

Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

Latvijas iedzīvotāju aptauja

2016.gada novembris

Saturs

Aptaujas tehniskā informācija	3
Terminu skaidrojums.....	4
Respondentu sociāldemogrāfiskais raksturojums	5
Statistiskās kļūdas novērtēšanas tabula.....	6
 1. Uzskati par drošību un draudiem Latvijā	7
1.1. Viedoklis par valsts apdraudējuma veidiem un to nozīmīgumu	10
1.2. Vērtējums kopumā par situācijas attīstību valsts aizsardzības jomā	11
1.3. Rīcība bruņota konflikta gadījumā	19
2. Informācijas avoti uzziņai par valsts aizsardzības jautājumiem	25
3. Viedoklis par aizsardzībai atvēlēto valsts finansējuma vēlamu izlietojumu	28
4. Uzskati par Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem	31
4.1. Nacionālo bruņoto spēku darbības redzamība ikdienā (darbs miera laikā)	33
4.2. Izmaiņu Nacionālajos bruņotos spēkos vērtējums	34
4.3. Uzskati par Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem kopumā, karavīriem	35
4.4. Informētība un viedoklis par Zemessargu spējām, tiesībām, pienākumiem	37
4.5. Viedoklis par Latvijas Nacionālo bruņoto spēku dalību starptautiskajās operācijās	38
5. Attieksme pret militāro dienestu	39
5.1. Uzskati par militāro zināšanu apguvi	40
5.2. Iedzīvotāju gatavība individuāli iesaistīties valsts aizsardzībā	42
6. Uzskati par NATO nodrošināto aizsardzību.....	46
6.1. Attieksme pret NATO valstu karaspēka klātbūtni Latvijā.....	47
6.2. Attieksme pret Kanādas vadītās starptautiski militārās vienības atrašanos Latvijā	49
7. Asociācijas ar Kanādu	50
 Aptaujā izmantotā anketa	52

Aptaujas tehniskā informācija

PĒTĪJUMA VEICĒJS	Pētījumu centrs SKDS
ĢENERĀLAIS KOPUMS	Latvijas pastāvīgie iedzīvotāji vecumā no 17 līdz 74 gadiem
PLĀNOTĀS IZLASES APJOMS	1019 respondenti (ģenerālajam kopumam reprezentatīva izlase)
SASNIEGTĀS IZLASES APJOMS	1019 respondenti
IZLASES METODE	Stratificētā nejaušā izlase
STRATIFIKĀCIJAS PAZĪMES	Administratīvi teritoriālā
APTAUJAS VEIKŠANAS METODE	Tiešās intervijas respondentu dzīves vietās
ĢEOGRĀFISKAIS PĀRKLĀJUMS	Visi Latvijas reģioni (130 izlases punkti)
APTAUJAS VEIKŠANAS LAIKS	No 05.11.2016. līdz 16.11.2016.

SASNIEGTĀS IZLASES SALĪDZINĀJUMS AR IEDZĪVOTĀJU STATISTIKU

	Respondentu skaits izlasē (%) pirms svēršanas	Respondentu skaits izlasē (%) pēc svēršanas*	LR IeM PMLP Iedz. reģ. dati uz 19.02.2015.
KOPĀ	100.0	100.0	100.0

REĢIONS

Rīga	32.6	32.6	32.6
Pierīga	18.2	18.1	18.1
Vidzeme	9.6	10.0	10.0
Kurzeme	13.0	12.8	12.8
Zemgale	12.2	12.1	12.1
Latgale	14.5	14.4	14.4

DZIMUMS

Vīrieši	44.3	47.9	47.9
Sievietes	55.7	52.1	52.1

TAUTĪBA

Latvieši	58.5	58.8	58.8
Citi	41.5	41.2	41.2

VECUMS

17 - 24 g.v.	12.1	11.3	11.3
25 - 34 g.v.	20.3	20.7	20.7
35 - 44 g.v.	17.9	18.7	18.7
45 - 54 g.v.	19.3	18.9	18.9
55 - 74 g.v.	30.4	30.5	30.5

STATUSS

Strādājošie	64.8	65.3
Nestrādājošie	35.2	34.7

IZGLĪTĪBA

Pamatizglītība	11.1	11.0
Vidējā, vidējā profesionālā	60.6	60.8
Augstākā	28.3	28.1

PILSONĪBA

LR pilsoņi	86.5	86.5
Respondenti bez LR pilsonības	13.5	13.5

*Dati tika pakļauti svēršanas procedūrai. Atskaitē izmantoti svērti procenti un nesvērts skaits.

Projekta vadītāja	Ieva Strode
Materiālu sagatavoja	Jūlija Ponomarjova, Santa Miezīte, Kristina Grundāne
Aptauju vadīja	Kristīne Šaraņina, Santa Ulmane
Datu masīvu veidoja	Diāna Goreliševa, Liene Līvmane

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

Terminu skaidrojums

IZLASE

Latvijas iedzīvotāju kopuma mikromodelis

REĢIONS

Rīga - Rīgas pilsēta

Pierīga

Pilsētas – Jūrmala

Novadi – Alojas, Ādažu, Babītes, Baldones, Carnikavas, Engures, Garkalnes, Ikšķiles, Inčukalna, Jaunpils, Kandavas, Krimuldas, Ķeguma, Ķekavas, Lielvārdes, Limbažu, Mālpils, Mārupes, Ogres, Olaines, Ropažu, Salacgrīvas, Salaspils, Saulkrastu, Sējas, Siguldas, Stopiņu, Tukuma novads.

Vidzeme

Pilsētas – Valmiera.

Novadi – Alūksnes, Amatas, Apes, Beverīnas, Burtnieku, Cesvaines, Cēsu, Ērgļu, Gulbenes, Jaunpiebalgas, Kocēnu, Līgatnes, Lubānas, Madonas, Mazsalacas, Naukšēnu, Pārgaujas, Priekule, Raunas, Rūjienas, Smiltenes, Strenču, Valkas, Varakļānu, Vecpiebalgas novads.

Kurzeme

Pilsētas – Ventspils, Liepāja.

Novadi – Aizputes, Alsungas, Brocēnu, Dundagas, Durbes, Grobiņas, Kuldīgas, Mērsraga, Nīcas, Pāvilostas, Priekules, Rojas, Rucavas, Saldus, Skrundas, Talsu, Vaiņodes, Ventspils novads.

Zemgale

Pilsētas – Jelgava, Jēkabpils.

Novadi – Aizkraukles, Aknīstes, Auces, Bauskas, Dobeles, Iecavas, Jaunjelgavas, Jelgavas, Jēkabpils, Kokneses, Krustpils, Neretas, Ozolnieku, Pļaviņu, Rundāles, Salas, Skrīveru, Tērvetes, Vecumnieku, Viesītes novads.

Latgale

Pilsētas – Daugavpils, Rēzekne.

Novadi – Aglonas, Baltinavas, Balvu, Ciblas, Dagdas, Daugavpils, Ilūkstes, Kārsavas, Krāslavas, Līvānu, Ludzas, Preiļu, Rēzeknes, Riebiņu, Rugāju, Vārkavas, Viļakas, Viļānu, Zilupes novads.

APDZĪVOTĀS VIETAS TIPS

Rīga – Rīgas pilsēta.

Cita pilsēta – Daugavpils, Liepāja, Jelgava, Ventspils, Rēzekne, Jūrmala, Valmiera, Jēkabpils, citas pilsētas.

Lauki – pagasti, lauku viensētas.

IZGLĪTĪBA

Pamatizglītība – respondents ar pamata vai nepabeigtu vidējo izglītību.

Vidējā, vidējā profesionālā – respondents ar vispārējo vidējo, vidējo speciālo, nepabeigtu augstāko izglītību.

Augstākā – respondents ar augstāko izglītību.

NODARBINĀTĪBAS SEKTORS

Publiskais sektors – respondenti, kuri strādā valsts vai pašvaldības iestādēs vai uzņēmumos ar valsts vai pašvaldības kapitālu.

Privātais sektors – respondenti, kuri strādā uzņēmumos ar privāto kapitālu.

Nestrādā – respondenti: mājsaimnieces, pensionāri, skolēni, studenti, bezdarbnieki.

Cits – respondenti, kuriem ir gadījuma darbi, strādā apmaksātu darbu sabiedriskās organizācijās, kā arī tie respondenti, kuri nezināja konkrētu nodarbinātības sektoru.

PAMATNODARBOŠANĀS

Vadītājs – augstākā vai vidējā līmeņa vadītājs: uzņēmuma, firmas, organizācijas, nodaļas vadītājs, vadošais speciālists uzņēmumā, iestādē.

Speciālists, ierēdnis – ierēdnis vai darbinieks valsts, pašvaldību iestādē vai privātā uzņēmumā; nestrādā fizisku darbu.

Strādnieks – ierindas darbinieks rūpniecībā, celtniecībā, lauksaimniecībā, tirdzniecībā, apkalpojošajā sfērā, sabiedriskajā ēdināšanā; strādā fizisku darbu.

Zemnieks – persona, kas strādā sev piederošā lauku saimniecībā.

Individuālais darbs – pats sev darba devējs, arī profesionāls speciālists (advokāts, ārsts u.tml.), uzņēmuma īpašnieks.

Pensionārs – persona, kas ir pensijā un nestrādā algotu darbu, arī invaliditātes pensionārs.

Skolnieks, students – persona, kas mācās dienas nodaļā kādā no mācību iestādēm.

Mājsaimniece – persona, kas ir mājsaimnieks vai mājsaimniece un pašlaik nestrādā algotu darbu; arī ja atrodas bērna kopšanas atvaļinājumā.

Bezdarbnieks – persona, kas ir darba spējīgā vecumā un nekur nestrādā.

ĪENĀKUMU LĪMENIS

Vidējie ienākumi uz vienu ģimenes locekli mēnesī, ieskaitot visus ienākumus (algas, stipendijas, pabalstus, pensijas u.t.t.) pēc nodokļu nomaksas

Zemi – līdz €199

Vidēji zemi – no €200 līdz €269

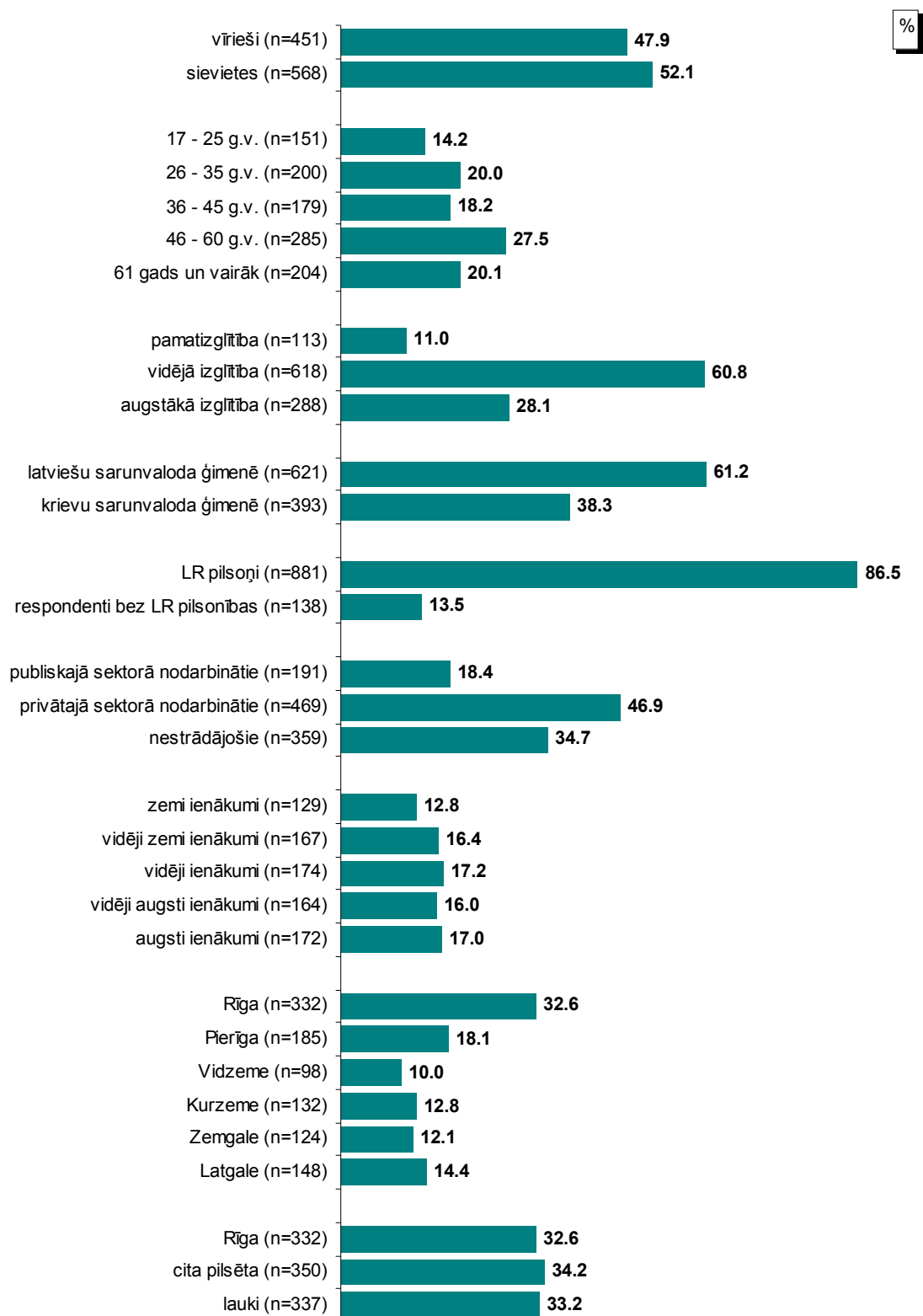
Vidēji – no €270 līdz €349

Vidēji augsti – no €350 līdz €499

Augsti – €500 un vairāk.

SKDS, 2016.gada novembris

Respondentu sociāldemogrāfiskais raksturojums

Bāze: visi respondenti, n=1019

Statistiskās kļūdas novērtēšanas tabula

Pētījuma rezultātos vienmēr pastāv zināma *statistiskās kļūdas* varbūtība. Analizējot un interpretējot pētījumā iegūtos rezultātus, to vajadzētu ņemt vērā. Tās atšķirības, kuras iekļaujas statistiskās kļūdas robežās jeb ir mazākas par to, var uzskatīt par *nenozīmīgām*.

Statistiskā kļūda tiek aprēķināta pēc sekojošās formulas :

$$SK = q \times \sqrt{\pi \times (100 - \pi) / n}$$

kur :

SK - statistiskā kļūda

q - koeficients, kas pie 95% varbūtības ir vienāds ar 1.96

π - pētījumā iegūtais respondentu atbilžu procentuālais sadalījums

n - respondentu skaits

Lai ērtāk un ātrāk noteiktu statistisko mērījuma kļūdu, ir lietderīgi izmantot statistiskās kļūdas novērtēšanas tabulu.

PĒTĪJUMA REZULTĀTU STATISTISKĀS KĻŪDAS NOVĒRTĒŠANAS TABULA
(ar 95 % varbūtību)

Procentuālais atbilžu sadalījums (%)	Respondentu skaits [N] =															
	50	75	100	200	300	400	500	600	700	800	900	1000	1100	1200	1500	2000
1 vai 99	2.8	2.2	1.9	1.4	1.1	1.0	0.9	0.8	0.7	0.7	0.6	0.6	0.6	0.5	0.5	0.4
2 vai 98	3.9	3.2	2.7	1.9	1.6	1.4	1.2	1.1	1.0	1.0	0.9	0.9	0.8	0.8	0.7	0.6
4 vai 96	5.4	4.5	3.8	2.7	2.2	1.9	1.7	1.6	1.5	1.4	1.3	1.2	1.2	1.1	1.0	0.9
6 vai 94	6.6	5.4	4.7	3.3	2.7	2.3	2.0	1.9	1.8	1.7	1.6	1.5	1.4	1.3	1.2	1.0
8 vai 92	7.5	6.1	5.3	3.8	3.1	2.7	2.4	2.2	2.0	1.9	1.8	1.7	1.6	1.5	1.4	1.2
10 vai 90	8.3	6.8	5.9	4.2	3.4	2.9	2.6	2.4	2.2	2.0	2.0	1.9	1.8	1.7	1.5	1.3
12 vai 88	9.0	7.4	6.4	4.5	3.7	3.2	2.9	2.6	2.4	2.3	2.1	2.0	1.9	1.8	1.6	1.4
15 vai 85	9.9	8.0	7.0	5.0	4.0	3.5	3.1	2.9	2.6	2.5	2.3	2.2	2.1	2.0	1.8	1.6
18 vai 82	10.7	8.7	7.5	5.3	4.4	3.8	3.4	3.0	2.9	2.7	2.5	2.4	2.3	2.2	1.9	1.7
20 vai 80	11.1	9.1	7.8	5.5	4.5	3.9	3.5	3.2	3.0	2.8	2.6	2.5	2.4	2.3	2.0	1.8
22 vai 78	11.5	9.4	8.1	5.7	4.7	4.1	3.6	3.3	3.1	2.9	2.7	2.6	2.5	2.4	2.1	1.8
25 vai 75	12.0	9.8	8.5	6.0	4.9	4.2	3.8	3.5	3.2	3.0	2.8	2.7	2.6	2.5	2.2	1.9
28 vai 72	12.5	10.2	8.8	6.2	5.1	4.4	3.9	3.6	3.3	3.1	2.9	2.8	2.7	2.5	2.3	2.0
30 vai 70	12.7	10.4	9.0	6.4	5.2	4.5	4.0	3.7	3.4	3.2	3.0	2.8	2.7	2.6	2.3	2.0
32 vai 68	12.9	10.6	9.1	6.5	5.3	4.6	4.1	3.7	3.5	3.2	3.1	2.9	2.8	2.6	2.4	2.1
35 vai 65	13.2	10.8	9.4	6.6	5.4	4.7	4.2	3.8	3.5	3.3	3.1	3.0	2.8	2.7	2.4	2.1
40 vai 60	13.6	11.1	9.6	6.8	5.5	4.8	4.3	3.9	3.6	3.4	3.2	3.0	2.9	2.8	2.5	2.2
45 vai 55	13.8	11.3	9.8	6.9	5.6	4.9	4.4	4.0	3.7	3.5	3.3	3.1	2.9	2.8	2.5	2.2
50 vai 50	13.9	11.3	9.8	6.9	5.7	4.9	4.4	4.0	3.7	3.5	3.3	3.1	3.0	2.8	2.5	2.2

Lai noteiktu statistisko mērījuma kļūdu, ir jāzina nesvērts respondentu skaits attiecīgajā grupā un rezultāts procentos. Izmantojot šos lielumus, tabulas attiecīgajā iedaļā var atrast statistiskās mērījuma kļūdas robežas + / - procentos ar **95% varbūtību**.

Piemēram, ja pētījuma rezultātā no visiem aptaujātajiem Latvijas iedzīvotājiem (respondentu skaits n=1019) tiek iegūta mērķa grupa 10.0%, kas pauž apstiprinošu attieksmi pret spriedumu vai izteikumu "X", tad ar 95% varbūtību mēs varam teikt, ka statistiskā mērījuma kļūda šeit ir + / - 1.9% robežās. No tā izriet, ka mērķa grupa, kura identificē sevi ar spriedumu vai izteikumu "X", ir no 8.1% līdz 11.9%.

1. Uzskati par drošību un draudiem Latvijā

2016.gada novembrī veiktajā Latvijas iedzīvotāju aptaujā respondentiem lūdza nosaukt, viņuprāt, nozīmīgākos riskus Latvijai, novērtēt situācijas attīstību valsts aizsardzības jomā, paust uzskatus par to, kas spētu uzlabot Latvijas drošību, kā arī norādīt, kā viņi paši rīkotos bruņota konflikta gadījumā.

1.1. Viedoklis par valsts apdraudējuma veidiem un to nozīmīgumu

Visbiežāk aptaujātie Latvijas iedzīvotāji par nozīmīgāko risku (draudu) Latvijai atzina ekonomiskās krīzes (68%). Salīdzinoši bieži par draudiem uzskatīti arī noziedzība (39%), militārie riski (35%) un narkomānija (27%). Dabas vai cilvēku radītas ekoloģiskās katastrofas par draudu uzskatīja 21%, konfliktus starp dažādu tautību cilvēkiem - 19%, bet terorismu – 18%. Citi riski atzīmēti retāk. Jāpiebilst, ka 5% pētījuma dalībnieku norādīja, ka Latvijai nav nekādu reālu, nozīmīgu risku/ draudu.

Salīdzinot veikto aptauju datus, vērojams, ka 2016.gadā, pēc krituma 2015.gadā, atkal ir palielinājies to respondentu īpatsvars, kuri par nozīmīgāko draudu atzīst ekonomiskās krīzes (2008.: 72%, 2014.: 68%, 2015.: 55%, 2016.: 68%). Savukārt terorisma draudi, pēc kāpuma 2015.gadā, 2016.gadā ir minēti retāk, tiesa, 2008. un 2014.gadā respondenti tos atzīmēja vēl retāk (2008.: 12%, 2014.: 11%, 2015.: 26%, 2016.: 18%). Retāk nekā pirms gada 2016.gadā par draudu Latvijai uzskatīta arī narkomānija (2015.: 33%, 2016.: 27%) un konflikti starp dažādu tautību cilvēkiem (2015.: 26%, 2016.: 19%).

1.2. Vērtējums kopumā par situācijas attīstību valsts aizsardzības jomā

Kopumā 45% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju norādīja, ka, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, šogad situācija Latvijas drošības un valsts aizsardzības jomā ir uzlabojusies („ievērojami uzlabojusies” un „uzlabojusies”), tajā skaitā 5% atbildēja, ka tā ir „ievērojami uzlabojusies”. To, ka situācija aizsardzības jomā ir pasliktinājusies („ievērojami pasliktinājusies” un „pasliktinājusies”), atzīmēja 7% (t.sk. „ievērojami pasliktinājusies” – 1%), bet 29% uzskatīja, ka tā ir palikusi bez izmaiņām.

Veikto aptauju datu salīdzinājums liecina, ka kopš 2008.gada turpina samazināties to respondentu īpatsvars, kuri pauž viedokli, ka situācija Latvijas drošības un valsts aizsardzības jomā pasliktinājusies (2008.: 22%, 2014.: 12%, 2015.: 9%, 2016.: 7%).

Respondentus lūdza pamatot (šis bija t.s. „atvērtais” jautājums, kurā atbilžu varianti netika piedāvāti, respondenti paši formulēja savas atbildes) savu viedokli par izmaiņām Latvijas drošības un valsts aizsardzības jomā. Raksturojot, kāpēc, viņuprāt, situācija aizsardzības jomā ir uzlabojusies, visbiežāk pētījuma dalībnieki norādīja, ka to veicina NATO/ ASV/ ES/ citu valstu atbalsts, klātbūtne Latvijā (41%). Salīdzinoši bieži tika atbildēts, ka notiek karavīru mācības, pieredzes apmaiņa (25%), tiek iepirkts/ saņemts jauns aprīkojums, ekipējums, tehnika (24%), tiek plānots palielināt/ ir palielināts aizsardzības budžets (16%). To, ka palielinās, uzlabojas Zemessardze, Jaunsardze, norādīja 6%, un tikpat bieži (6%) respondenti atbildēja, ka tāda informācija izskan masu medijos, par to vairāk runā. Citas atbildes nosauktas retāk.

Salīdzinot ar iepriekš veikto aptauju datiem, var secināt, ka 2016.gadā respondenti biežāk atbildējuši, ka situāciju aizsardzības jomā uzlabo NATO/ ASV/ ES/ citu valstu atbalsts, klātbūtne Latvijā (2014.: 33%, 2015.: 27%, 2016.: 41%), mācības, pieredzes apmaiņa (2014.: 15%, 2015.: 22%, 2016.: 25%) un jauna aprīkojuma, ekipējuma un tehnikas iepirkšana/ saņemšana (2014.: 10%, 2015.: 20%, 2016.: 24%).

Respondenti, kuri norādīja, ka situācija aizsardzības jomā nav mainījusies, visbiežāk atbildēja, ka aizsardzības jomai trūkst finansējums, nauda tiek tērēta nelietderīgi (10%), ir nepietiekams/ slikts bruņojums, armijas nodrošinājums (8%) un Latviju nekas neapdraud, militāru notikumu nav (8%). Salīdzinoši bieži respondenti norādīja, ka medijos trūkst informācijas par notiekošo aizsardzības jomā (5%), kā arī pauda viedokli, ka Latvijas armija ir nepietiekami liela (4%). Trešdaļa (33%) pētījuma dalībnieku atbildēja, ka neredz nekādas pārmaiņas, nekas nenotiek aizsardzības jomā.

Jāatzīmē, ka 2016.gadā respondenti biežāk nekā pirms gada minēja nepietiekamu/ sliktu bruņojumu, armijas nodrošinājumu (2015.: 3%, 2016.: 8%).

Pamatojot, kāpēc, viņuprāt, situācija Latvijas aizsardzībā ir pasliktinājusies, visbiežāk respondenti atbildēja, ka NATO neko nav mainījusi/ ir pasliktinājusi situāciju (26%). 14% minēja nepietiekamu/ sliktu bruņojumu, armijas nodrošinājumu, 13% - Krievijas agresiju, aktivitātes, attiecību pasliktināšanos, 13% - bēgļu uzņemšanu, nelegālos imigrantus. Citas atbildes nosauktas retāk.

Salīdzinot ar iepriekš veikto aptauju datiem, vērojams, ka šogad respondenti biežāk savu viedokli pamatoja ar to, ka NATO neko nav mainījusi/ ir pasliktinājusi situāciju (2014.: 11%, 2015.: 20%, 2016.: 26%), ir nepietiekams/ slikts bruņojums, armijas nodrošinājums (2014.: 10%, 2015.: 5%, 2016.: 14%) un ka tāda informācija izskan masu medijos, par to vairāk runā (2014.: 1%, 2015.: 1%, 2016.: 6%).

Vērtējot, kas visvairāk spētu uzlabot Latvijas drošību un militāro aizsardzību, 41% respondentu norādīja, ka to spētu darīt labāk apbruņoti Nacionālie bruņotie spēki. To, ka situāciju uzlabotu palielinātas Zemessardzes rindas, atzīmēja 11%, obligāto militāro dienestu minēja 17%, bet lielāku ārvalstu bruņoto spēku skaitu Latvijā – 11%.

1.3. Rīcība bruņota konflikta gadījumā

Lūgti norādīt, vai, viņuprāt, Latvija ir tā vērtā, lai militāra iebrukuma gadījumā to aizsargātu ar visiem iespējamajiem līdzekļiem, pat ja tas prasītu lielus cilvēku upurus, apstiprinoši (atbildes „noteikti jā” un „drīzāk jā”) atbildēja 55% (t.sk. „noteikti jā” – 32%). Pret to (atbildes „noteikti nē” un „drīzāk nē”) bija 26% respondentu (t.sk. „noteikti nē” – 10%).

Biežāk nekā caurmērā to, ka Latvija ir tā vērtā, lai militāra iebrukuma gadījumā to aizsargātu ar visiem iespējamajiem līdzekļiem, norādīja jaunieši vecumā no 17 līdz 25 gadiem un respondenti, kuriem ir 61 gads un vairāk, aptaujātie ar pamata vai augstāko izglītību, iedzīvotāji ar latviešu sarunvalodu ģimenē, publiskajā sektorā nodarbinātie, pētījuma dalībnieki ar vidējiem vai augstiem ienākumiem, Pierīgā un Vidzemē dzīvojošie, kā arī lauku apvidu iedzīvotāji.

Pretēju viedokli biežāk nekā caurmērā pauda respondenti vecumā no 26 līdz 45 gadiem, aptaujas dalībnieki ar krievu sarunvalodu ģimenē, privātajā sektorā strādājošie, aptaujātie

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

ar zemiem ienākumiem, Kurzemes, Zemgales un Latgales iedzīvotāji, kā arī citās pilsētās (ne Rīgā) dzīvojošie.

Kopumā 54% respondentu atbildēja, ka, gadījumā, ja Latvijā izceltos ārēju spēku izraisīts bruņots konflikts, viņi valstī paliktu (t.sk. 31% „*noteikti paliktu*”). To, ka no valsts aizbrauktu, atzina 31% (t.sk. 12% „*noteikti aizbrauktu*”).

Salīdzinot ar 2015.gadu, jāsecina, ka 2016.gadā respondenti nedaudz biežāk norādīja, ka tad, ja valstī izceltos konflikts, viņi Latvijā paliktu (2015.: 51%, 2016.: 54%).

Ja salīdzina sociāldemogrāfisko grupu atbildes, vērojams, ka biežāk nekā caurmērā bruņota konflikta gadījumā Latvijā paliktu vīrieši, respondenti, kuriem ir 61 gads un vairāk, aptaujātie ar pamata vai vidējo izglītību, iedzīvotāji ar latviešu sarunvalodu ģimenē, nestrādājošie, pētījuma dalībnieki ar zemiem, vidēji zemiem vai vidējiem ienākumiem, Pierīgā, Vidzemē un Zemgalē dzīvojošie, kā arī lauku apvidu iedzīvotāji.

Savukārt to, ka valsti pamestu, biežāk nekā caurmērā norādīja sievietes, aptaujātie vecumā no 17 līdz 45 gadiem, iedzīvotāji ar augstāko izglītību, krievvalodīgie, respondenti bez LR pilsonības, privātajā sektorā nodarbinātie, pētījuma dalībnieki ar vidēji augstiem vai augstiem ienākumiem, kā arī citās pilsētās (ne Rīgā) dzīvojošie.

Lūgti atbildēt, ko viņi darītu, ja Krievija uzbruktu Latvijai, 8% norādīja, ka stātos Zemessardzē. 7% atbildēja, ka Zemessardzē nestātos, taču bruņoti pretotos citos veidos, 24% - sniegtu palīdzību tiem, kuri pretotos. 14% atzina, ka atstātu Latviju, bet 6% darītu ko citu. To, ka šādā gadījumā nedarītu neko (censtos turpināt dzīvot tāpat kā līdz šim), atzīmēja 25% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju.

Analizējot LR pilsoņu vīriešu atbildes, var secināt, ka, gadījumā, ja Krievija uzbruktu Latvijai, 16% stātos Zemessardzē, 15% Zemessardzē nestātos, taču bruņoti pretotos citos veidos, 15% sniegtu palīdzību tiem, kuri pretotos, 11% atstātu valsti, 6% darītu ko citu, bet 20% - neko nedarītu.

1. Uzskati par drošību un draudiem Latvijā

1.1. Viedoklis par valsts apdraudējuma veidiem un to nozīmīgumu

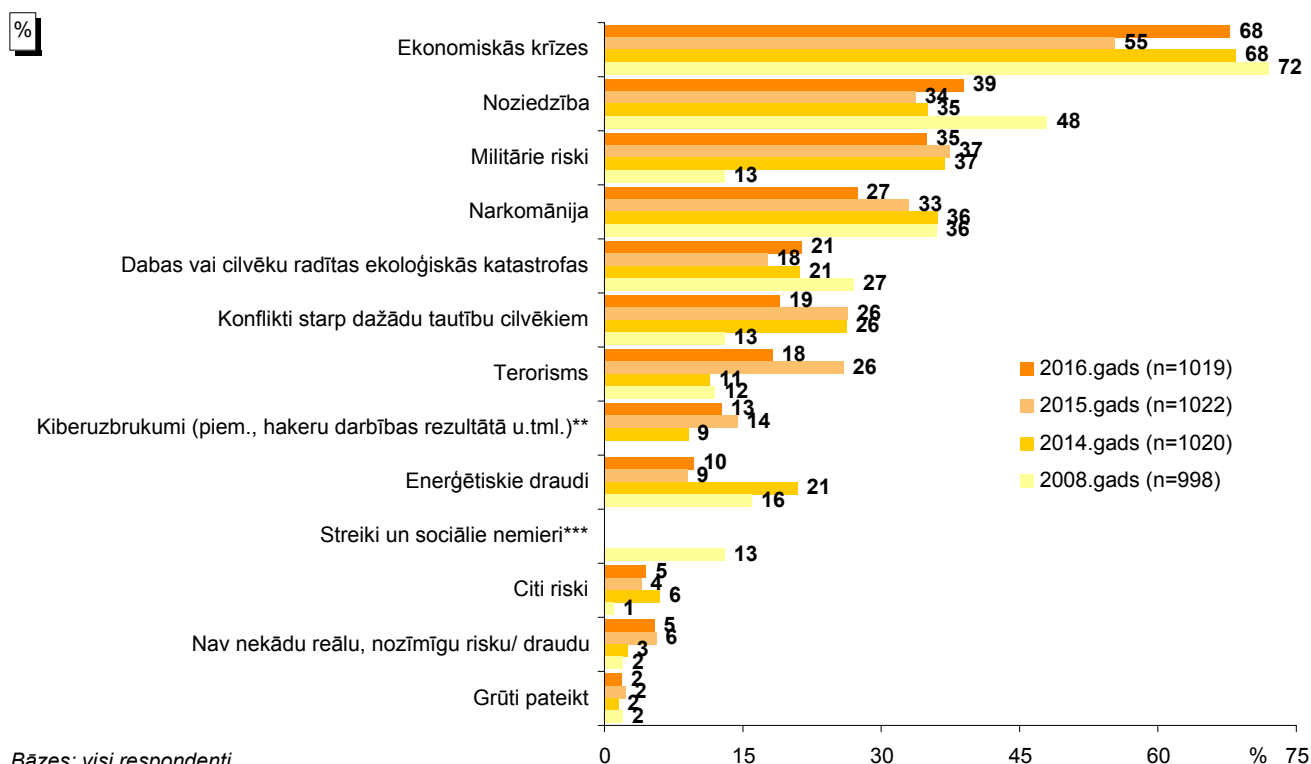
"Kuri 3 no šiem riskiem (draudiem) Latvijai ir visaktuālākie, nozīmīgākie?"

Bāze: visi respondenti, n=1019

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

2008., 2014., 2015. un 2016.gada aptauju datu salīdzinājums

Bāzes: visi respondenti

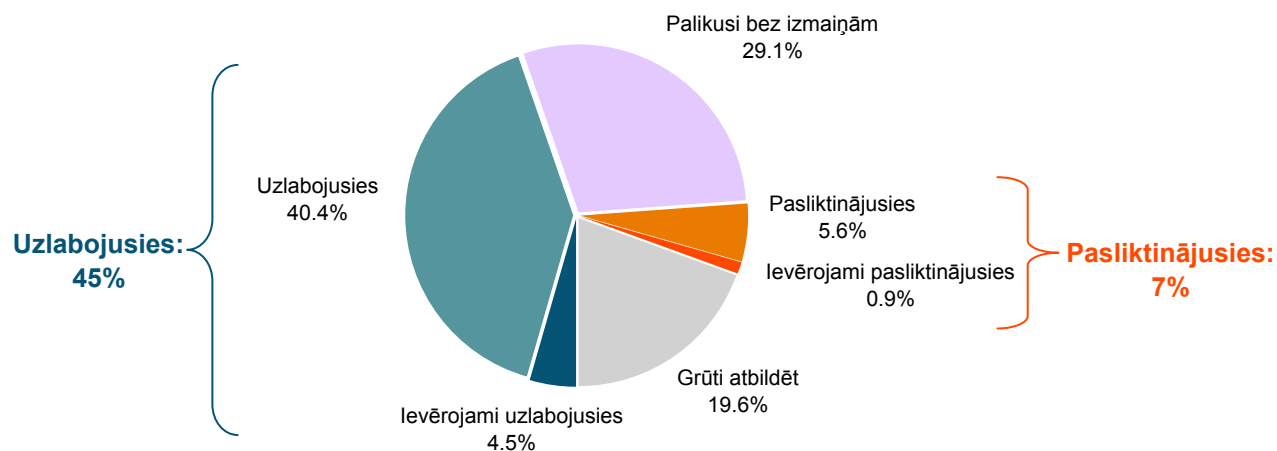
*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

**2008.gadā netika piedāvāts.

***2014., 2015. un 2016.gadā netika piedāvāts.

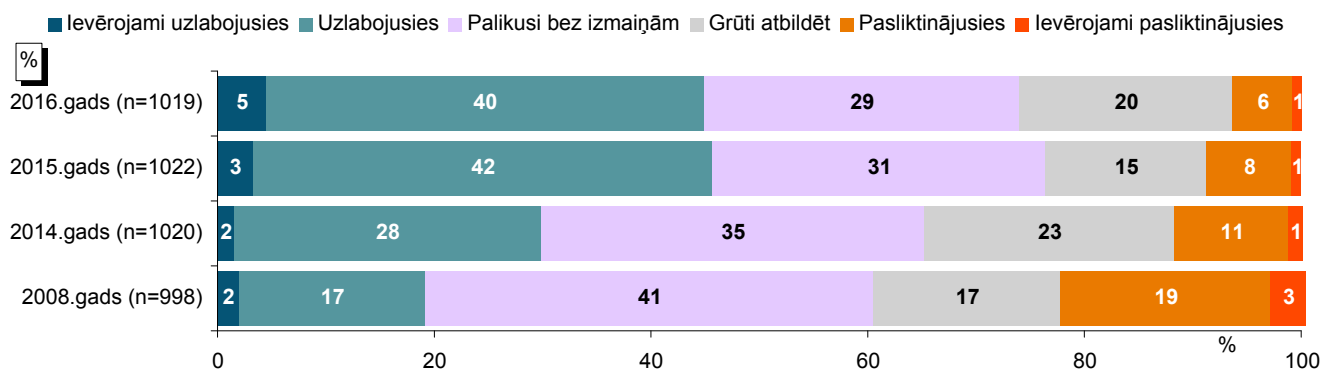
1.2. Vērtējums kopumā par situācijas attīstību valsts aizsardzības jomā

"Vai, Jūsaprāt, situācija Latvijas drošības un valsts aizsardzības jomā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir..."

Bāze: visi respondenti, n=1019

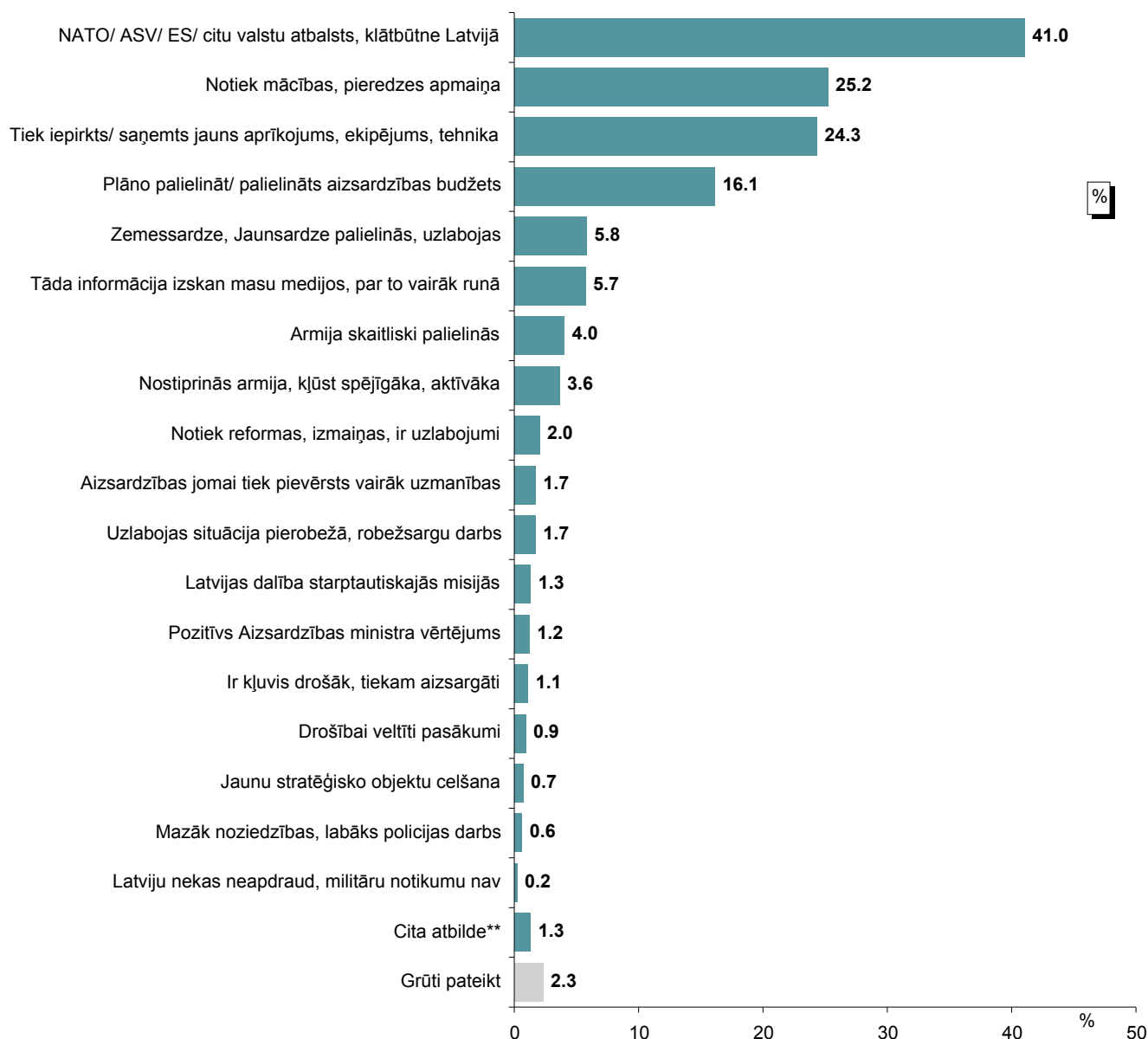
2008., 2014., 2015. un 2016.gada aptauju datu salīdzinājums

Bāzes: visi respondenti

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

"Kas, Jūsaprāt, liecina par to, ka situācija Latvijas drošības un valsts aizsardzības jomā ir uzlabojusies?"

Bāze: respondenti, kuri uzskata, ka situācija Latvijas drošības un valsts aizsardzības jomā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir uzlabojusies, n=455

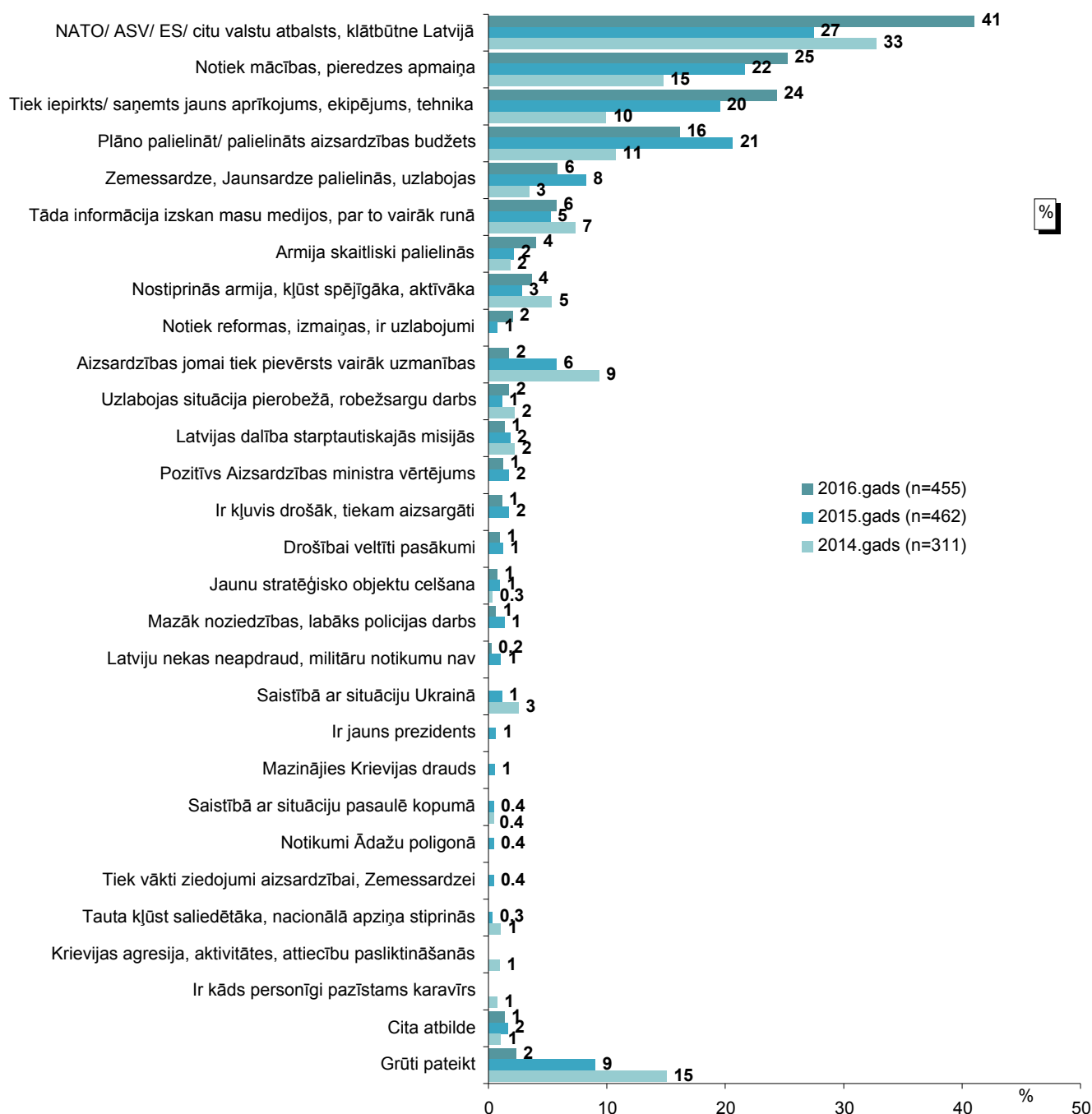
*Tā kā katrs respondents varēja minēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

**Kategorijā "Cita atbilde" ietilpst: "pirmsskolas un skolas vecuma bērniem patriotiskā audzināšana" (minēts 2 reizes); "Aizsardzības ministrijas darbošanās" (minēts 1 reizi); "bēgļi iebrāukušie tiek uzraudzīti" (minēts 1 reizi); "cilvēki mazāk interesējas par globālo politiku, personīgā dzīvē ir sarežģīta" (minēts 1 reizi); "mēs neesam tāda valsts, kurai vajadzētu bruņoties un kurināt naidu starp valstīm" (minēts 1 reizi).

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

"Kas, Jūsaprāt, liecina par to, ka situācija Latvijas drošības un valsts aizsardzības jomā ir uzlabojusies?"

2014., 2015. un 2016.gada aptauju datu salīdzinājums

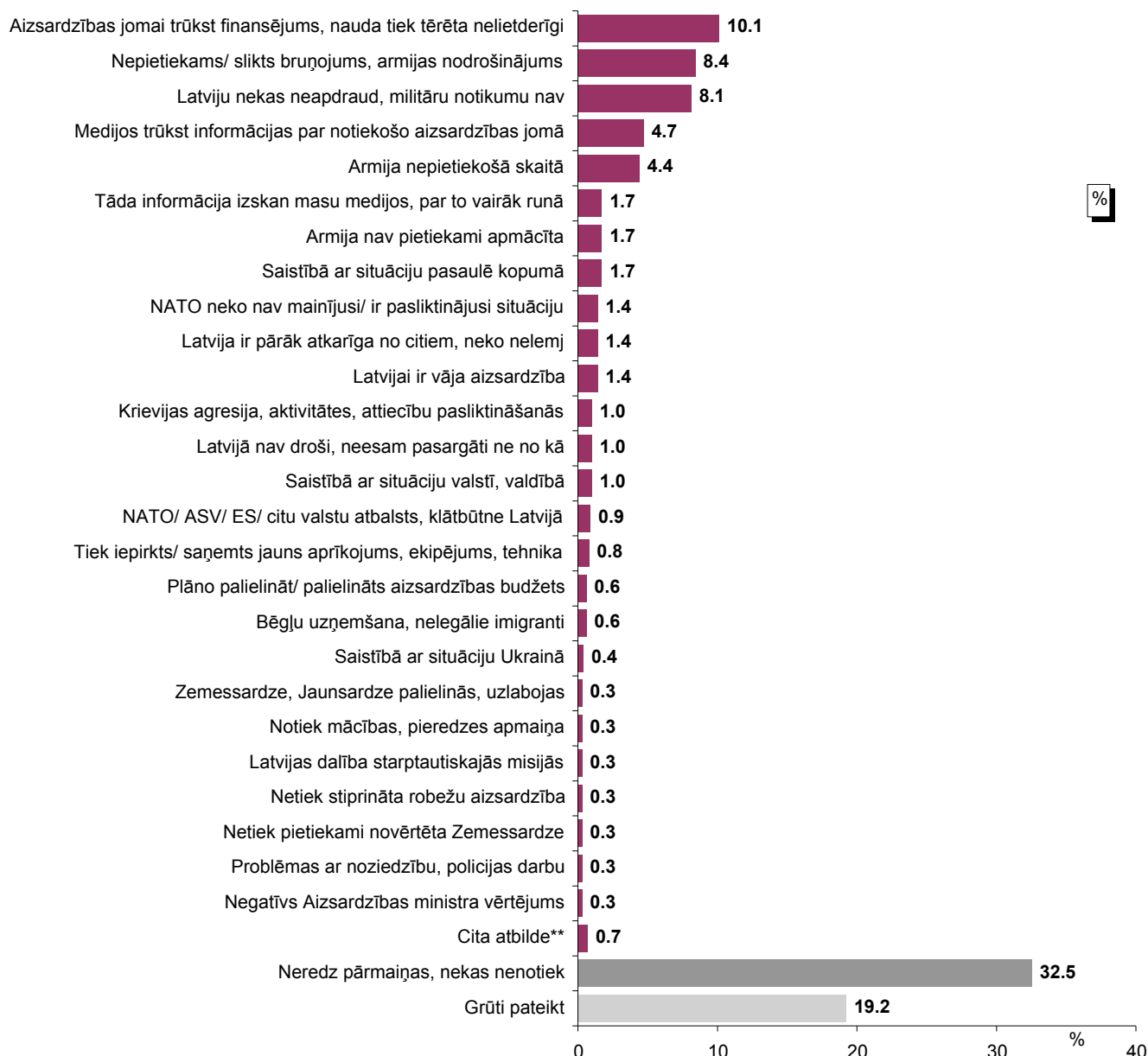

Bāzes: respondenti, kuri uzskata, ka situācija Latvijas drošības un valsts aizsardzības jomā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir uzlabojusies

*Tā kā katrs respondents varēja minēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

"Kas, Jūsaprāt, liecina par to, ka situācija Latvijas drošības un valsts aizsardzības jomā nav mainījusies?"

Bāze: respondenti, kuri uzskata, ka situācija Latvijas drošības un valsts aizsardzības jomā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, palikusi bez izmaiņām, n=296

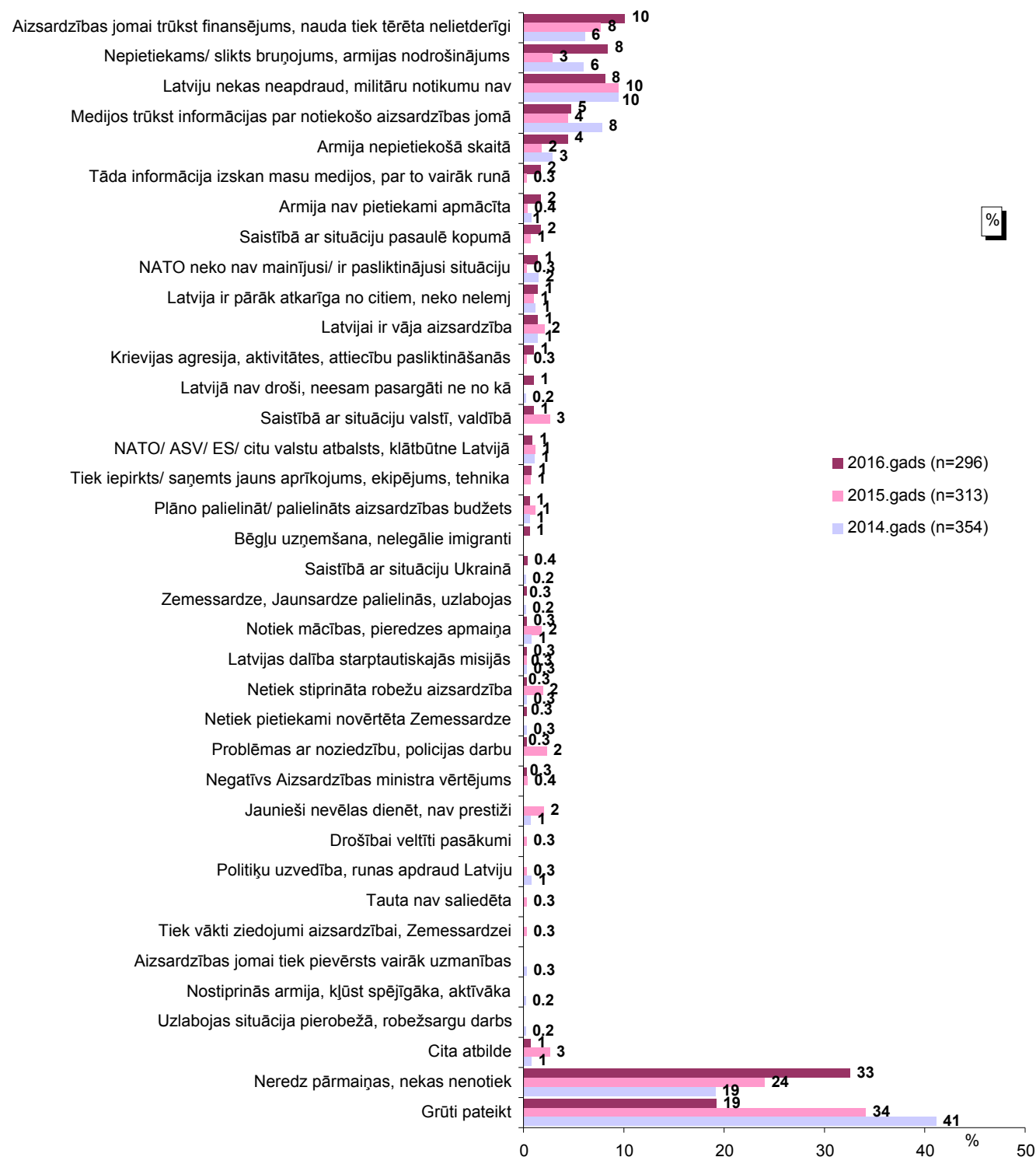
*Tā kā katrs respondents varēja minēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

**Kategorijā "Cita atbilde" ietilpst: "domāju tā ir tikai tāda runāšana par uzlabojumiem - ārējo politiekonomisko apstākļu gaismā (bēgļi, nelegālie imigranti, noziedzība), lai Latvijas iedzīvotāji justos mierīgāki un varētu turpināt uzspiest nodokļu paaugstināšanu" (minēts 1 reizi); "vairāk domā par Krievijas draudiem, nekā par reāliem terorisma draudiem" (minēts 1 reizi).

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

"Kas, Jūsaprāt, liecina par to, ka situācija Latvijas drošības un valsts aizsardzības jomā nav mainījusies?"

2014., 2015. un 2016.gada aptauju datu salīdzinājums

Bāzes: respondenti, kuri uzskata, ka situācija Latvijas drošības un valsts aizsardzības jomā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, palikusi bez izmaiņām

*Tā kā katrs respondents varēja minēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

"Kas, Jūsaprāt, liecina par to, ka situācija Latvijas drošības un valsts aizsardzības jomā ir pasliktinājusies?"

Bāze: respondenti, kuri uzskata, ka situācija Latvijas drošības un valsts aizsardzības jomā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir pasliktinājusies, n=66

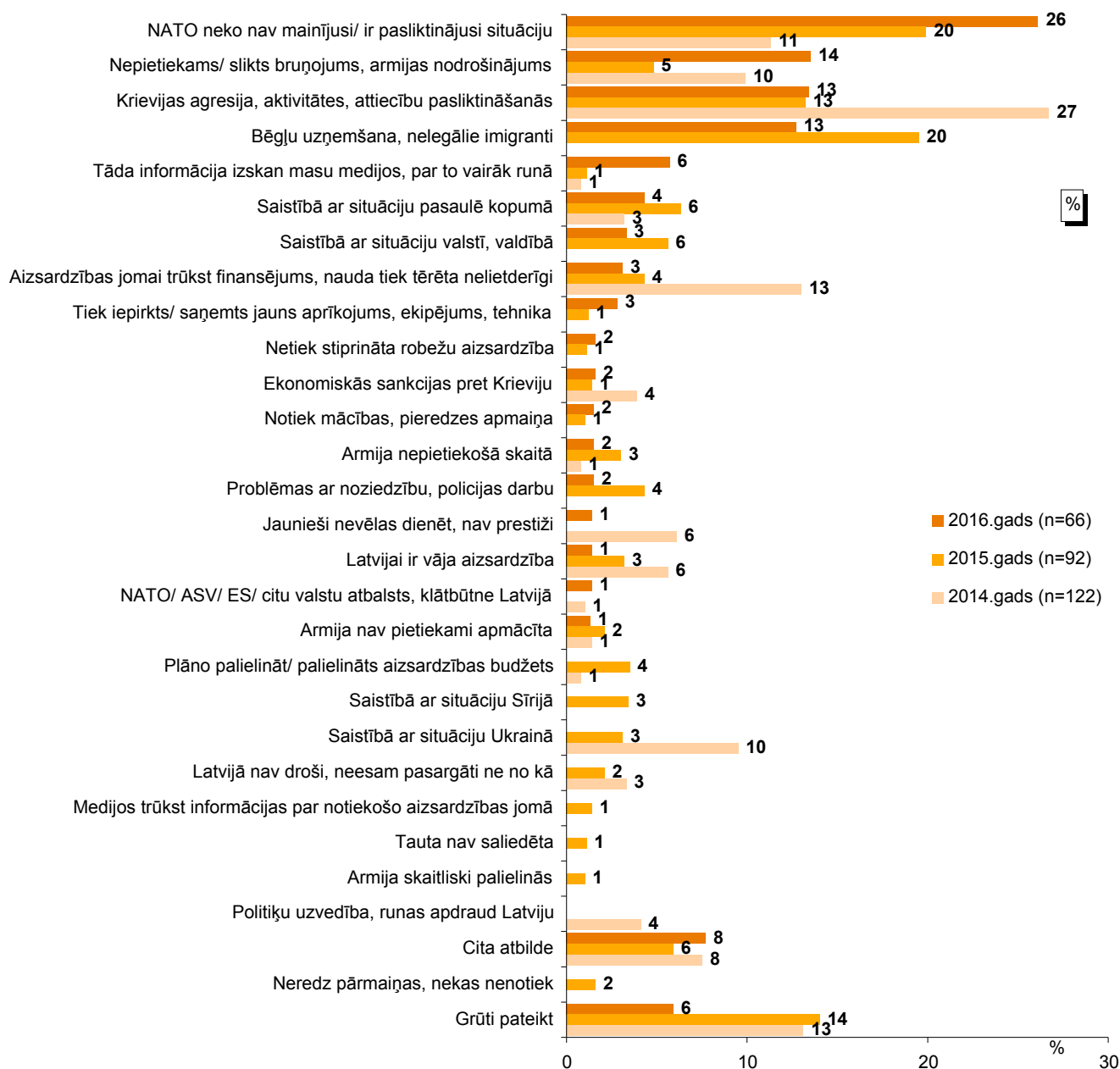
*Tā kā katrs respondents varēja minēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

**Kategorijā "Cita atbilde" ietilpst: "ja pie varas ir Ušakovs, nekas nevar uzlaboties" (minēts 1 reizi); "ļoti bail, lai notiek terorakts" (minēts 1 reizi); "neesmu pamanījusi nevienu no Nacionālo bruņoto spēku aktivitātēm" (minēts 1 reizi); "viss, kas darīts, tikai palielina terora draudus" (minēts 1 reizi); "Zemessardzes darbība nav tik labi nodrošināta" (minēts 1 reizi).

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

"Kas, Jūsaprāt, liecina par to, ka situācija Latvijas drošības un valsts aizsardzības jomā ir pasliktinājusies?"

2014., 2015. un 2016.gada aptauju datu salīdzinājums

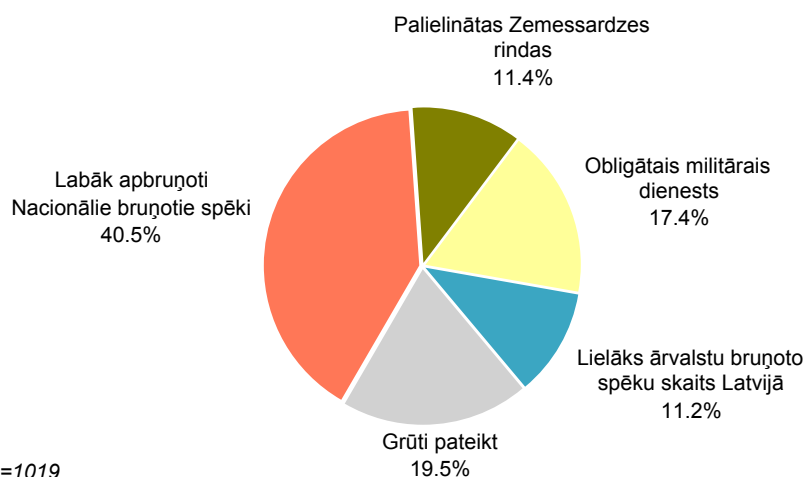

Bāzes: respondenti, kuri uzskata, ka situācija Latvijas drošības un valsts aizsardzības jomā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir pasliktinājusies

*Tā kā katrs respondents varēja minēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

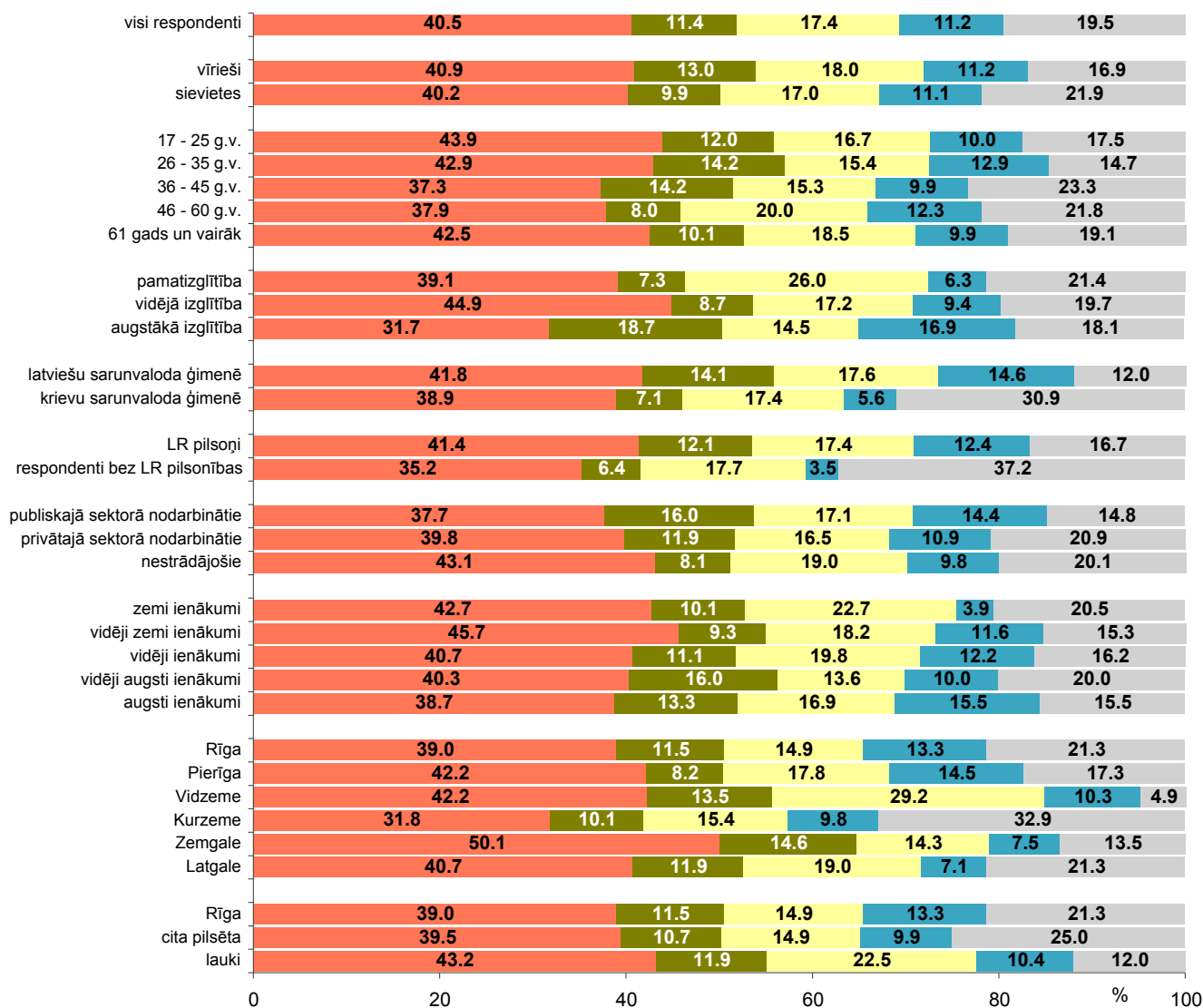
"Kas no šī visvairāk spētu uzlabot Latvijas drošību un militāro aizsardzību?"

Bāze: visi respondenti, n=1019

Sociāldemogrāfisko grupu atbilžu sadalījums

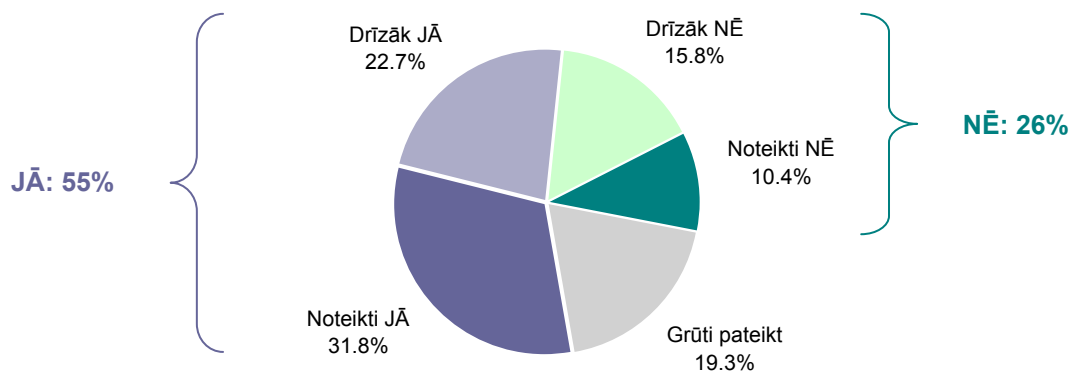
■ Labāk apbruņoti Nacionālie bruņotie spēki
■ Obligātais militārais dienests
■ Grūti pateikt
■ Palielinātas Zemessardzes rindas
■ Lielāks ārvalstu bruņoto spēku skaits Latvijā

Bāzes: skatīt respondentu sociāldemogrāfisko profilu 5.lpp.

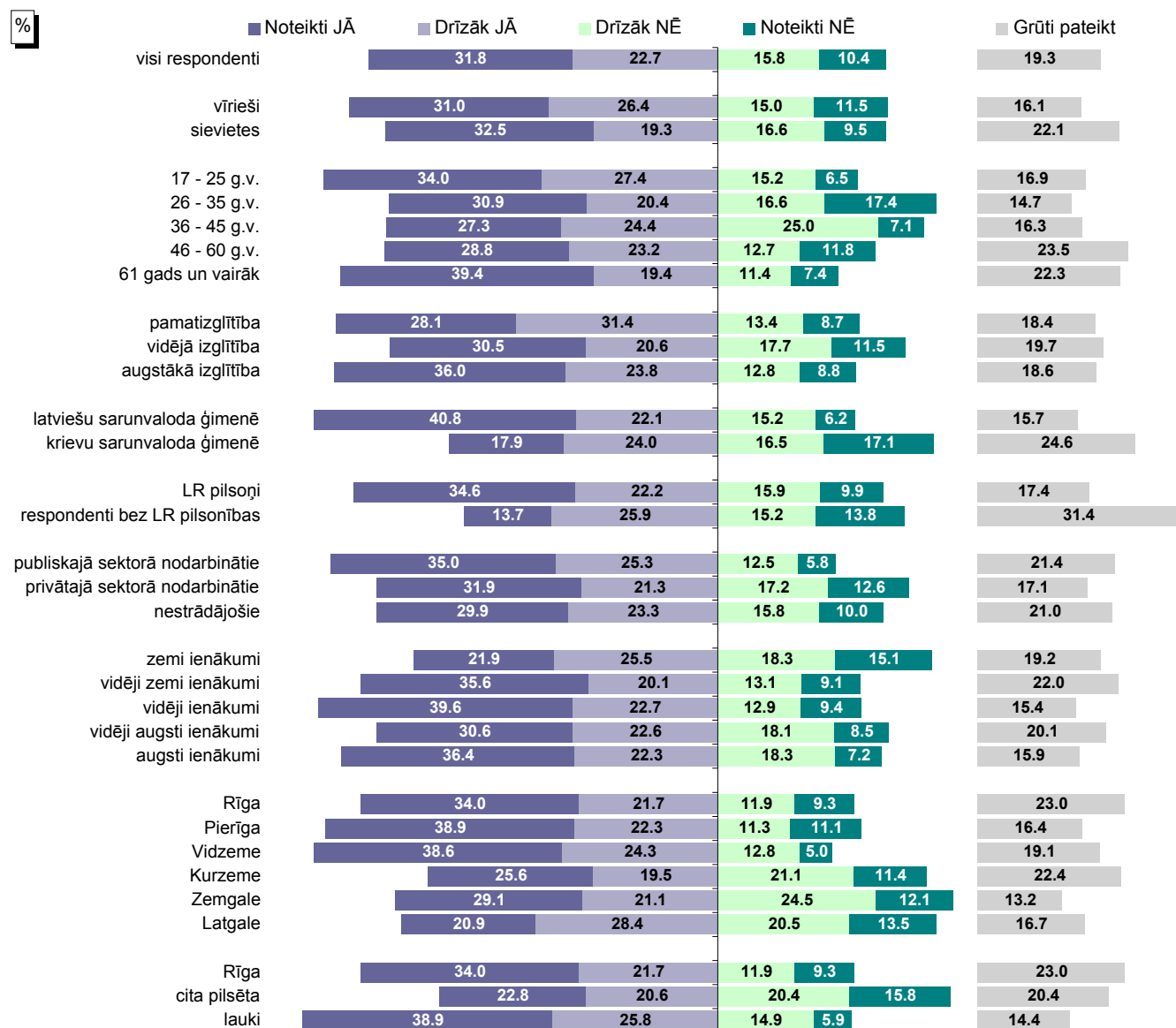
1.3. Rīcība bruņota konflikta gadījumā

"Vai Latvija ir tā vērtā, lai militāra iebrukuma gadījumā to aizsargātu ar visiem iespējamajiem līdzekļiem, pat ja tas prasītu lielus cilvēku upurus?"

Bāze: visi respondenti, n=1019

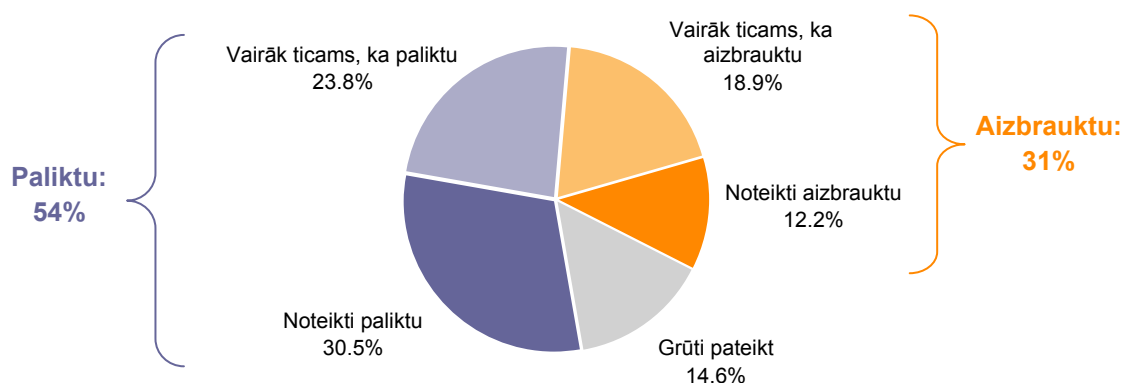
Sociāldemogrāfisko grupu atbilžu sadalījums

Bāzes: skatīt respondentu sociāldemogrāfisko profilu 5.lpp.

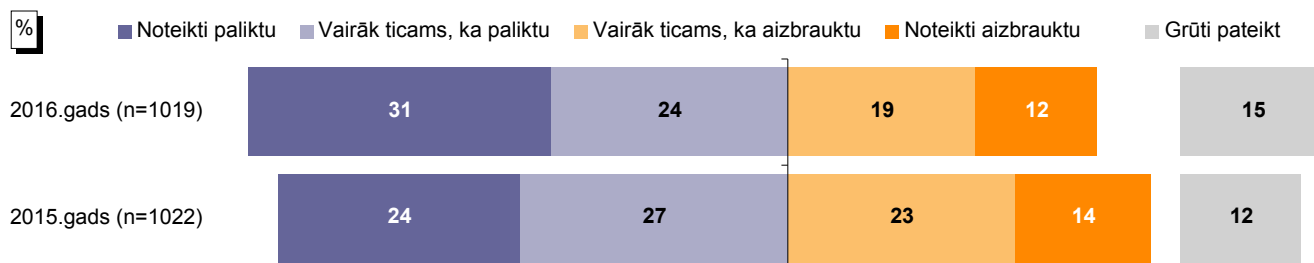
Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

"Gadījumā, ja Latvijā izceltos ārēju spēku izraisīts bruņots konflikts un Jums būtu iespēja aizbraukt no Latvijas, vai Jūs aizbrauktu vai paliktu Latvijā?"

Bāze: visi respondenti, n=1019

2015. un 2016.gada aptauju datu salīdzinājums

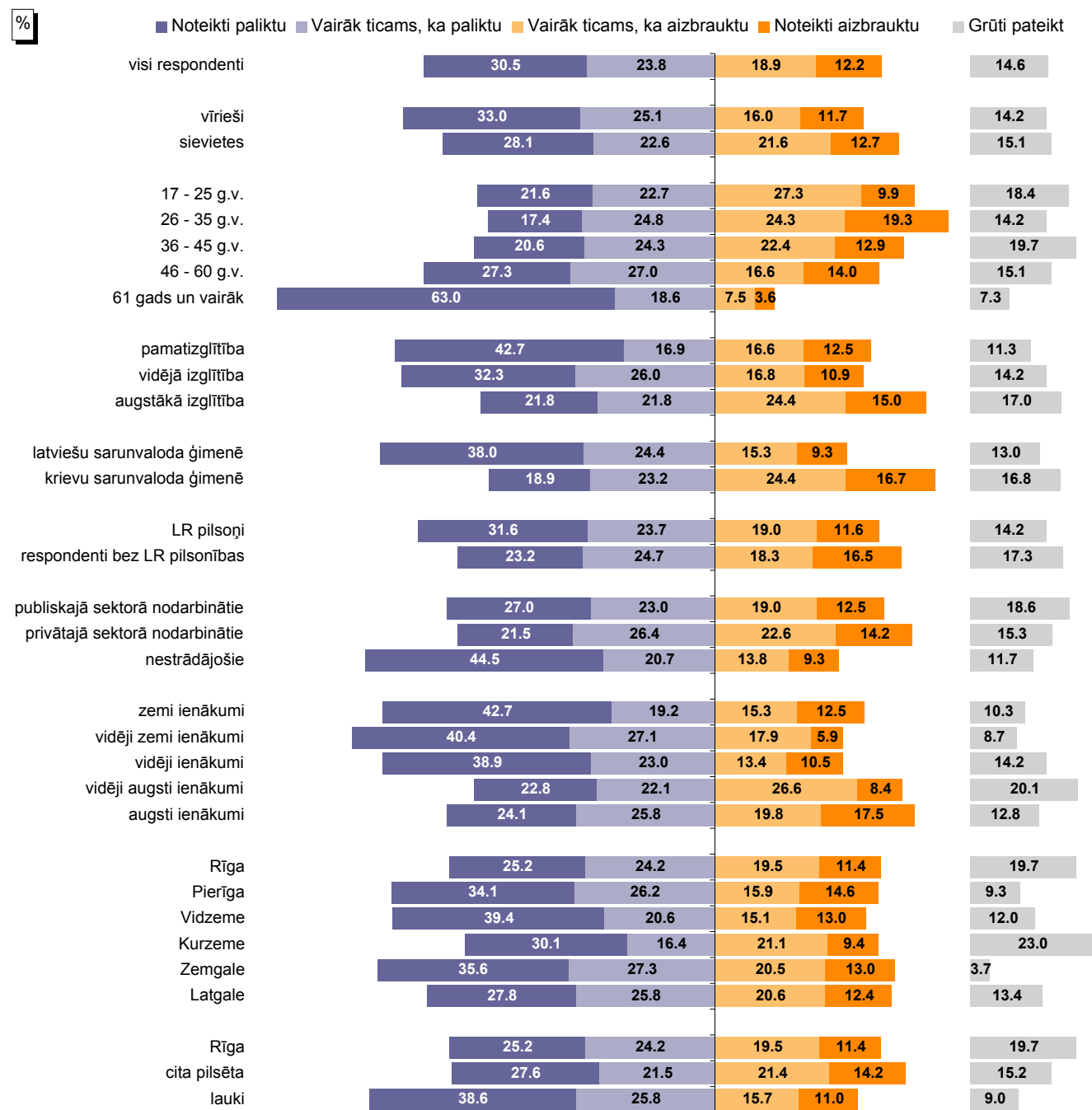

Bāzes: visi respondenti

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

"Gadījumā, ja Latvijā izceltos ārēju spēku izraisīts bruņots konflikts un Jums būtu iespēja aizbraukt no Latvijas, vai Jūs aizbrauktu vai paliktu Latvijā?"

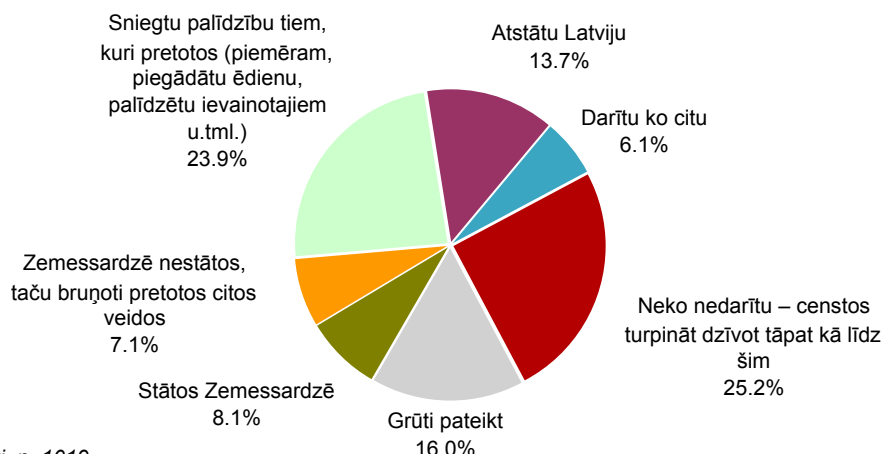
Sociāldemogrāfisko grupu atbilžu sadalījums

Bāzes: skatīt respondentu sociāldemogrāfisko profilu 5.lpp.

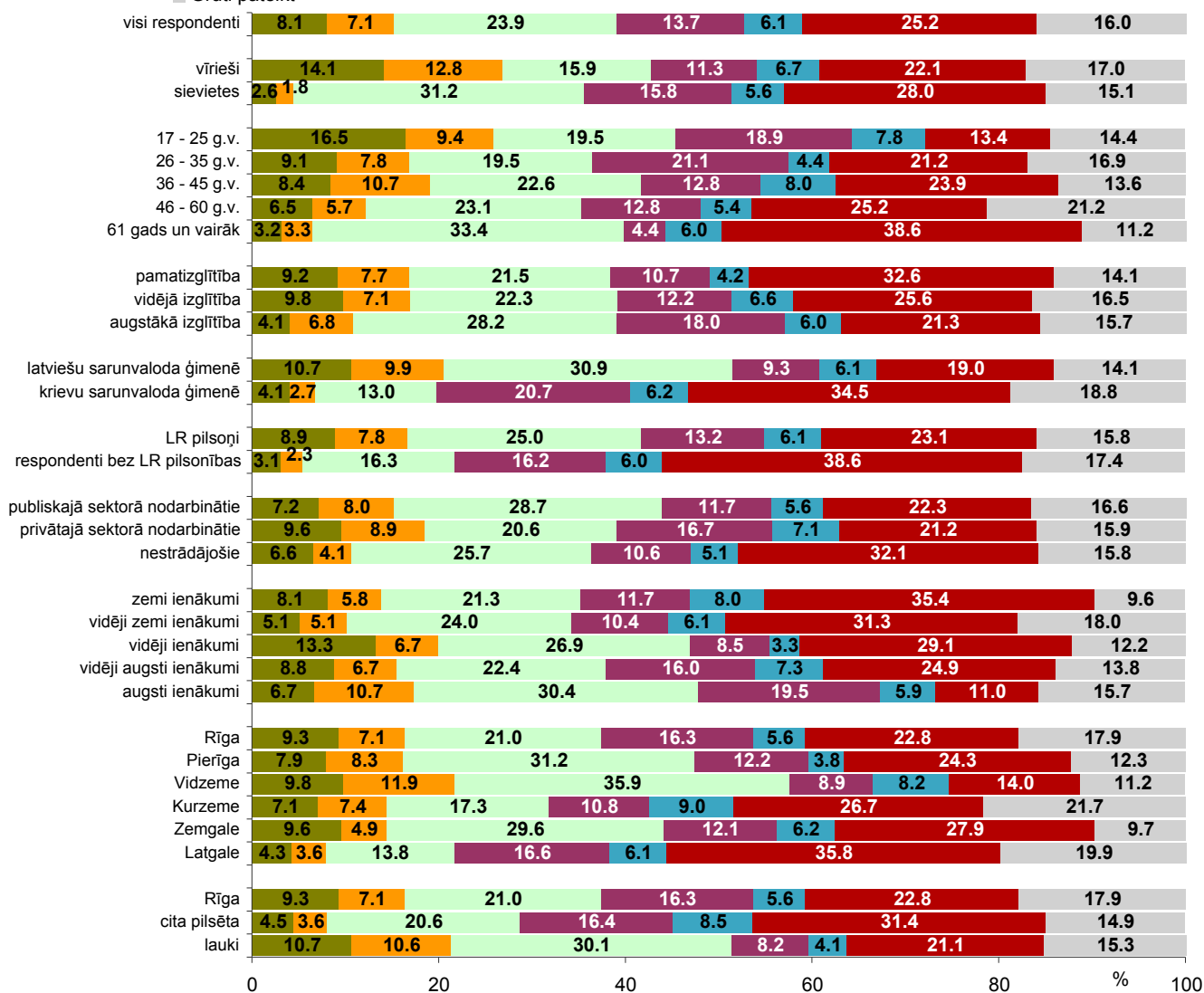
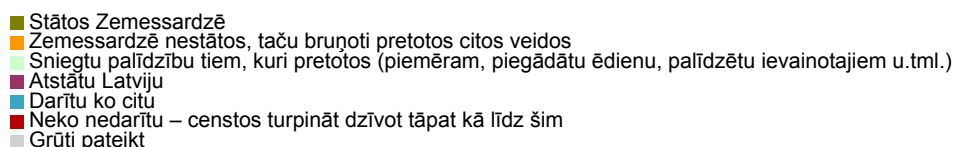
Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

"Ja Krievija uzbruktu Latvijai, ko Jūs, visticamāk, darītu?"

Bāze: visi respondenti, n=1019

Sociāldemogrāfisko grupu atbilžu sadalījums

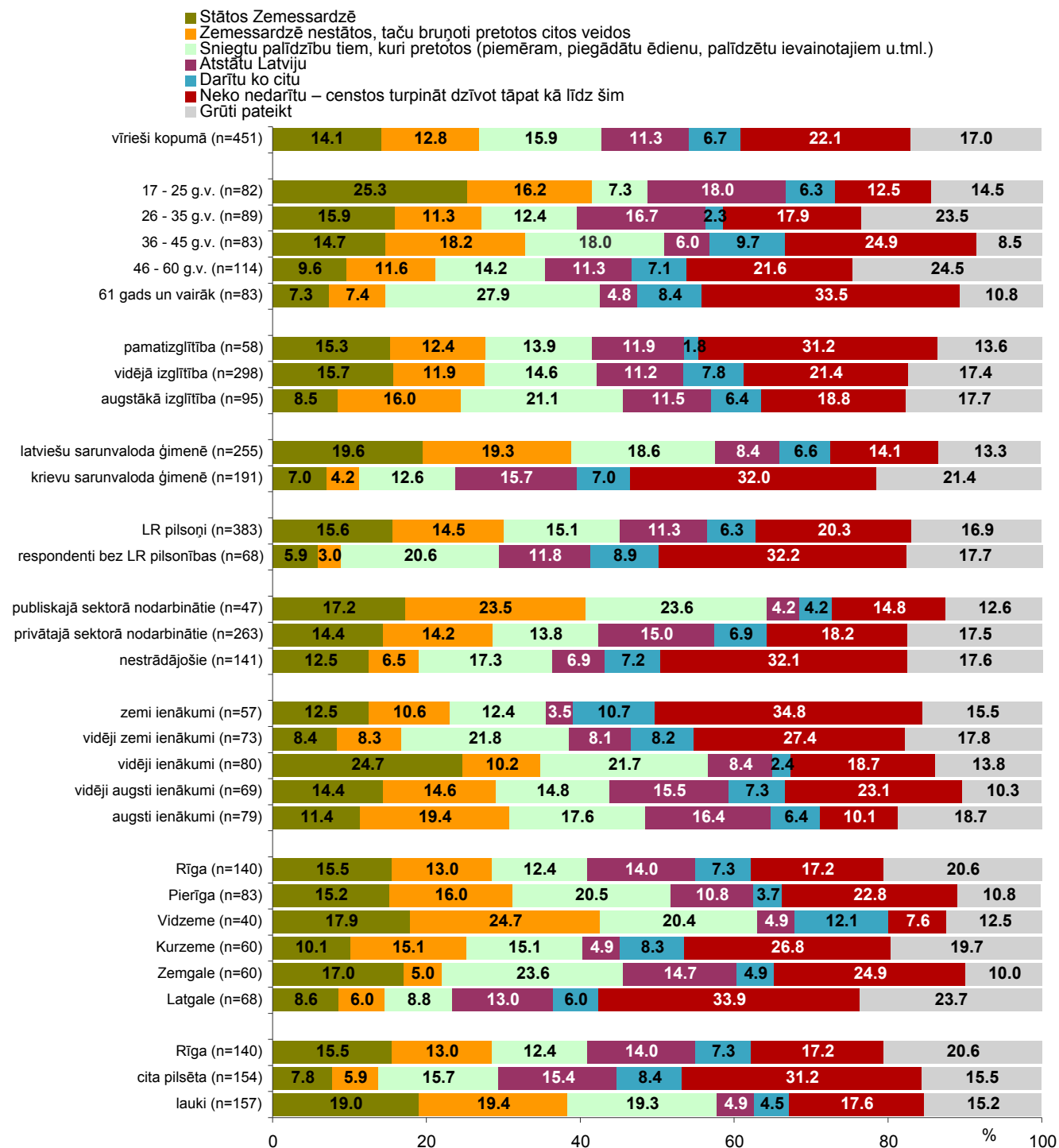
Bāzes: skatīt respondentu sociāldemogrāfisko profilu 5.lpp.

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

"Ja Krievija uzbruktu Latvijai, ko Jūs, visticamāk, darītu?"

Sociāldemogrāfisko grupu atbilžu sadalījums

VĪRIEŠI

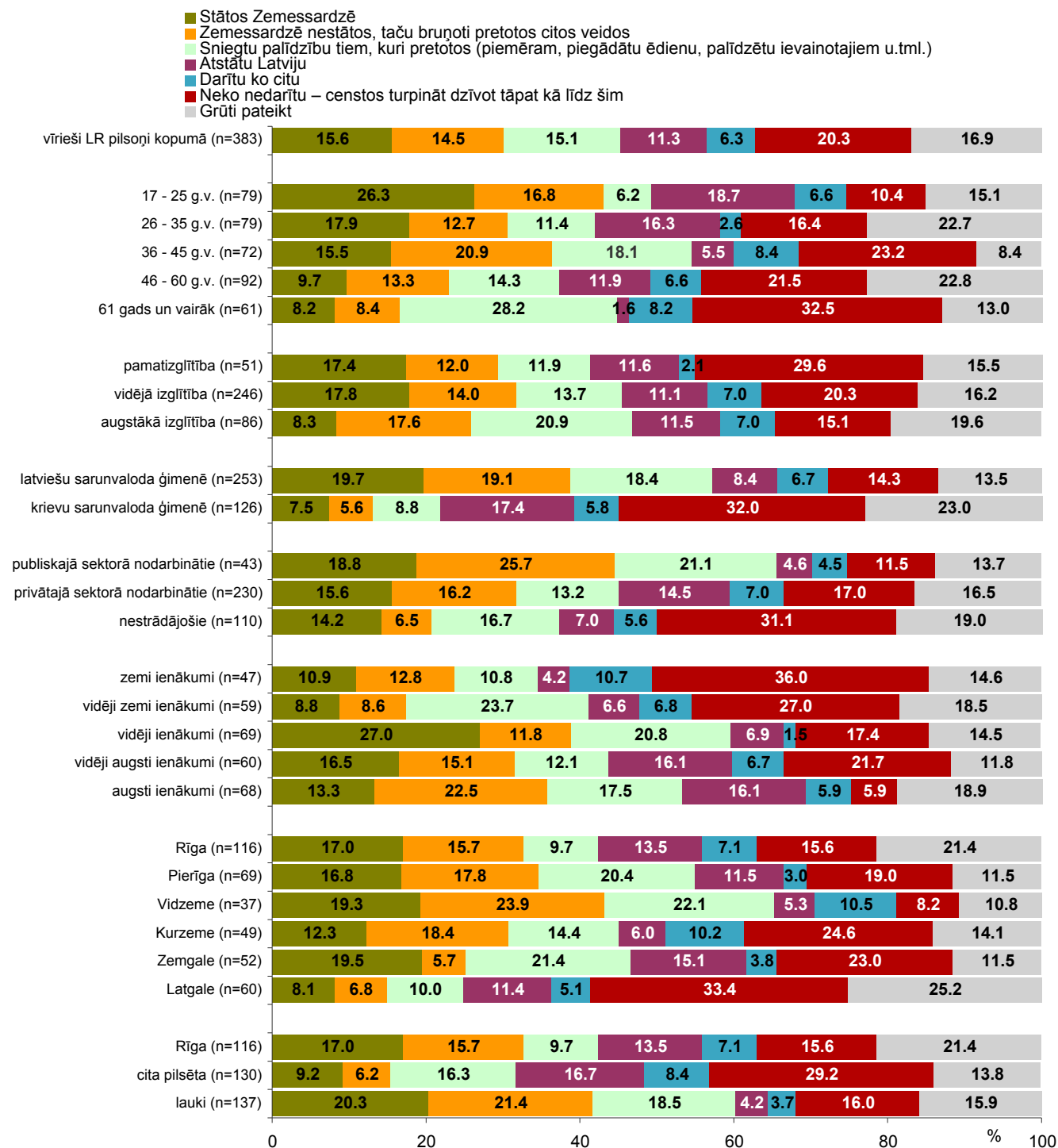
Bāzes: vīrieši

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

"Ja Krievija uzbruktu Latvijai, ko Jūs, visticamāk, darītu?"

Sociāldemogrāfisko grupu atbilžu sadalījums

VĪRIEŠI LR PILSOŅI

Bāzes: vīrieši LR pilsoņi

2. Informācijas avoti uzziņai par valsts aizsardzības jautājumiem

2016.gada novembrī veiktajā aptaujā respondentiem lūdza norādīt, no kādiem informācijas avotiem viņi galvenokārt iegūst informāciju par valsts aizsardzību.

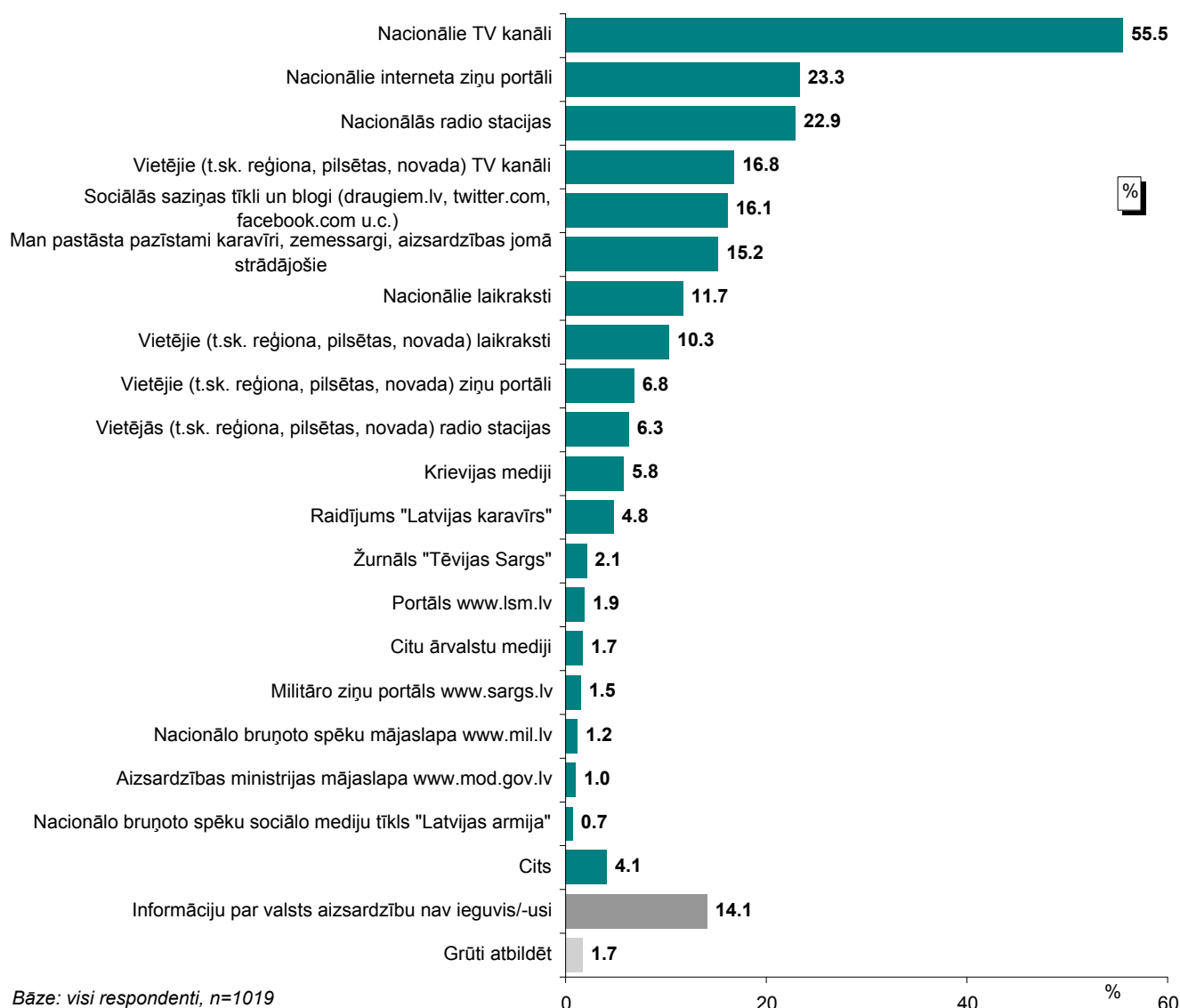
Visbiežāk nosauktais informācijas avots par valsts aizsardzību 2016.gada novembrī bija nacionālie TV kanāli (56%). Citus avotus nosauca ne vairāk kā 1/4 aptaujāto Latvijas iedzīvotāju: 23% minēja nacionālos interneta ziņu portālus, 23% - nacionālās radio stacijas, 17% - vietējos TV kanālus, 16% - sociālās saziņas tīklus un blogus, 15% norādīja, ka viņiem pastāsta pazīstami karavīri, zemessargi, aizsardzības jomā strādājošie, 12% atbildēja, ka informāciju iegūst nacionālajos laikrakstos, bet 10% - ka to iegūst vietējos laikrakstos. Citas atbildes atzīmētas vēl retāk.

Jāatzīmē, ka kopumā 9% aptaujas dalībnieku minēja kādu no Aizsardzības ministrijas informācijas avotiem. Pirms gada Aizsardzības ministrijas avoti tika izmantoti biežāk (2015.: 12%, 2016.: 9%).

2014., 2015. un 2016.gada aptauju datu salīdzinājums liecina, ka šogad respondenti biežāk atbildēja, ka informāciju par valsts aizsardzību iegūst nacionālajos TV kanālos (2014.: 50%, 2015.: 51%, 2016.: 56%) un nacionālajās radio stacijās (2014.: 14%, 2015.: 17%, 2016.: 23%). Jāpiebilst, ka šogad respondenti biežāk nekā pirms gada atzina, ka informāciju par valsts aizsardzību nav ieguvuši (2015.: 9%, 2016.: 14%).

2. Informācijas avoti uziņai par valsts aizsardzības jautājumiem

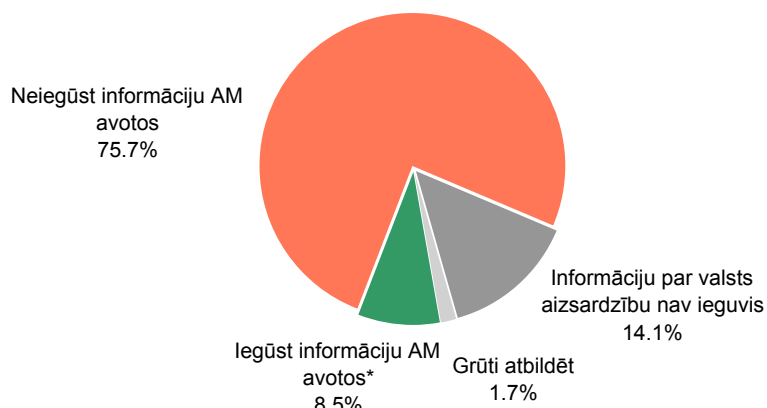
"No kādiem informācijas avotiem Jūs galvenokārt iegūstat informāciju par Latvijas valsts aizsardzību?"

Bāze: visi respondenti, n=1019

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

Informācija par valsts aizsardzību

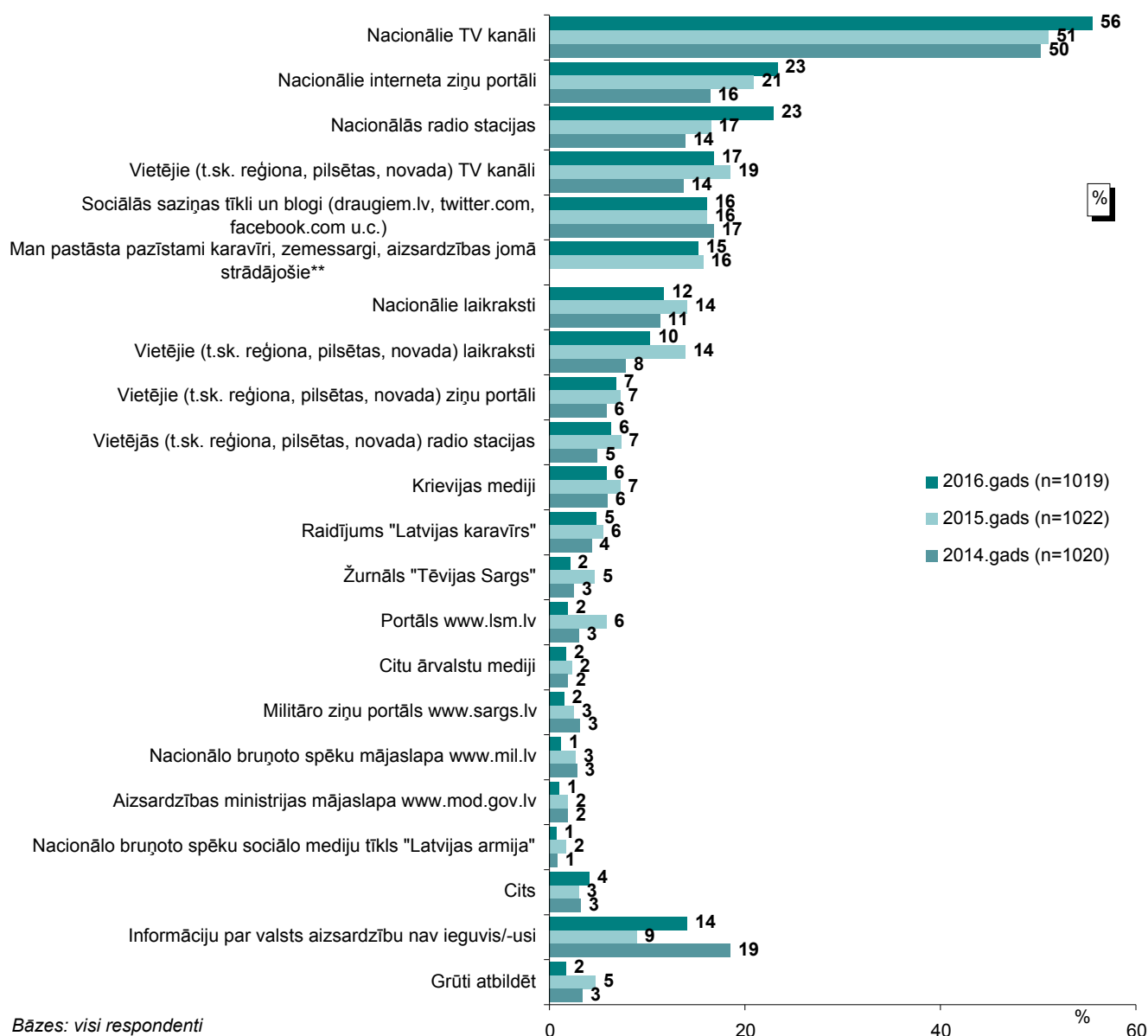
Bāze: visi respondenti, n=1019

*Izmanto vismaz vienu no šiem avotiem: "Raidījums "Latvijas karavīrs""; "Žurnāls "Tēvijas Sargs""; "Nacionālo bruņoto spēku mājas lapa www.mil.lv"; "Militāro ziņu portāls www.sargs.lv"; "Aizsardzības ministrijas mājas lapa www.mod.gov.lv"; "Nacionālo bruņoto spēku sociālo mediju tīkls "Latvijas armija"".

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

"No kādiem informācijas avotiem Jūs galvenokārt iegūstat informāciju par valsts aizsardzību?"

2014., 2015. un 2016.gada aptauju datu salīdzinājums

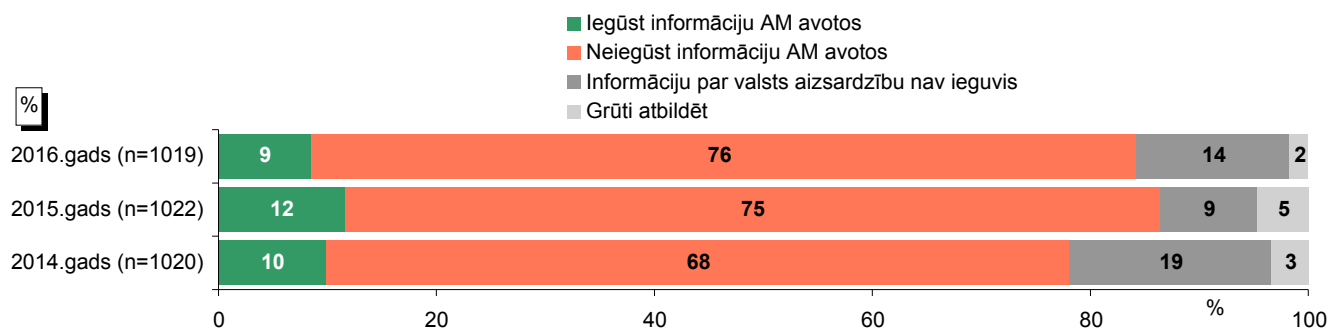

Bāzes: visi respondenti

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

**2014.gadā netika piedāvāts.

Informācija par valsts aizsardzību

Bāzes: visi respondenti

3. Viedoklis par aizsardzībai atvēlēto valsts finansējuma vēlamo izlietojumu

2016.gada novembra veiktās aptaujas ietvaros tika noskaidrots iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jomām atvēlēto finansējumu, kā arī par vēlamu stratēģiju apbruņojuma iepirkumos.

Saskaņā ar aptaujas datiem, visbiežāk Latvijas iedzīvotāji uzskatīja, ka finansējums jāpalielina militārajai izglītībai, karavīru profesionalitātes celšanai (pirmām kārtām: 32%, otrām kārtām: 19%, trešām kārtām: 10%). Nākamā biežāk nosauktā joma, kurai būtu jāpalielina finansējums, bija NBS kaujas spēju attīstīšana (pirmām kārtām: 21%, otrām kārtām: 20%, trešām kārtām: 9%). Aptuveni trešdaļa aptaujas dalībnieku atzīmēja, ka finansējums būtu jāpalielina karavīru atalgojumam (pirmām kārtām: 11%, otrām kārtām: 9%, trešām kārtām: 12%), skolas vecuma jauniešu patriotiskai izglītošanai (pirmām kārtām: 9%, otrām kārtām: 10%, trešām kārtām: 11%), sadzīves apstākļu uzlabošanai dienesta vietā (pirmām kārtām: 5%, otrām kārtām: 12%, trešām kārtām: 16%).

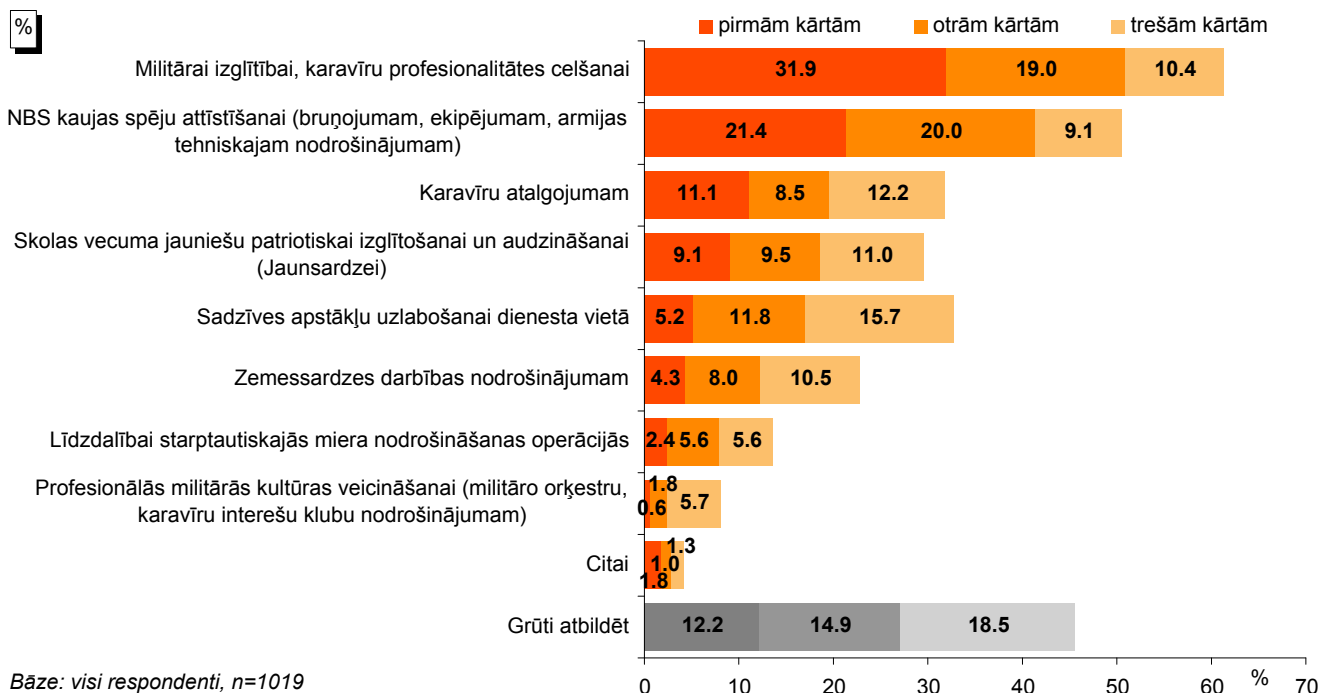
To, ka finansējums pirmām kārtām būtu jāpalielina Zemessardzes darbības nodrošinājumam, norādīja 4% (otrām kārtām: 8%, trešām kārtām: 11%), līdzdalībai starptautiskajās miera nodrošināšanas operācijās – 2% (otrām kārtām: 6%, trešām kārtām: 6%), bet profesionālās militārās kultūras veicināšanai – 1% (otrām kārtām: 2%, trešām kārtām: 6%).

Salīdzinot ar 2015.gadu, var secināt, ka 2016.gadā būtisku izmaiņu respondentu viedokļos par finansējumu dažādām aizsardzības jomām nav.

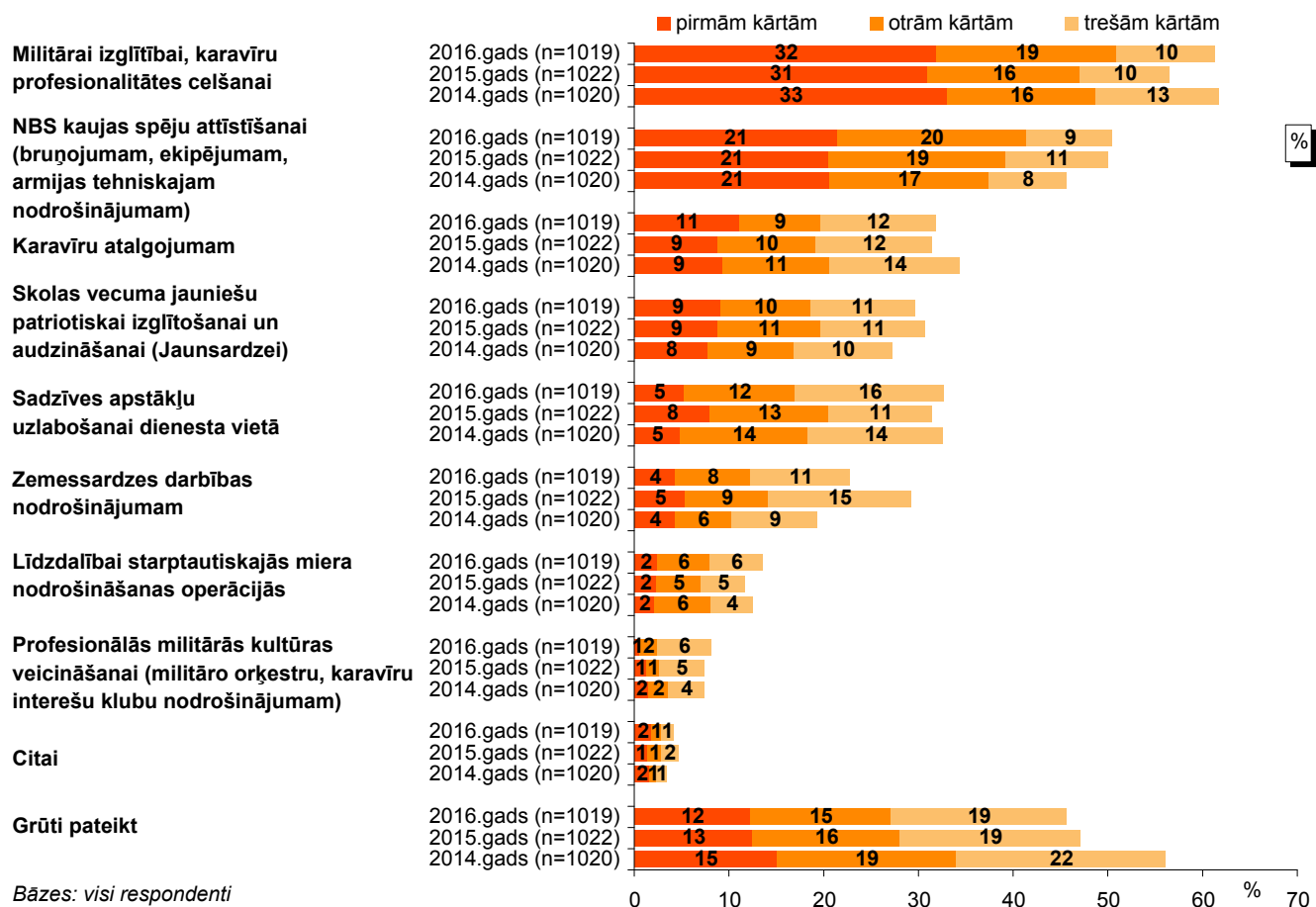
Lūgti paust viedokli par NBS vēlamu bruņojuma iegādes stratēģiju, 45% respondentu uzskatīja, ka *„labāk iegādāties to bruņojumu, ko šobrīd var atļauties, pat ja tas nav jaunākais un modernākais, lai Nacionālie bruņotie spēki būtu maksimāli kaujas spējīgi jau tagad”*. Savukārt atbildi *„ja nevar atļauties iegādāties modernāko bruņojumu tagad, tad labāk uz nākotni atlikt bruņojuma iegādi vispār, rēķinoties, ka Nacionālie bruņotie spēki vajadzības gadījumā nespēs pilnvērtīgi aizstāvēt Latviju”* atzīmēja 31%. Jāpiebilst, ka salīdzinoši lielai daļai respondentu nebija konkrēta viedokļa šajā jautājumā (24%).

3. Viedoklis par aizsardzībai atvēlēto valsts finansējuma vēlamo izlietojumu

"Sakiet, lūdzu, kurai no šīm vajadzībām finansējums būtu jāpalielina vispirmām kārtām? Un otrām kārtām? Un trešām kārtām?"

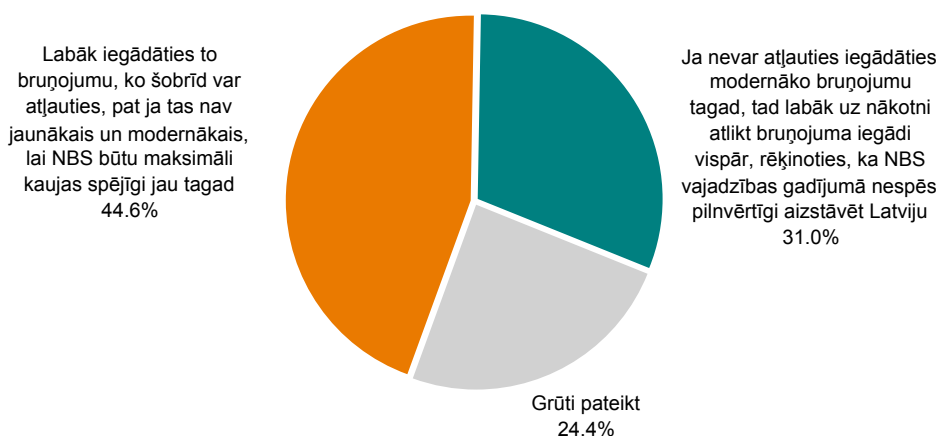

2014., 2015. un 2016.gada aptauju datu salīdzinājums

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

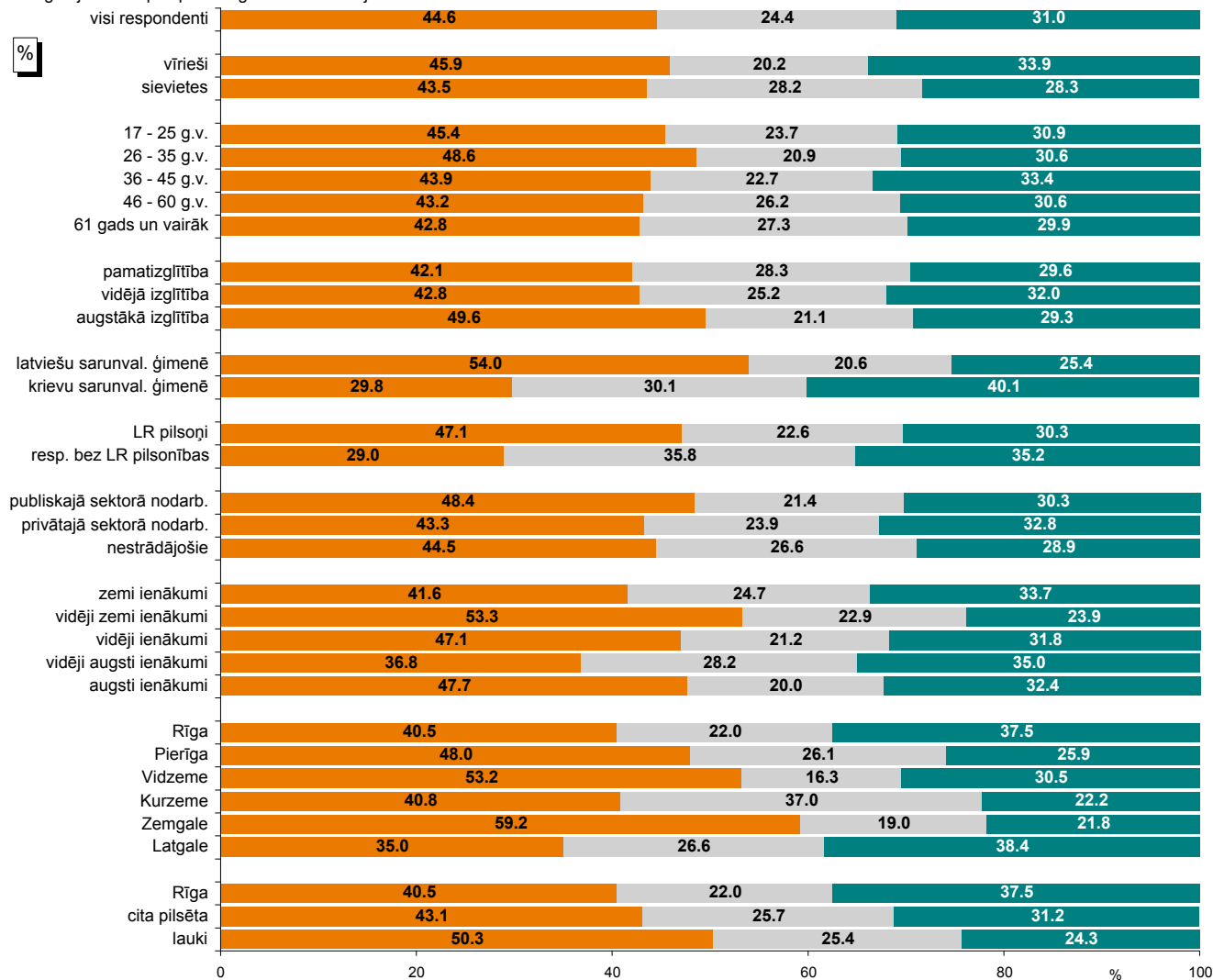
"Runājot par Nacionālo bruņoto spēku apbruņojumu un kapitālām iegādēm, kuram no šiem viedokļiem Jūs piekrītat?"

Bāze: visi respondenti, n=1019

Sociāldemogrāfisko grupu atbilžu sadalījums

- Labāk iegādāties to bruņojumu, ko šobrīd var atļauties, pat ja tas nav jaunākais un modernākais, lai NBS būtu maksimāli kaujas spējīgi jau tagad
- Grūti pateikt
- Ja nevar atļauties iegādāties modernāko bruņojumu tagad, tad labāk uz nākotni atlikt bruņojuma iegādi vispār, rēķinoties, ka NBS vajadzības gadījumā nespēs pilnvērtīgi aizstāvēt Latviju

Bāzes: skatīt respondentu sociāldemogrāfisko profilu 5.lpp.

4. Uzskati par Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem

Aptaujas ietvaros respondentiem lūdza norādīt, kādas Nacionālo bruņoto spēku (NBS) aktivitātes viņi ir pamanījuši, lūdza novērtēt izmaiņas NBS pēdējā gada laikā, sniegt vērtējumu NBS karavīru, rezerves karavīru un zemessargu profesionālajai sagatavotībai, paust attieksmi pret NBS darba aspektiem, kā arī novērtēt NBS piedalīšanos dažādās starptautiskajās operācijās.

4.1. Nacionālo bruņoto spēku darbības redzamība ikdienā (darbs miera laikā)

Saskaņā ar aptaujas datiem visbiežāk aptaujas dalībnieki pēdējā gada laikā ir pamanījuši NBS militārās mācības (73%). Salīdzinoši bieži pamanītas svinīgās militārās ceremonijas (62%), pazudušu cilvēku meklēšana un glābšana jūrā un uz sauszemes (55%), kā arī dalība starptautiskajās operācijās (48%). To, ka ir pamanījuši sprādzienbīstamu priekšmetu iznīcināšanu, atzīmēja 33%, 29% pamanīja dalību ārkārtas situāciju novēršanā, glābšanas darbos, 26% - cietušo cilvēku transportēšanu ar helikopteriem, bet 13% - vides piesārņojuma likvidēšanu. To, ka nav pamanījuši nevienu no NBS aktivitātēm, norādīja 10%.

2015. un 2016.gada aptauju datu salīdzinājums liecina, ka šogad respondenti retāk pamanīja tādas NBS aktivitātes kā sprādzienbīstamu priekšmetu iznīcināšana (2015.: 42%, 2016.: 33%), dalība ārkārtas situāciju novēršanā, glābšanas darbos (2015.: 35%, 2016.: 29%), cietušo cilvēku transportēšana ar helikopteriem (2015.: 31%, 2016.: 26%) un vides piesārņojuma likvidēšana (2015.: 21%, 2016.: 13%).

4.2. Izmaiņu Nacionālajos bruņotajos spēkos vērtējums

Aptaujas dati liecina, ka kopumā 67% respondentu uzskatīja, ka NBS attīstās (atbildes „ir pilnībā pārliecināts/-a, ka bruņotie spēki attīstās” un „šķiet, ka bruņotie spēki attīstās, progresē”), tajā skaitā 22% norādīja, ka „ir pilnībā pārliecināti, ka bruņotie spēki attīstās”. Atbildes „ir pilnībā pārliecināts/-a, ka bruņotie spēki neattīstās” un „šķiet, ka bruņotie spēki neattīstās, kļūst nesakārtotāki” kopumā atzīmēja 11% respondentu (t.sk. „ir pilnībā pārliecināts/-a, ka bruņotie spēki neattīstās” – 4%).

Ja salīdzina ar iepriekš veikto aptauju datiem, jāsecina, ka pozitīvs vērtējums izmaiņām NBS ar katru gadu pieaug (2008.: 51%, 2014.: 55%, 2015.: 62%, 2016.: 67%).

4.3. Uzskati par Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem kopumā, karavīriem

Vērtējot NBS karavīru sagatavotību skalā no -5 līdz +5, kopumā pozitīvu vērtējumu (no +1 līdz +5) sniedza 66% respondentu (t.sk. 16% NBS karavīru sagatavotībai sniedza augstāko vērtējumu („loti augsta profesionālā sagatavotība” (+5))). Negatīvus vērtējumus (no -1 līdz -5) NBS karavīru sagatavotībai sniedza 4% pētījuma dalībnieku (t.sk. „loti vāja profesionālā sagatavotība (-5)” - 1%). Vērtējuma vidējā vērtība ir +2.9, kas ir aptuveni tāda pati kā pirms gada (2015.: +2.8).

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

Kopumā atzinīgu (no +1 līdz +5) vērtējumu rezerves karavīru sagatavotībai sniedza 39% pētījuma dalībnieku (t.sk. „*loti augsta profesionālā sagatavotība (+5)*” - 3%). Savukārt kritiski (no -1 līdz -5) rezerves karavīru sagatavotības līmeni vērtēja 15% respondentu (t.sk. „*loti vāja profesionālā sagatavotība (-5)*” - 3%). Jāatzīmē, ka šogad rezerves karavīru sagatavotība tika vērtēta kritiskāk nekā iepriekš: vērtējumu vidējā vērtība ir +0.8 (2014.gadā: +1.4, 2015.gadā: +1.1).

Vērtējot ar NBS saistītus apgalvojumus, tam, ka „*ar Latvijas karavīriem var lepoties*”, piekrita („*pilnībā piekrītu*” un „*drīzāk piekrītu*”) 73% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju, kas ir biežāk nekā pirms gada, kad tam piekrita 67%.

Tam, ka „*dienests Nacionālajos bruņotajos spēkos nozīmē aktīvu dzīvesveidu un piedzīvojumus*”, piekrita 69%, tam, ka „*dienēt Nacionālajos bruņotajos spēkos ir prestižs*” – 67%, tam, ka „*Nacionālo bruņoto spēku karavīriem ir labas karjeras izaugsmes iespējas*” – 60%, bet tam, ka „*dienests Nacionālajos bruņotajos spēkos karavīriem nozīmē stabilitāti un pārliecību par nākotni*” – 55%.

Salīdzinoši retāk respondenti uzskatīja, ka „*Nacionālo bruņoto spēku karavīriem tiek nodrošināts konkurētspējīgs atalgojums un labas sociālās garantijas*” (46%), „*Nacionālo bruņoto spēku karavīriem dienesta vietā tiek nodrošināti labi darba un sadzīves apstākļi*” (43%) un ka „*Nacionālie bruņotie spēki ir pietiekami nodrošināti ar moderniem ieročiem un ekipējumu*” (35%).

4.4. Informētība un viedoklis par Zemessargu spējām, tiesībām, pienākumiem

Lūgti novērtēt zemessargu profesionālo sagatavotību (skalā no -5 līdz +5), atbildes no +1 līdz +5 kopumā atzīmēja 59% (t.sk. zemessargu profesionālo sagatavotību par „*loti augstu (+5)*” uzskatīja 8%). Par kopumā vāju (no -1 līdz -5) zemessargu profesionālo sagatavotību atzina 8% (t.sk. kritiskāko vērtējumu „*-5*” atzīmēja 2%). Salīdzinot ar 2014. un 2015. gadu datiem, 2016.gadā vērtējumu vidējā vērtība ir nedaudz pasliktinājusies (2014.: +2.3, 2015.: +2.2, 2016.: +2.0).

4.5. Viedoklis par Latvijas Nacionālo bruņoto spēku dalību starptautiskajās operācijās

Kopumā 69% pētījuma dalībnieku piekrita („*pilnībā piekrītu*” un „*drīzāk piekrītu*”) tam, ka „*piedaloties starptautiskajās operācijās, NBS dod savu ieguldījumu starptautiskās drošības stiprināšanā*”. Tam nepiekrita 19%.

Jāatzīmē, ka 2016.gadā respondenti biežāk nekā pirms gada uzskatīja, ka „*piedaloties starptautiskajās operācijās, NBS dod savu ieguldījumu starptautiskās drošības stiprināšanā*” (2015.: 66%, 2016.: 69%).

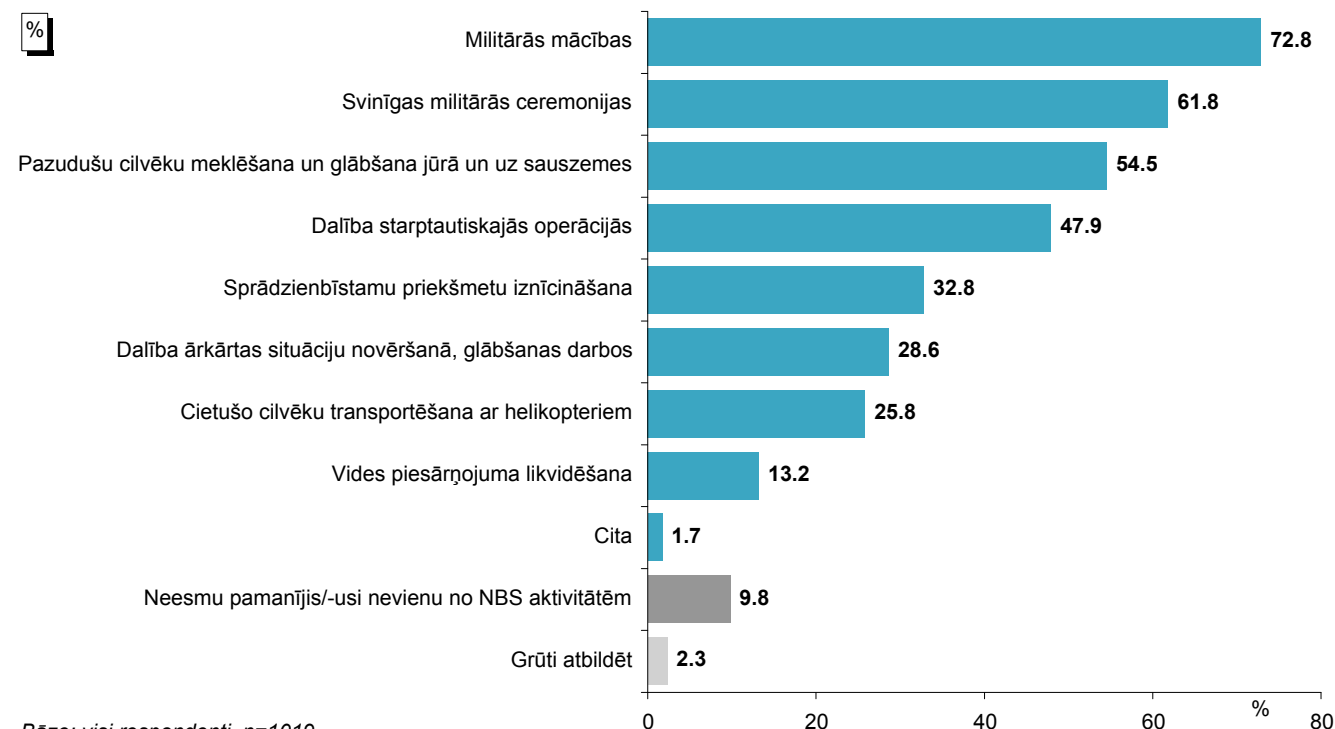
To, ka „*Latvijas karavīru dalība starptautiskajās operācijās stiprina Latvijas drošību*”, kopumā norādīja 61% respondentu. Šādam viedoklim nepiekrita 23% pētījuma dalībnieku.

Salīdzinot ar iepriekš veikto aptauju datiem, vērojams, ka to respondentu īpatsvars, kuri piekrīt tam, ka „*Latvijas karavīru dalība starptautiskajās operācijās stiprina Latvijas drošību*”, pakāpeniski pieaug (2008.: 45%, 2014.: 56%, 2015.: 58%, 2016.: 61%).

4. Uzskati par Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem

4.1. Nacionālo bruņoto spēku darbības redzamība ikdienā (darbs miera laikā)

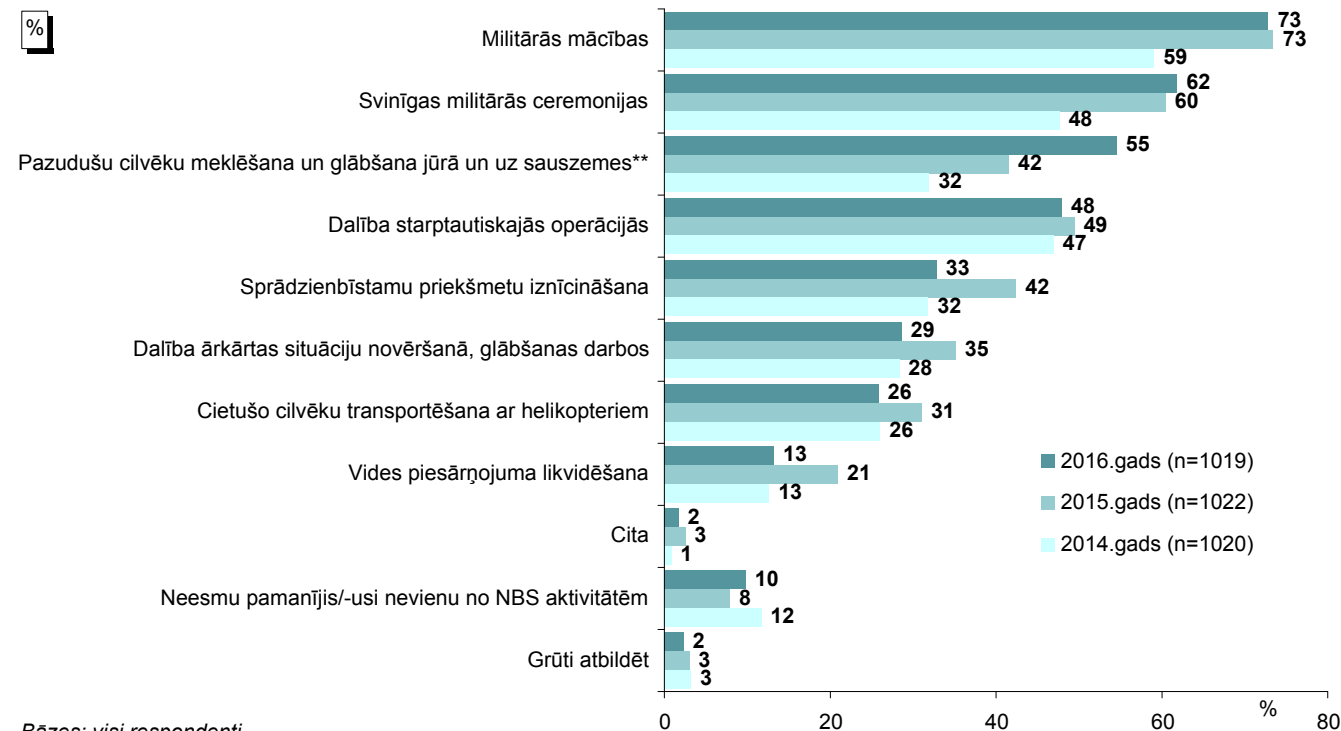
"Kuras no šīm Nacionālo bruņoto spēku aktivitātēm Jūs esat pamanījis/-usi (masu medijos vai personiski) pēdējā gada laikā?"

Bāze: visi respondenti, n=1019

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

2014., 2015. un 2016.gada aptauju datu salīdzinājums

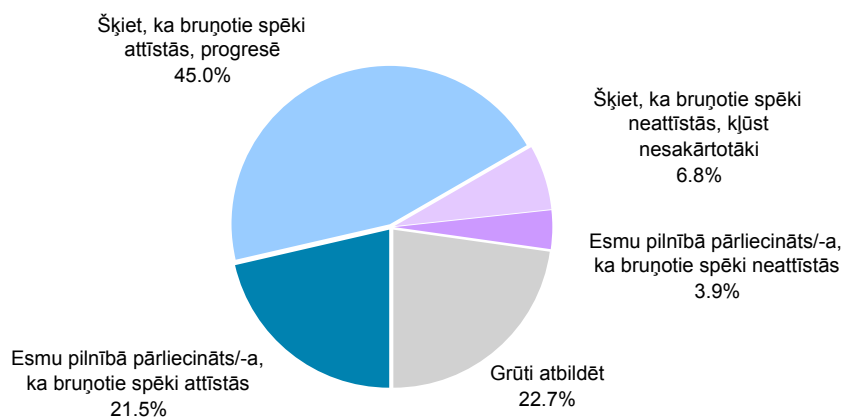
Bāzes: visi respondenti

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

**2014. un 2015.gadā formulējums bija "Cilvēku meklēšana un glābšana jūrā".

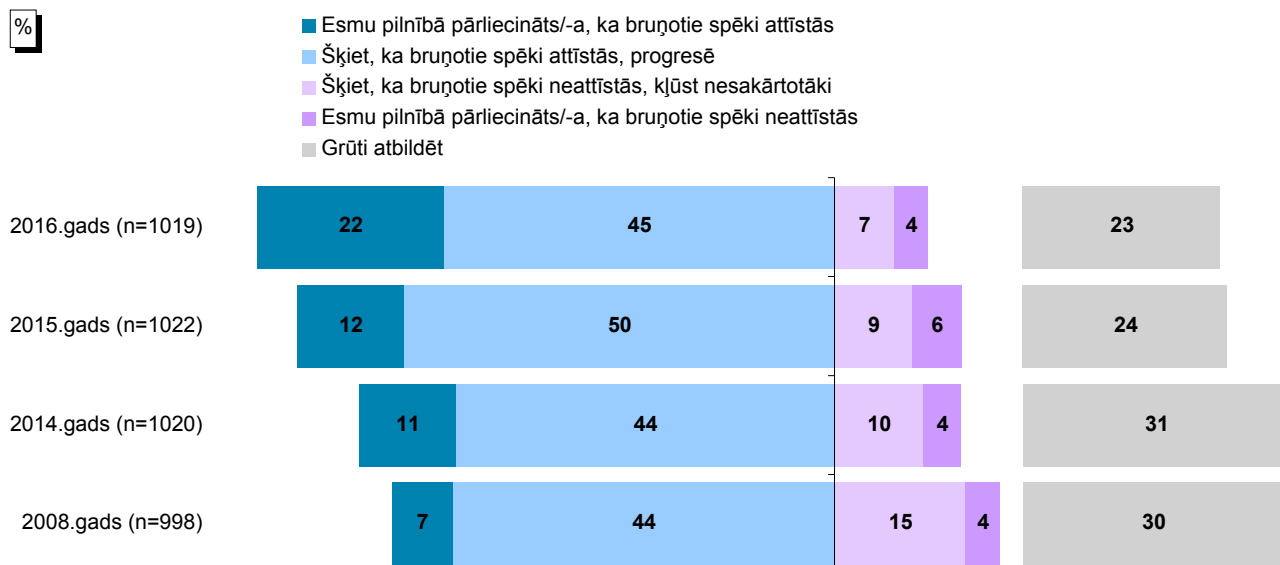
4.2. Izmaiņu Nacionālajos bruņotajos spēkos vērtējums

"Kā kopumā Jūs novērtētu izmaiņas Nacionālajos bruņotajos spēkos pēdējā gada laikā?"

Bāze: visi respondenti, n=1019

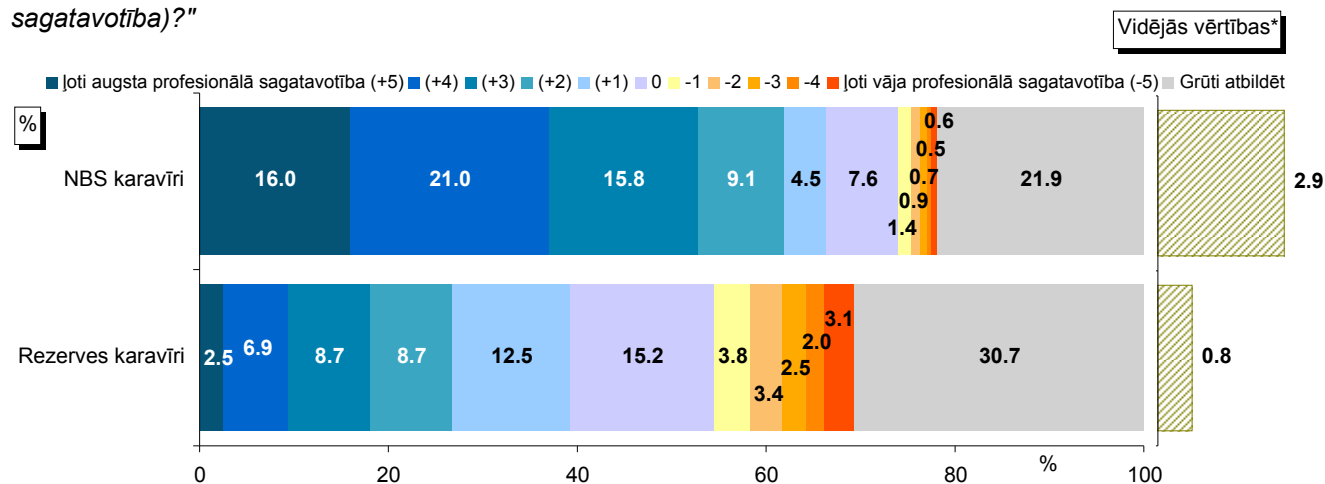
2008., 2014., 2015. un 2016.gada aptauju datu salīdzinājums

Bāzes: visi respondenti

4.3. Uzskati par Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem kopumā, karavīriem

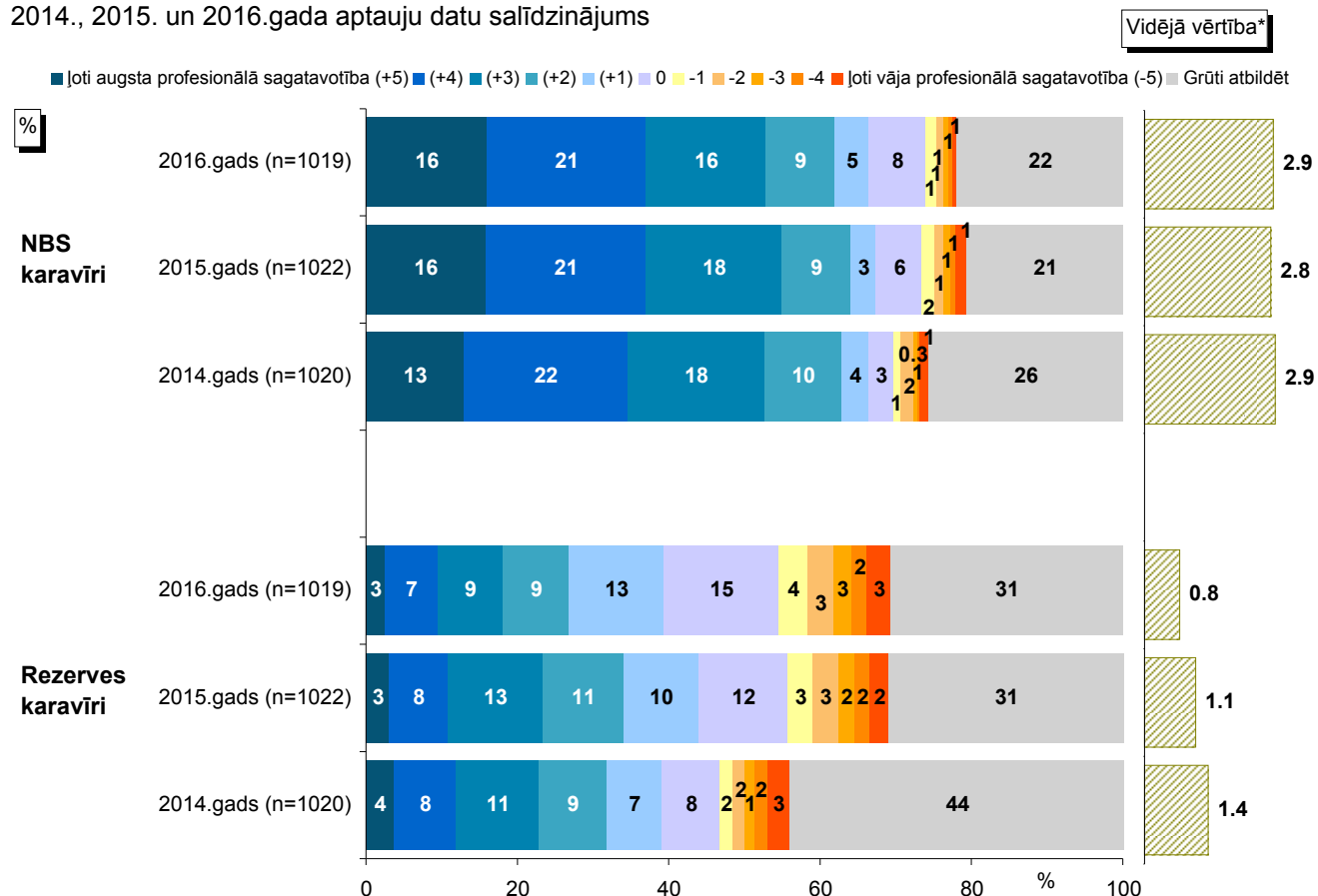
"Kāda, Jūsaprāt, ir zemāk minēto personu profesionālā sagatavotība (izglītība, fiziskā un psiholoģiskā / morālā sagatavotība)?"

Bāze: visi respondenti, n=1019

*Bāze vidējai vērtībai: respondenti, kuri sniedza konkrētu atbildi (netiek ņemts vērā atbildes "grūti atbildēt" minēšanas biežums).

2014., 2015. un 2016.gada aptauju datu salīdzinājums

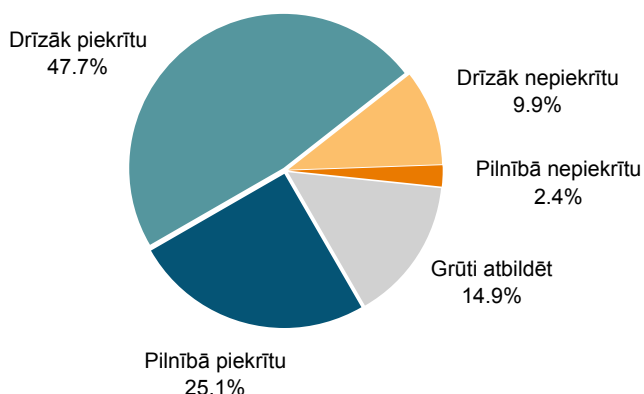

Bāzes: visi respondenti

*Bāze vidējai vērtībai: respondenti, kuri sniedza konkrētu atbildi (netiek ņemts vērā atbildes "grūti atbildēt" minēšanas biežums).

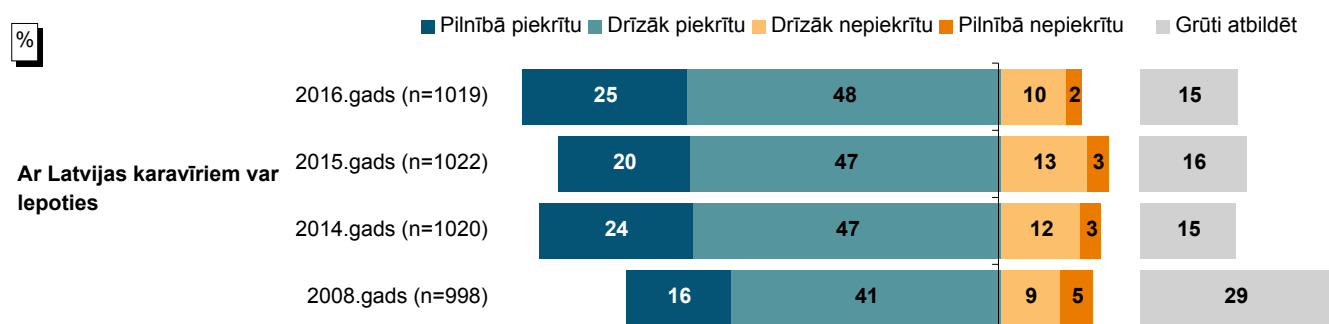
Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

"Zemāk minēti vairāki izteikumi par aizsardzības jomu un Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem. Lūdzu, pasakiet par katru no tiem – vai Jūs tam pilnībā piekrītat, drīzāk piekrītat, drīzāk nepiekrītat vai pilnībā nepiekrītat: **Ar Latvijas karavīriem var lepoties**"

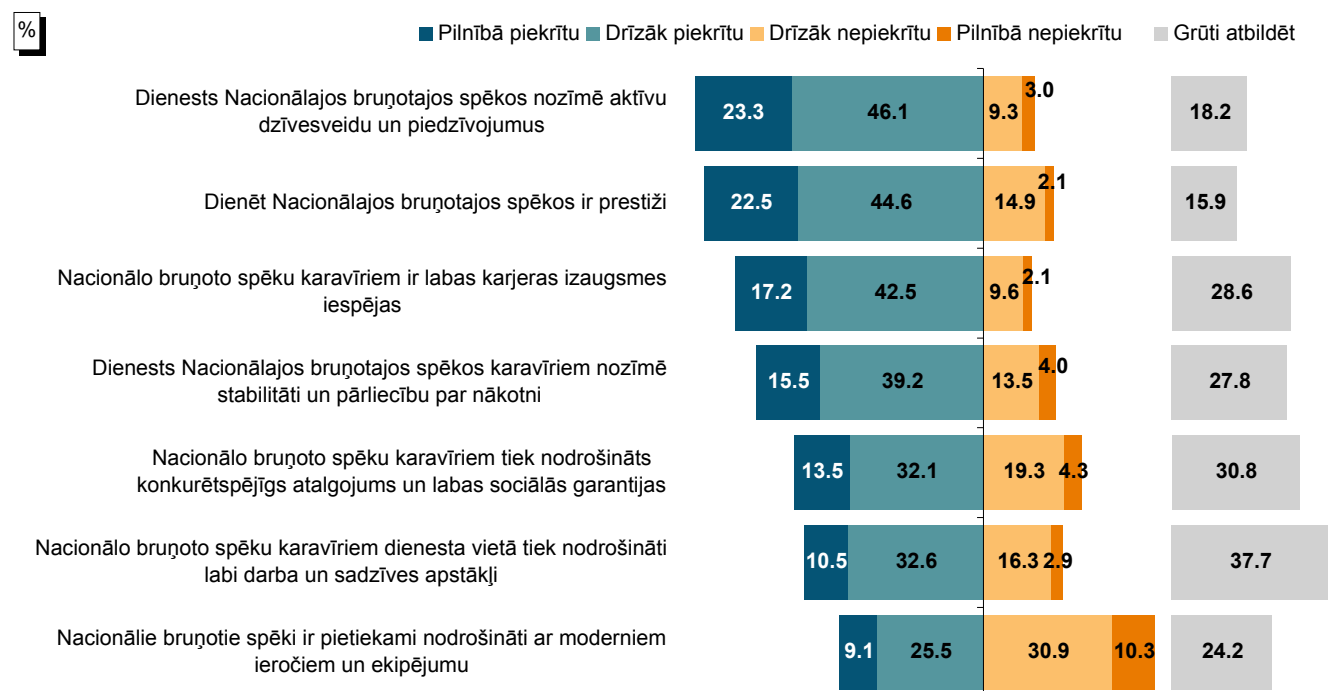
Bāze: visi respondenti, n=1019

2008., 2014., 2015. un 2016.gada aptauju datu salīdzinājums

Bāzes: visi respondenti

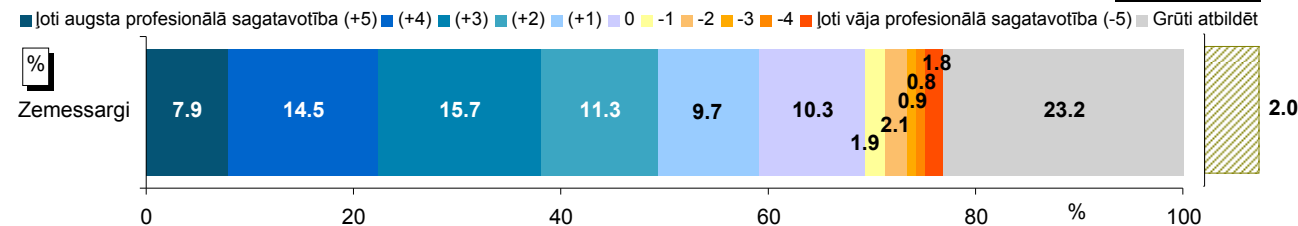
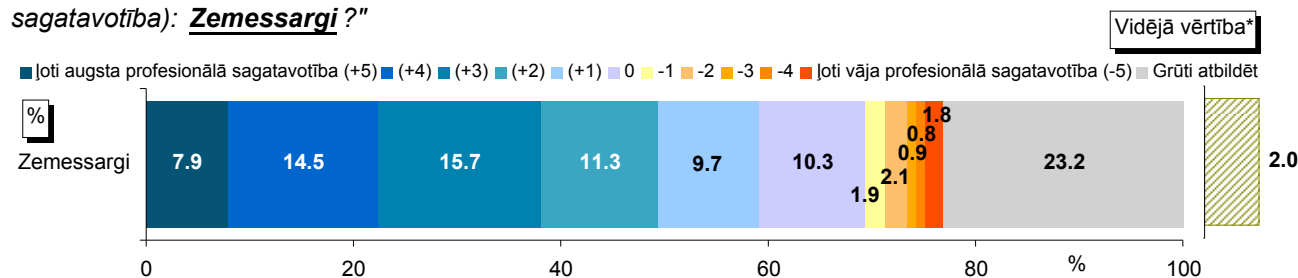
"Ņemot vērā visu, ko Jūs zināt par Latvijas Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem (jeb NBS) un profesionālo militāro dienestu tajos, cik lielā mērā Jūs piekrītat vai nepiekrītat šādiem apgalvojumiem?"

Bāze: visi respondenti, n=1019

4.4. Informētība un viedoklis par Zemessargu spējām, tiesībām, pienākumiem

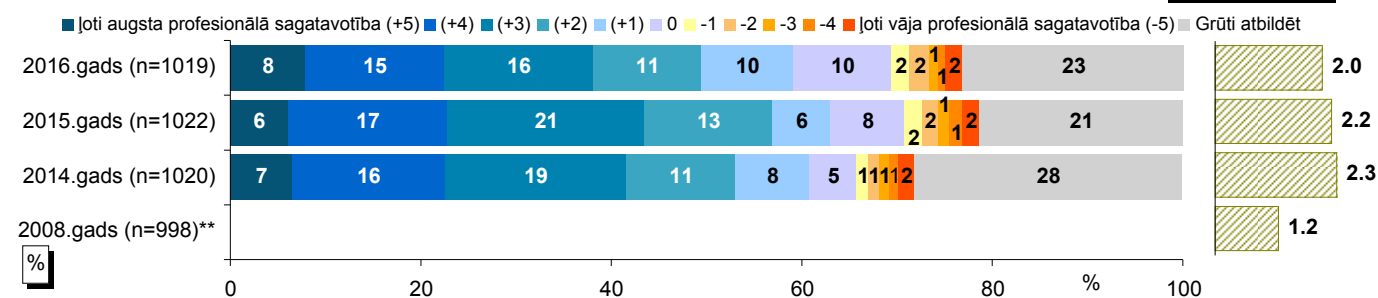
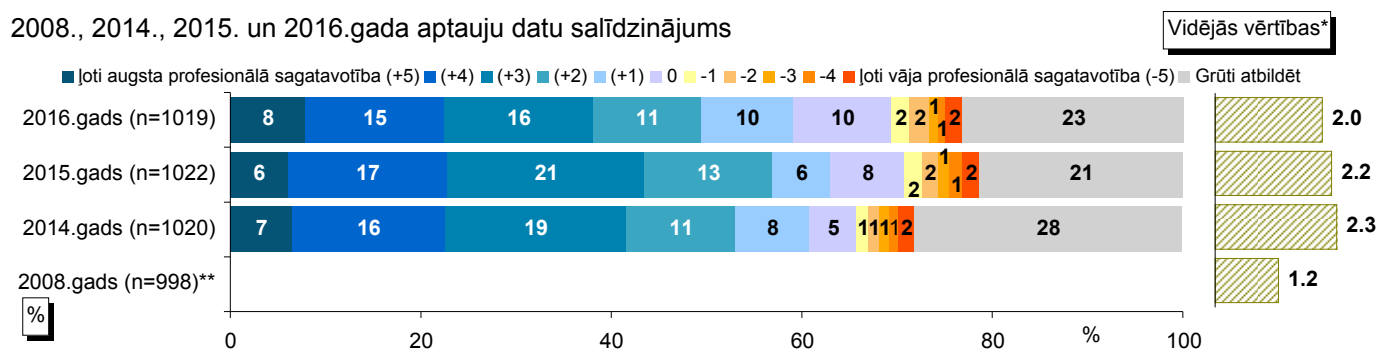
"Kāda, Jūsaprāt, ir zemāk minēto personu profesionālā sagatavotība (izglītība, fiziskā un psiholoģiskā / morālā sagatavotība): **Zemessargi**?"

Bāze: visi respondenti, n=1019

*Bāze vidējai vērtībai: respondenti, kuri sniedza konkrētu atbildi (netiek ņemts vērā atbildes "grūti atbildēt" minēšanas biežums).

2008., 2014., 2015. un 2016.gada aptauju datu salīdzinājums

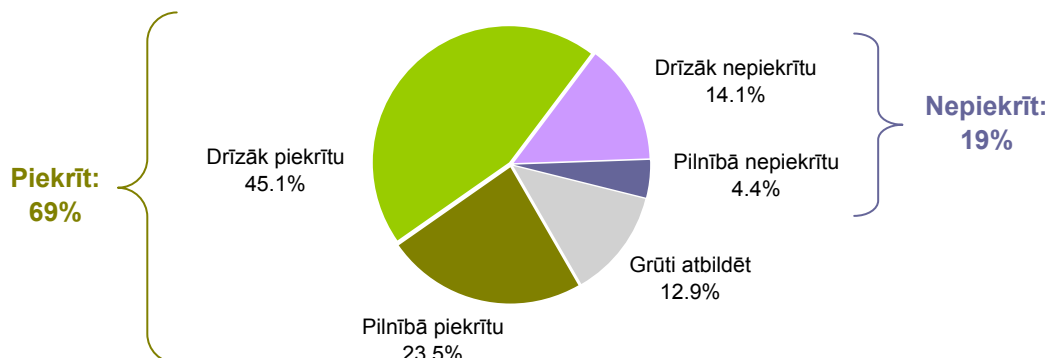
Bāzes: visi respondenti

*Bāze vidējai vērtībai: respondenti, kuri sniedza konkrētu atbildi (netiek ņemts vērā atbildes "grūti atbildēt" minēšanas biežums).

**Par 2008.gadu nav pieejami dati.

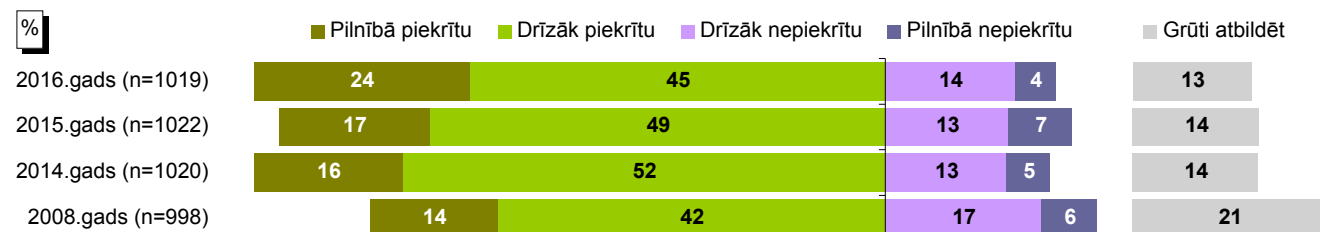
4.5. Viedoklis par Latvijas Nacionālo bruņoto spēku un Latvijas karavīru dalību starptautiskajās operācijās

"Zemāk minēti vairāki izteikumi par aizsardzības jomu un Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem. Lūdzu, pasakiet par katru no tiem – vai Jūs tam pilnībā piekrītat, drīzāk piekrītat, drīzāk nepiekrītat vai pilnībā nepiekrītat: **Piedaloties starptautiskajās operācijās, NBS dod savu ieguldījumu starptautiskās drošības stiprināšanā**"

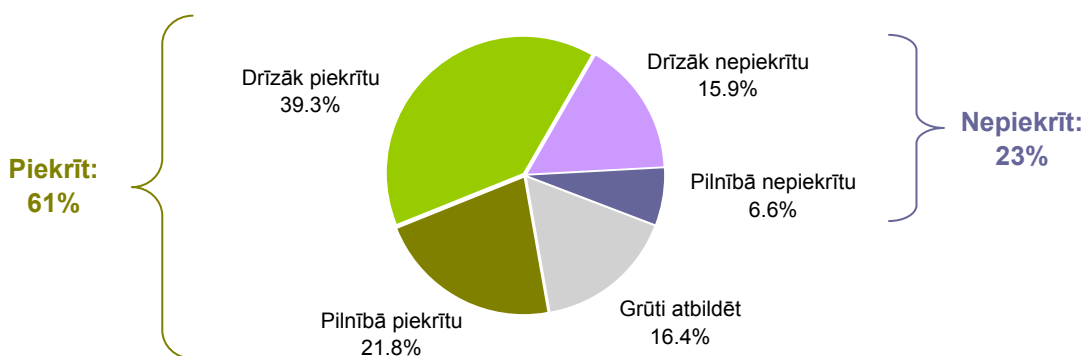
Bāze: visi respondenti, n=1019

2008., 2014., 2015. un 2016.gada aptauju datu salīdzinājums

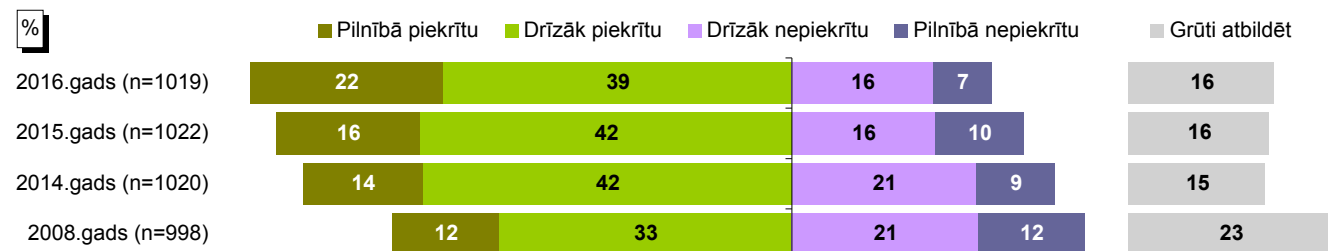
Bāzes: visi respondenti

"Zemāk minēti vairāki izteikumi par aizsardzības jomu un Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem. Lūdzu, pasakiet par katru no tiem – vai Jūs tam pilnībā piekrītat, drīzāk piekrītat, drīzāk nepiekrītat vai pilnībā nepiekrītat: **Latvijas karavīru dalība starptautiskajās operācijās stiprina Latvijas drošību**"

Bāze: visi respondenti, n=1019

2008., 2014., 2015. un 2016.gada aptauju datu salīdzinājums

Bāzes: visi respondenti

5. Attieksme pret militāro dienestu

2016.gada novembrī veiktajā Latvijas iedzīvotāju aptaujā respondentiem lūdza izteikt viedokli par to, vai militārās zināšanas būtu jāapgūst ikvienam Latvijas iedzīvotājam, kā arī novērtēt, vai viņi paši būtu gatavi iesaistīties valsts aizsardzībā.

5.1. Uzskati par militāro zināšanu apguvi

Aptaujas dati liecina, ka 62% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju piekrita tam, ka militārās zināšanas būtu jāapgūst ikvienam Latvijas iedzīvotājam (t.sk. 21% tam „pilnībā” piekrita). Šim apgalvojumam nepiekrita 29% respondentu (t.sk. „pilnībā nepiekrītu” – 10%).

Jāatzīmē, ka gada laikā respondentu uzskati šajā jautājumā nav mainījušies.

To, ka militārās zināšanas būtu jāapgūst ikvienam Latvijas iedzīvotājam, biežāk nekā caurmērā norādīja vīrieši, respondenti, kuriem ir 61 gads un vairāk, aptaujātie ar pamatizglītību, iedzīvotāji ar latviešu sarunvalodu ģimenē, nestrādājošie, pētījuma dalībnieki ar vidēji zemiem, vidējiem vai augstiem ienākumiem, Pierīgā un Vidzemē dzīvojošie, kā arī lauku apvidu iedzīvotāji.

Biežāk nekā caurmērā tam nepiekrita aptaujātie vecumā no 46 līdz 60 gadiem, krievvalodīgie, respondenti bez LR pilsonības, publiskajā sektorā nodarbinātie, pētījuma dalībnieki ar vidēji augstiem ienākumiem, Rīgas un Zemgales iedzīvotāji, kā arī citās pilsētās (ne Rīgā) dzīvojošie.

5.2. Iedzīvotāju gatavība individuāli iesaistīties valsts aizsardzībā

Saskaņā ar pētījuma rezultātiem 33% respondentu norādīja, ka nepieciešamības gadījumā būtu gatavi cīnīties ar ieročiem rokās, lai aizstāvētu Latviju (t.sk. 12% attiecīgajam apgalvojumam piekrita „pilnībā”). To, ka tam nebūtu gatavi, atzina 47% (t.sk. „pilnībā” nebūtu gatavi to darīt 24%).

Jāpiebilst, ka 2016.gadā respondenti retāk pauda gatavību cīnīties ar ieročiem rokās, lai aizstāvētu Latviju, nekā 2014. un 2015.gadā (2014.: 39%, 2015.: 41%, 2016.: 33%).

Biežāk nekā caurmērā gatavību cīnīties ar ieročiem rokās, lai aizstāvētu Latviju, pauda vīrieši, jaunieši vecumā no 17 līdz 25 gadiem, respondenti ar latviešu sarunvalodu ģimenē, privātajā sektorā nodarbinātie, pētījuma dalībnieki ar vidējiem vai augstiem ienākumiem, Vidzemes un Zemgales iedzīvotāji, kā arī laukos dzīvojošie.

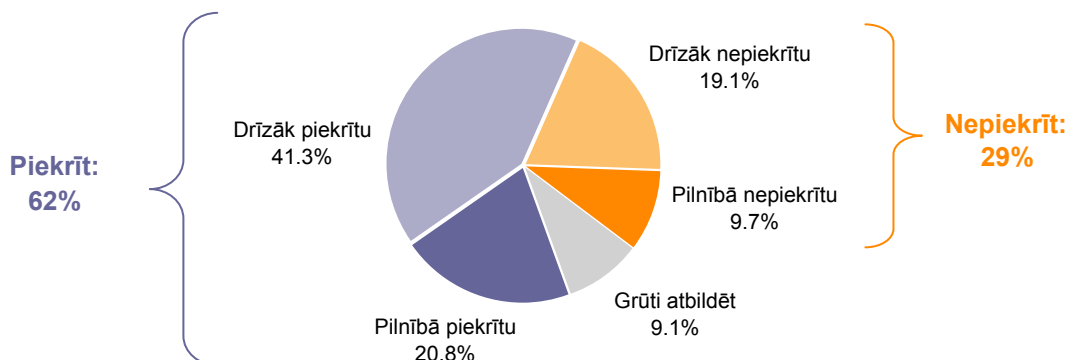
To, ka nebūtu gatavi to darīt, biežāk nekā caurmērā atzina aptaujātie, kuriem ir no 26 līdz 35 gadiem un tie, kuriem ir 61 gads un vairāk, sievietes, respondenti ar krievu sarunvalodu ģimenē, nestrādājošie, pētījuma dalībnieki ar zemiem ienākumiem, Pierīgā un Latgalē dzīvojošie, kā arī citu pilsētu (ne Rīgas) iedzīvotāji.

Ja analizē LR pilsoņu-vīriešu atbildes, vērojams, ka apgalvojumam „nepieciešamības gadījumā es esmu gatavs cīnīties ar ieročiem rokās, lai aizstāvētu Latviju” piekrita 49%, bet nepiekrita 35%.

5. Attieksme pret militāro dienestu

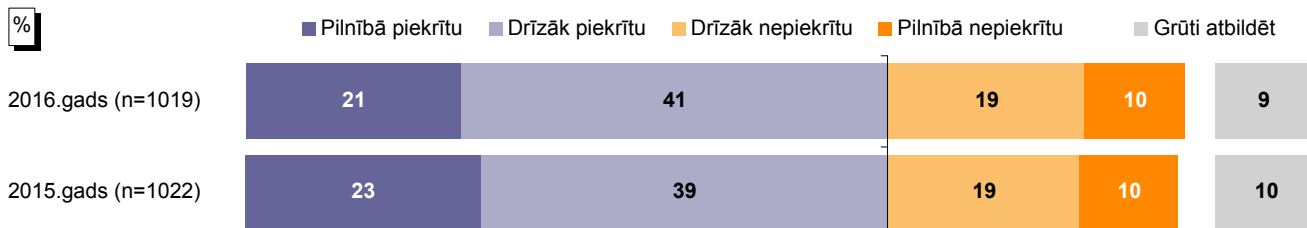
5.1. Uzskati par militāro zināšanu apguvi

"Zemāk minēti vairāki izteikumi par aizsardzības jomu un Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem. Lūdzu, pasakiet par katru no tiem – vai Jūs tam pilnībā piekrītat, drīzāk piekrītat, drīzāk nepiekrītat vai pilnībā nepiekrītat: **Militārās zināšanas būtu jāapgūst ikvienam Latvijas iedzīvotājam (piemēram, kā papildus priekšmets civilajās mācību iestādēs vai speciāli organizētās nodarbībās)**"

Bāze: visi respondenti, n=1019

2015. un 2016.gada aptauju datu salīdzinājums

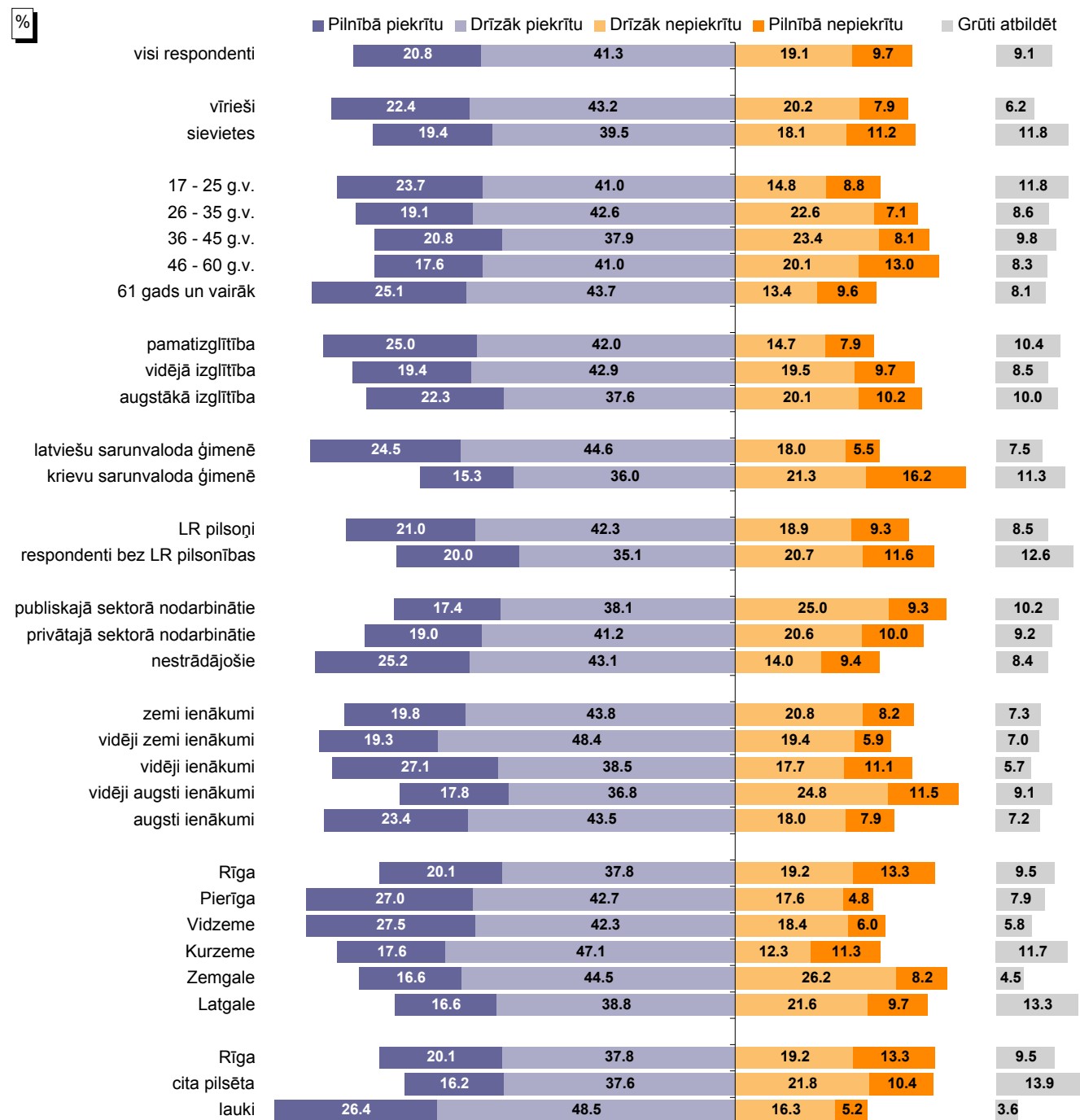

Bāzes: visi respondenti

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

"Zemāk minēti vairāki izteikumi par aizsardzības jomu un Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem. Lūdzu, pasakiet par katru no tiem – vai Jūs tam pilnībā piekrītat, drīzāk piekrītat, drīzāk nepiekrītat vai pilnībā nepiekrītat: **Militārās zināšanas būtu jāapgūst ikvienam Latvijas iedzīvotājam (piemēram, kā papildus priekšmets civilajās mācību iestādēs vai speciāli organizētās nodarbībās)**"

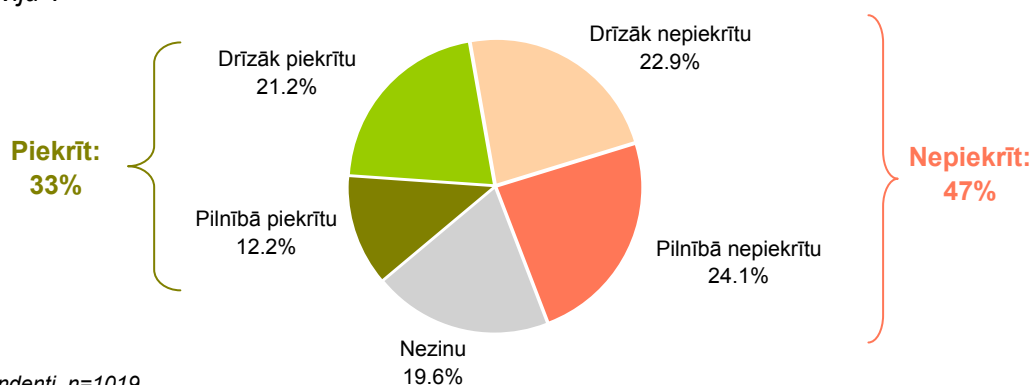
Sociāldemogrāfisko grupu atbilžu sadalījums

Bāzes: skatīt respondentu sociāldemogrāfisko profilu 5.lpp.

5.2. Iedzīvotāju gatavība individuāli iesaistīties valsts aizsardzībā

"Cik lielā mērā piekrītat apgalvojumam: "Nepieciešamības gadījumā es esmu gatavs cīnīties ar ieročiem rokās, lai aizstāvētu Latviju?"

Bāze: visi respondenti, n=1019

2014., 2015. un 2016.gada aptauju datu salīdzinājums

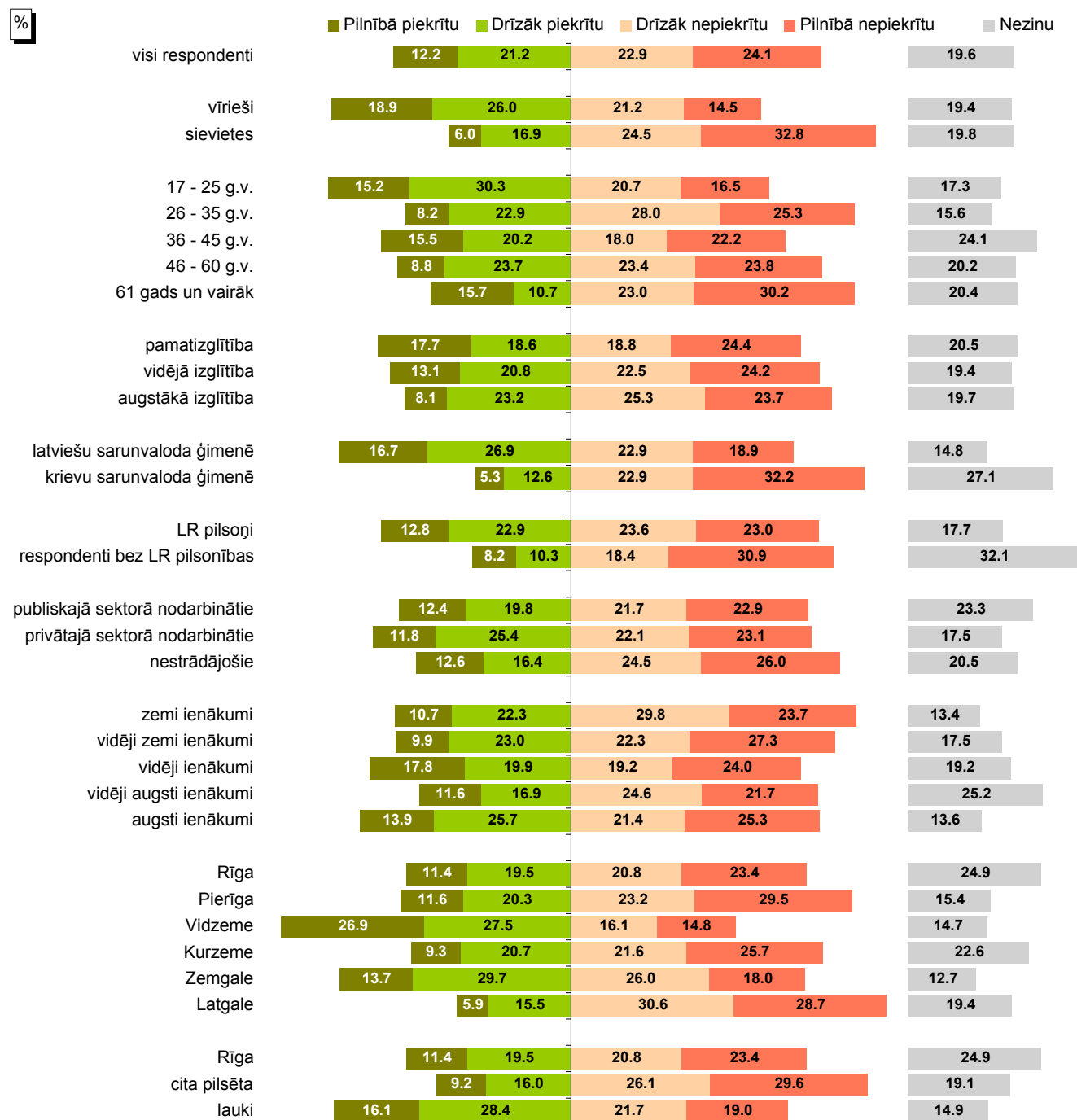

Bāzes: visi respondenti

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

"Cik lielā mērā piekrītat apgalvojumam: "Nepieciešamības gadījumā es esmu gatavs cīnīties ar ieročiem rokās, lai aizstāvētu Latviju?"

Sociāldemogrāfisko grupu atbilžu sadalījums

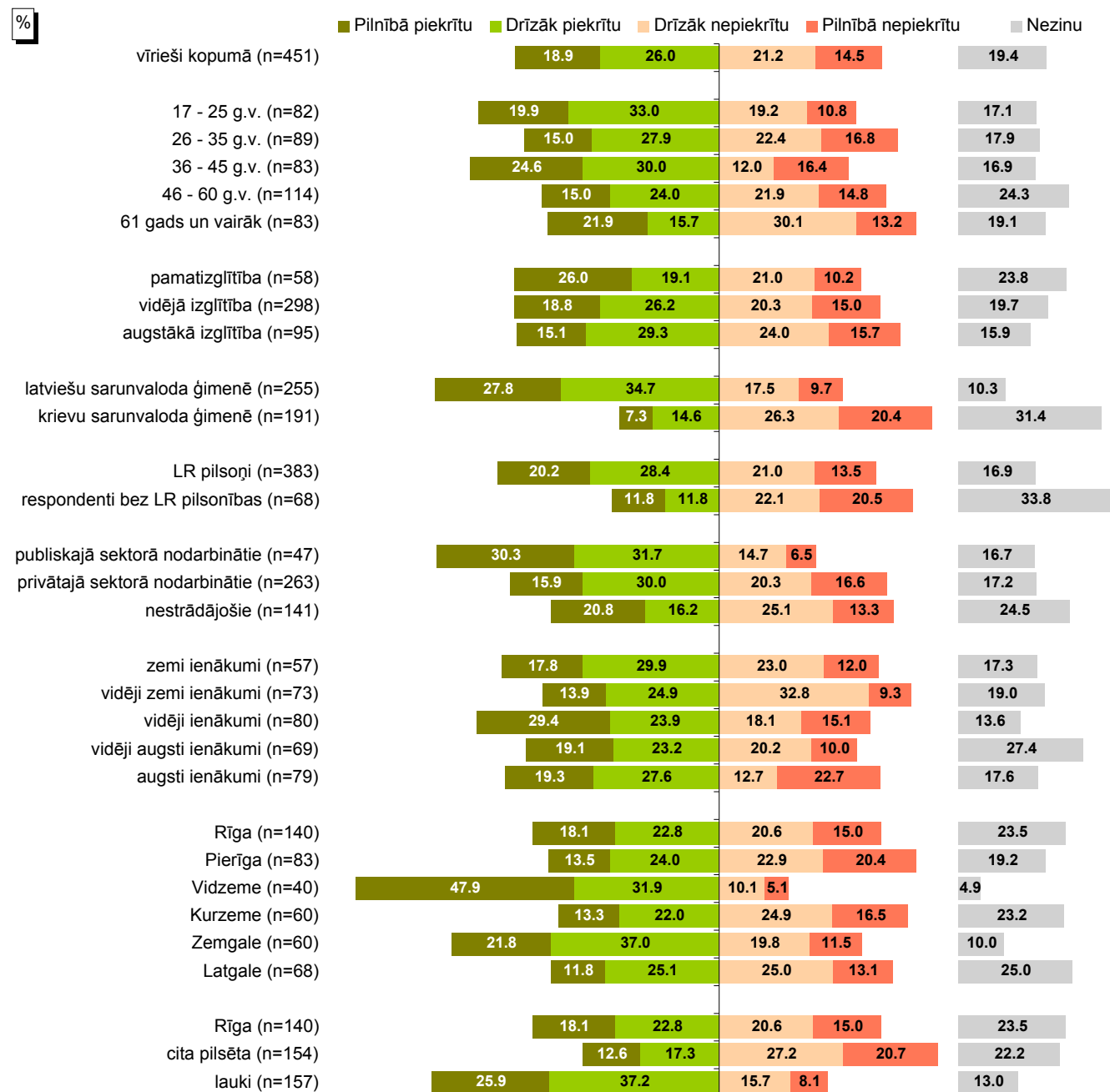
Bāzes: skatīt respondentu sociāldemogrāfisko profilu 5.lpp.

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

"Cik lielā mērā piekrītat apgalvojumam: "Nepieciešamības gadījumā es esmu gatavs cīnīties ar ieročiem rokās, lai aizstāvētu Latviju?"

Sociāldemogrāfisko grupu atbilžu sadalījums

VĪRIEŠI

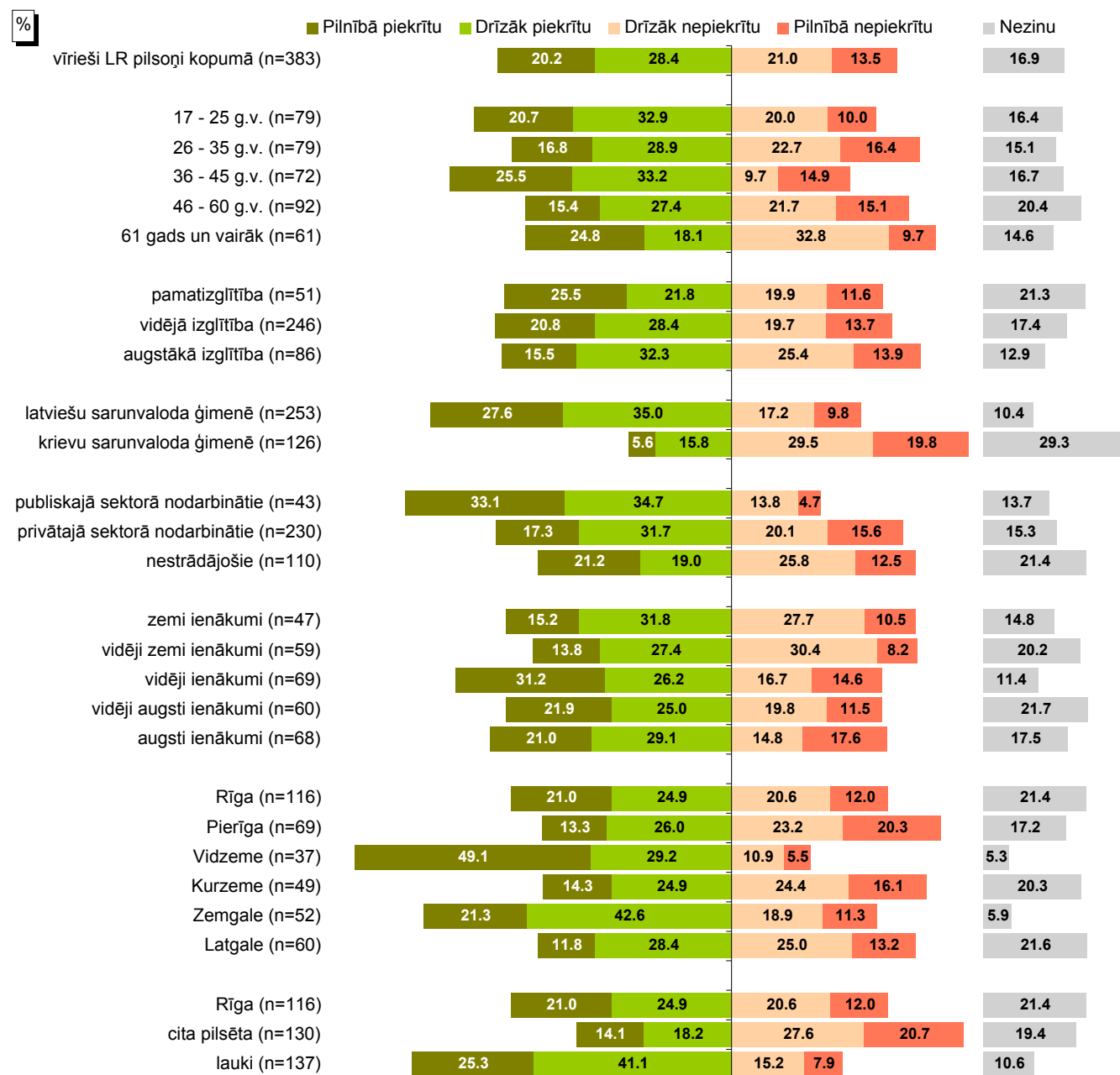
Bāzes: vīrieši

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

"Cik lielā mērā piekrītat apgalvojumam: "Nepieciešamības gadījumā es esmu gatavs cīnīties ar ieročiem rokās, lai aizstāvētu Latviju"?"

Sociāldemogrāfisko grupu atbilžu sadalījums

VĪRIEŠI LR PILSOŅI

Bāzes: vīrieši LR pilsoņi

6. Uzskati par NATO nodrošināto aizsardzību

Aptaujas ietvaros Latvijas iedzīvotājiem lūdza paust viedokli par NATO valstu karaspēka klātbūtni Latvijā.

6.1. Attieksme pret NATO valstu karaspēka klātbūtni Latvijā

Saskaņā ar aptaujas datiem 2016.gada novembrī respondenti biežāk uzskatīja, ka NATO valstu karaspēka klātbūtne Latvijas teritorijā palielina Latvijas drošību (59%), nekā atzina, ka tādējādi drošība tiek samazināta (20%).

Salīdzinot 2015. un 2016.gada aptauju rezultātus, jāsecina, ka 2016.gadā respondenti nedaudz biežāk atzīmēja, ka NATO valstu karaspēka klātbūtne Latvijā samazina Latvijas drošību (2015.: 18%, 2016.: 20%).

Ja analizē dažādu sociāldemogrāfisko grupu atbildes, var secināt, ka biežāk nekā caurmērā to, ka NATO valstu karaspēka klātbūtne Latvijas teritorijā palielina Latvijas drošību, atzīmēja jaunieši vecumā no 17 līdz 25 gadiem, aptaujātie ar pamatizglītību, iedzīvotāji, kuru galvenā sarunvaloda ģimenē ir latviešu, publiskajā sektorā nodarbinātie, pētījuma dalībnieki ar vidēji zemiem, vidējiem vai augstiem ienākumiem, Pierīgā un Vidzemē, kā arī lauku apvidū dzīvojošie.

Pretējās domās biežāk nekā caurmērā bija aptaujātie ar krievu sarunvalodu ģimenē, respondenti bez LR pilsonības, Zemgalē un Latgalē dzīvojošie, kā arī citu pilsētu (ne Rīgas) iedzīvotāji.

6.2. Attieksme pret Kanādas vadītās starptautiski militārās vienības atrašanos Latvijā

Lūgti paust attieksmi pret to, ka no 2017.gada Latvijā pastāvīgi atradīsies Kanādas vadītā starptautiskā militārā vienība, pozitīvu vērtējumu tam sniedza 43% (t.sk. 17% to vērtēja „*loti pozitīvi*”). Kritiski noskaņoti bija 17% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju (t.sk. 6% to vērtēja „*pilnībā negatīvi*”). Neitrālu attieksmi pauda 30% respondentu.

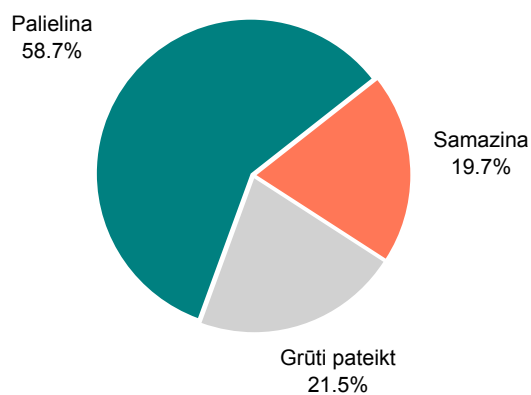
Biežāk nekā caurmērā Kanādas vadītās starptautiskās militārās vienības atrašanos Latvijā atzinīgi vērtēja jaunieši vecumā no 17 līdz 25 gadiem, respondenti ar latviešu sarunvalodu ģimenē, LR pilsoņi, publiskajā sektorā nodarbinātie, pētījuma dalībnieki ar augstiem ienākumiem, Pierīgas, Vidzemes un Zemgales iedzīvotāji, kā arī laukos dzīvojošie.

Savukārt negatīvu attieksmi biežāk nekā caurmērā pauda aptaujātie vecumā no 36 līdz 60 gadiem, krievvalodīgie, respondenti bez LR pilsonības, pētījuma dalībnieki ar vidēji augstiem ienākumiem, Latgales iedzīvotāji, kā arī citās pilsētās (ne Rīgā) dzīvojošie.

6. Uzskati par NATO nodrošināto aizsardzību

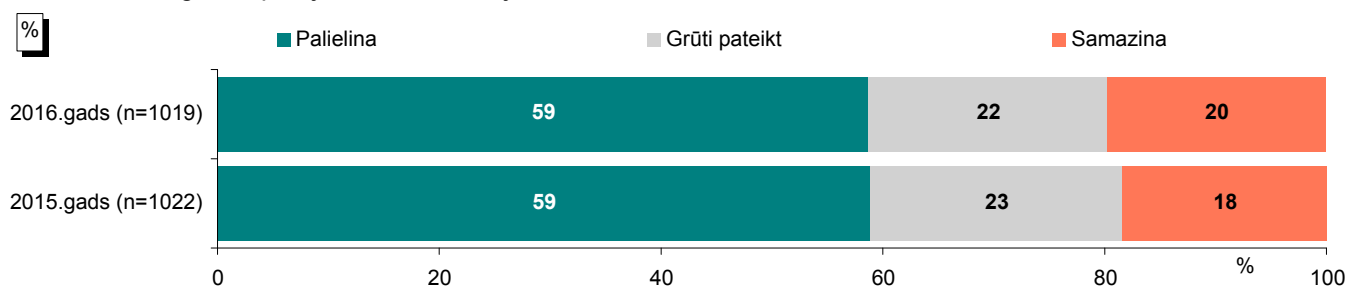
6.1. Attieksme pret NATO valstu karaspēka klātbūtni Latvijā

"Kā Jums šķiet, vai citu NATO valstu karaspēka klātbūtne Latvijas teritorijā palielina vai samazina Latvijas drošību?"

Bāze: visi respondenti, n=1019

2015. un 2016.gada aptauju datu salīdzinājums

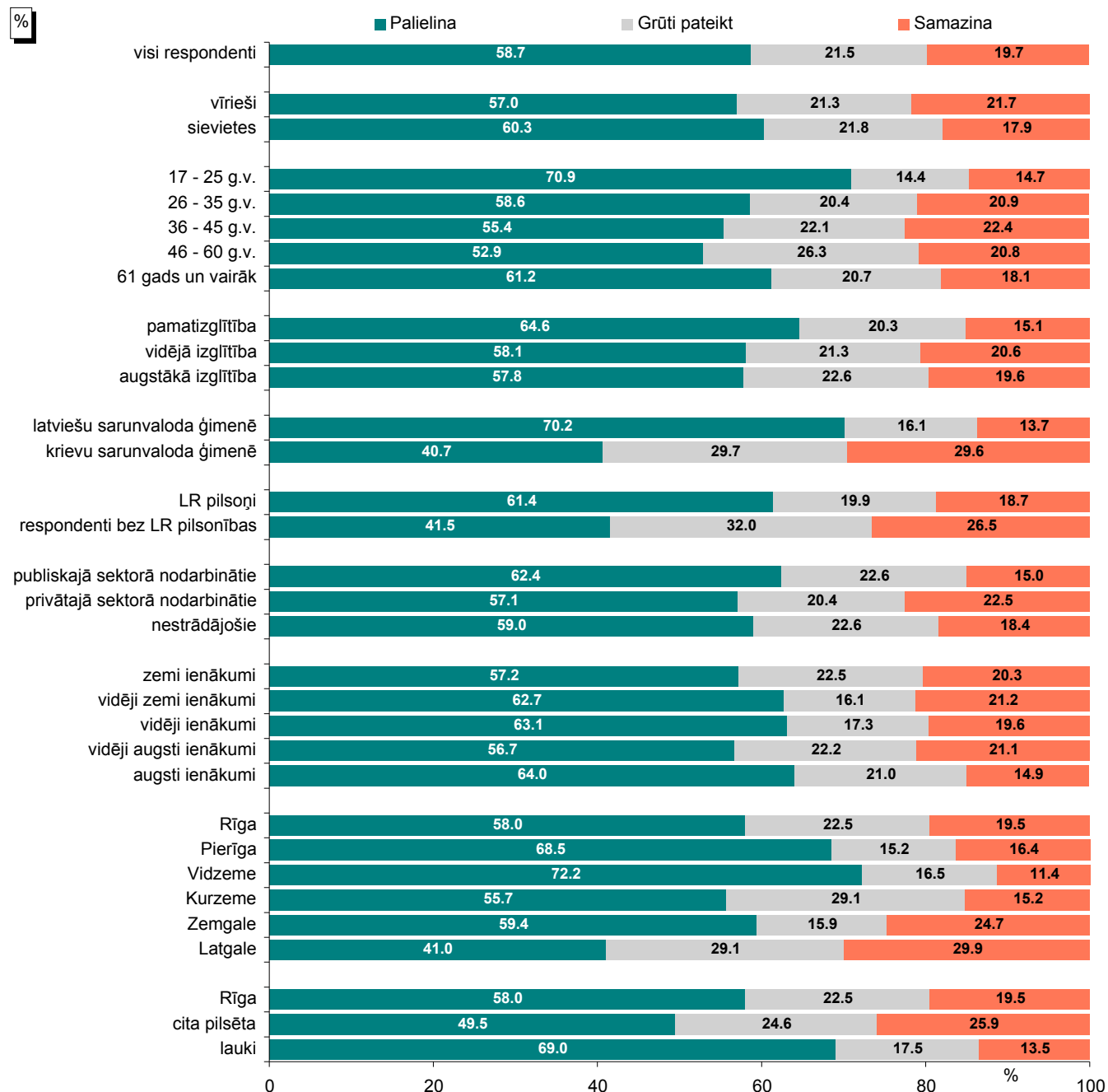

Bāzes: visi respondenti

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

"Kā Jums šķiet, vai citu NATO valstu karaspēka klātbūtne Latvijas teritorijā palielina vai samazina Latvijas drošību?"

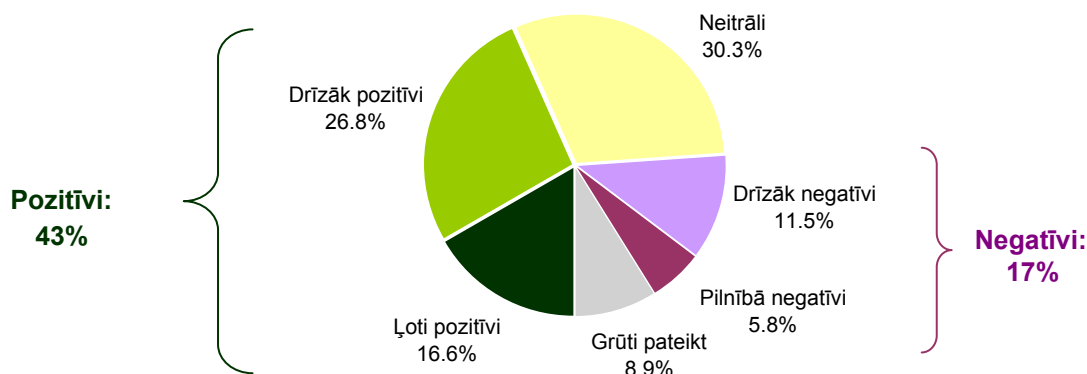
Sociāldemogrāfisko grupu atbilžu sadalījums

Bāzes: skatīt respondentu sociāldemogrāfisko profilu 5.lpp.

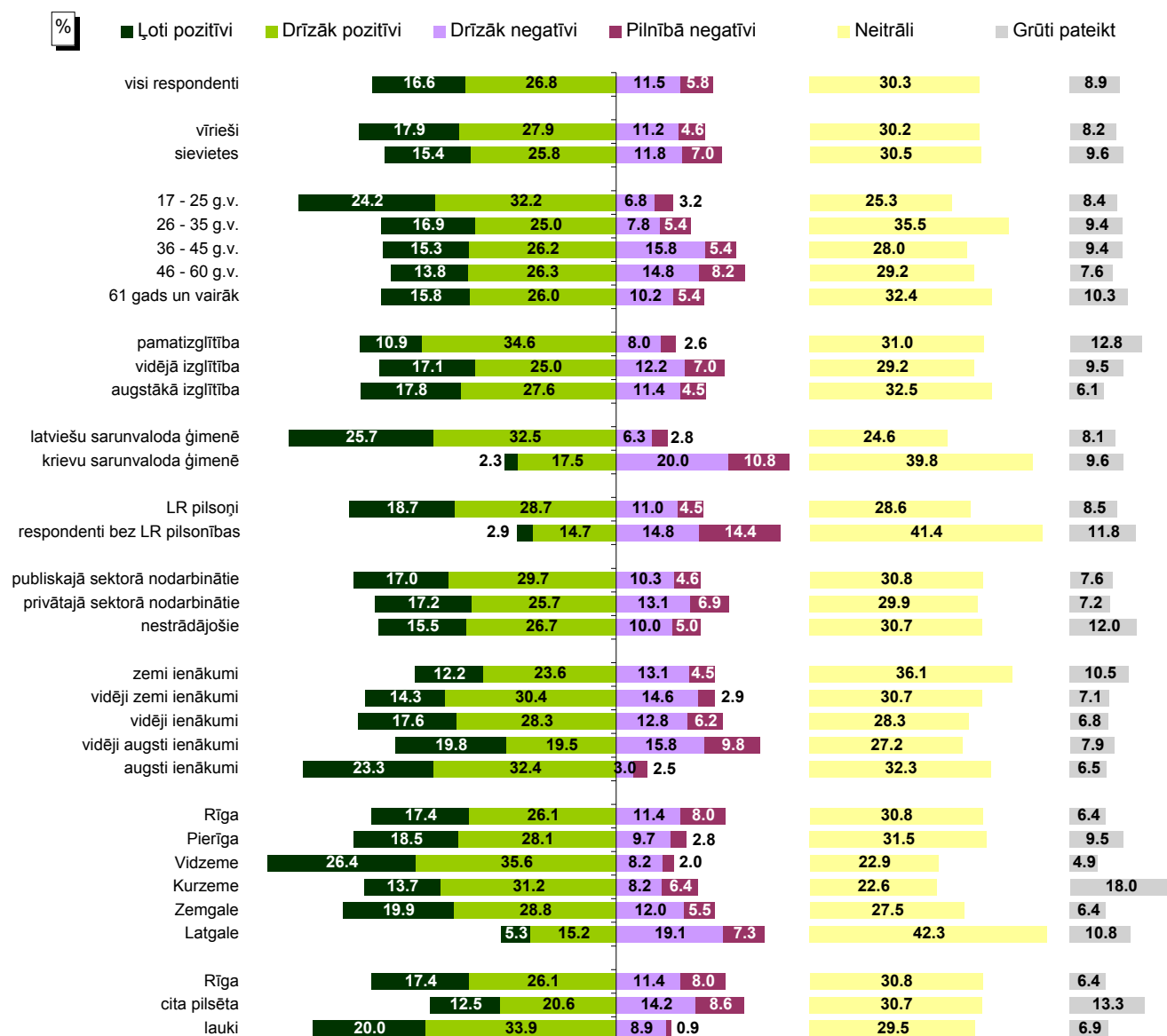
6.2. Attieksme pret Kanādas vadītās starptautiskās militārās vienības atrašanos Latvijā

"No 2017.gada Latvijā pastāvīgi atradīsies Kanādas vadītā starptautiskā militārā vienība. Kā Jūs to vērtējat?"

Bāze: visi respondenti, n=1019

Sociāldemogrāfisko grupu atbilžu sadalījums

Bāzes: skatīt respondentu sociāldemogrāfisko profilu 5.lpp.

7. Asociācijas ar Kanādu

2016.gada novembrī respondentiem lūdza minēt asociācijas ar Kanādu. Šis bija t.s. „atvērtais” jautājums, kurā atbilžu varianti netika piedāvāti, respondenti paši formulēja savas atbildes, kuras datu apstrādes gaitā tika apkopotas lielākās grupās.

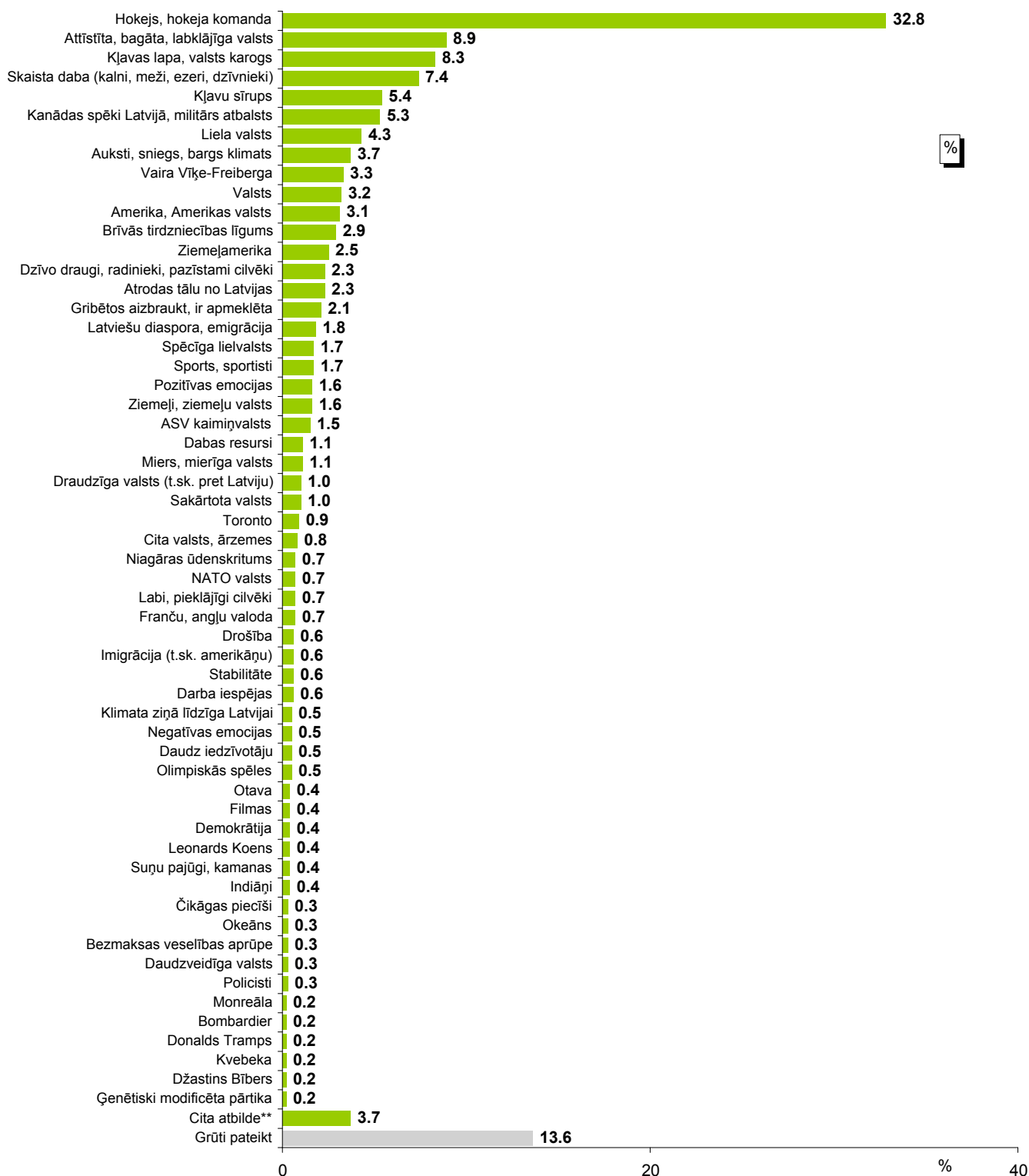
Visbiežāk respondentu asociācijas ar Kanādu saistās ar hokeju, hokejistiem (33%). Citas atbildes minētas ievērojami retāk: 9% minēja, ka tā ir attīstīta, bagāta, labklājīga valsts, 8% Kanāda saistās ar kļavas lapu, tās karogu, 7% puda viedokli, ka Kanādā ir skaista daba ar kalniem, ezeriem, mežiem, dažādiem dzīvniekiem.

5% pētījuma dalībnieku minēja kļavas sīrupu, un tikpat bieži asociācijas ar Kanādu respondentiem saistās ar tās militārās vienības atrašanos Latvijā, militāro atbalstu (5%). To, ka tā ir liela valsts, atbildēja 4%, un vēl 4% Kanāda saistās ar aukstumu, sniegu, bargu klimatu.

Citas atbildes minēja ne vairāk kā 3% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju.

7. Asociācijas ar Kanādu

"Sakiet, lūdzu, kas Jums vispirmām kārtām nāk prātā, dzirdot par Kanādu?"

Bāze: visi respondenti, n=1019

*Tā kā katrs respondents varēja minēt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

**Kategorijā "Cita atbilde" (katra minēta 1 reizi) ietilpst: "Alberta"; "ar garšīgām pankūkām, ko Sirmais rādīja pa TV"; "ar Lielbritānijas ārējo politiku"; "atpūta"; "bijušā Francijas kolonija"; "diezgan naidīgi noskaņota pret Krieviju"; "disciplinēta"; "Dons Čerijs"; "Braiens Adamss"; "Eiropas Savienības dalībvalsts"; "eksports"; "fermas"; "gados jauna valdība"; "gaiss tilts Kapilamo"; "gudri cilvēki"; "Hudzona"; "ieredņu kvalifikācija augsta - atbilst izglītībai"; "ierobežo izceļošanu"; "izskatīgs premjers"; "karalvalsts"; "kvieši"; "luterāņi, katolicisms"; "mums ļoti maz sakaru"; "neitrāla attieksme"; "netīrība"; "Nīlsens"; "Ontārio"; "rakstnieks Ernests Hemingvejs"; "restorāni"; "Saeimas pārstāvji šogad bija Kanādā"; "saule"; "Selina Diona - dziedātāja"; "Sidnijs Krosbijs"; "skandāls ar kautiņu McDonalds"; "tauki"; "valsts ar savām tradīcijām"; "varbūt vecāki cilvēki"; "youtube.com zvaigzne Lili"; "Ziemeļkoreja"; "zinu, ka tur notiks prezidenta vēlēšanas".

Aptaujā izmantotā anketa

1. Kuri 3 no šiem riskiem (draudiem) Latvijai ir visaktuālākie, nozīmīgākie?

(Izsniegt kartīti 1, atzīmēt 3 atbilžu variantus!)

Dabas vai cilvēku radītas ekoloģiskās katastrofas	1
Militārie riski	2
Ekonomiskās krīzes	3
Kiberuzbrukumi (piem., hakeru darbības rezultātā u.tml.)	4
Konflikti starp dažādu tautību cilvēkiem	5
Terorisms	6
Noziedzība	7
Narkomānija	8
Enerģētiskie draudi	9
Citi riski	10
Nav nekādu reālu, nozīmīgu risku/ draudu	11
Grūti pateikt/ NA	98

2. Vai, Jūsaprāt, situācija Latvijas drošības un valsts aizsardzības jomā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir...

Ievērojami uzlabojusies	1
Uzlabojusies	2
Palikusi bez izmaiņām	3
Pasliktinājusies	4
Ievērojami pasliktinājusies	5
Grūti atbildēt/ NA	8

3. Kas, Jūsaprāt, liecina par to, ka situācija Latvijas drošības un valsts aizsardzības jomā ir

(INTERVĒTĀJ: jautāt tā, kā atbildēts uz jautājumu 2) **uzlabojusies / nav mainījusies / pasliktinājusies?**

Intervētāj, detalizēti pierakstiet respondenta teikto, nepieciešamības gadījumā – pārjautājiet, precizējiet!

4. Gadījumā, ja Latvijā izceltos ārēju spēku izraisīts bruņots konflikts un Jums būtu iespēja aizbraukt no Latvijas, vai Jūs aizbrauktu vai paliktu Latvijā?

Noteikti aizbrauktu	1
Vairāk ticams, ka aizbrauktu	2
Vairāk ticams, ka paliktu	3
Noteikti paliktu	4
Grūti pateikt/ NA	8

5. Kā kopumā Jūs novērtētu izmaiņas Nacionālajos bruņotajos spēkos pēdējā gada laikā?

Esmu pilnībā pārliecināts/-a, ka bruņotie spēki attīstās	1
Šķiet, ka bruņotie spēki attīstās, progresē	2
Šķiet, ka bruņotie spēki neattīstās, kļūst nesakārtotāki	3
Esmu pilnībā pārliecināts/-a, ka bruņotie spēki neattīstās	4
Grūti atbildēt/ NA	8

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

6. Zemāk minēti vairāki izteikumi par aizsardzības jomu un Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem. Lūdzu, pasakiet par katru no tiem – vai Jūs tam pilnībā piekrītat, drīzāk piekrītat, drīzāk nepiekrītat vai pilnībā nepiekrītat?

		Pilnībā piekrītu	Drīzāk piekrītu	Drīzāk nepiekrītu	Pilnībā nepiekrītu	Grūti atbildēt/ NA
1	Militārās zināšanas būtu jāapgūst ikvienam Latvijas iedzīvotājam (piemēram, kā papildus priekšmets civilajās mācību iestādēs vai speciāli organizētās nodarbībās)	1	2	3	4	8
2	Ar Latvijas karavīriem var lepoties	1	2	3	4	8
3	Piedaloties starptautiskajās operācijās, NBS dod savu ieguldījumu starptautiskās drošības stiprināšanā	1	2	3	4	8
4	Latvijas karavīru dalība starptautiskajās operācijās stiprina Latvijas drošību	1	2	3	4	8

7. Kuras no šīm Nacionālo bruņoto spēku aktivitātēm Jūs esat pamanījis/-usi (masu medijos vai personiski) pēdējā gada laikā? (Atzīmēt visas piemērotās atbildes!)

Militārās mācības	1
Sprādzienbīstamu priekšmetu iznīcināšana	2
Pazudušu cilvēku meklēšana un glābšana jūrā un uz sauszemes	3
Cietušo cilvēku transportēšana ar helikopteriem	4
Dalība ārkārtas situāciju novēršanā, glābšanas darbos	5
Dalība starptautiskajās operācijās	6
Vides piesārņojuma likvidēšana	7
Svinīgas militārās ceremonijas	8
Cita	9
Neesmu pamanījis/-usi nevienu no NBS aktivitātēm	10
Grūti atbildēt/ NA	98

8. Sakiet, lūdzu, kurai no šīm vajadzībām finansējums būtu jāpalielina vispirmām kārtām? Izsniegt kartīti 8!

Un otrām kārtām? Un trešām kārtām? Viena atbilde katrā kolonnā!

	Vissvarīgākā	Otrā svarīgākā	Trešā svarīgākā
Militārai izglītībai, karavīru profesionalitātes celšanai	1	1	1
NBS kaujas spēju attīstīšanai (bruņojumam, ekipējumam, armijas tehniskajam nodrošinājumam)	2	2	2
Sadzīves apstākļu uzlabošanai dienesta vietā	3	3	3
Līdzdalībai starptautiskajās miera nodrošināšanas operācijās	4	4	4
Skolas vecuma jauniešu patriotiskai izglītošanai un audzināšanai (Jaunsardzei)	5	5	5
Karavīru atalgojumam	6	6	6
Profesionālās militārās kultūras veicināšanai (militāro orķestru, karavīru interešu klubu nodrošinājumam)	7	7	7
Zemessardzes darbības nodrošinājumam	8	8	8
Citai	9	9	9
Grūti atbildēt/ NA	98	98	98

9. Kā Jums šķiet, vai citu NATO valstu karaspēka klātbūtne Latvijas teritorijā palielina vai samazina Latvijas drošību?

Palielina	1
Samazina	2
Grūti pateikt/ NA	8

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

10. Ņemot vērā visu, ko Jūs zināt par Latvijas Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem (jeb NBS) un profesionālo militāro dienestu tajos, cik lielā mērā Jūs piekrītat vai nepiekrītat šādiem apgalvojumiem?

		Pilnībā piekrītu	Drīzāk piekrītu	Drīzāk nepiekrītu	Pilnībā nepiekrītu	Grūti atbildēt/ NA
1	Dienēt Nacionālajos bruņotajos spēkos ir prestiži	1	2	3	4	8
2	Nacionālo bruņoto spēku karavīriem tiek nodrošināts konkurētspējīgs atalgojums un labas sociālās garantijas	1	2	3	4	8
3	Nacionālo bruņoto spēku karavīriem dienesta vietā tiek nodrošināti labi darba un sadzīves apstākļi	1	2	3	4	8
4	Nacionālo bruņoto spēku karavīriem ir labas karjeras izaugsmes iespējas	1	2	3	4	8
5	Dienests Nacionālajos bruņotajos spēkos karavīriem nozīmē-stabilitāti un pārliecību par nākotni	1	2	3	4	8
6	Dienests Nacionālajos bruņotajos spēkos nozīmē aktīvu dzīvesveidu un piedzīvojumus	1	2	3	4	8
7	Nacionālie bruņotie spēki ir pietiekami nodrošināti ar moderniem ieročiem un ekipējumu	1	2	3	4	8

11. Kāda, Jūsuprāt, ir zemāk minēto personu profesionālā sagatavotība (izglītība, fiziskā un psiholoģiskā / morālā sagatavotība)? (Izsniegt kartīti 11!)

		-5 - ļoti vāja profesionālā sagatavotība										+5 - ļoti augsta profesionālā sagatavotība	Grūti atbildēt/ NA
1	NBS karavīri	-5	-4	-3	-2	-1	0	+1	+2	+3	+4	+5	8
2	Zemessargi	-5	-4	-3	-2	-1	0	+1	+2	+3	+4	+5	8
3	Rezerves karavīri	-5	-4	-3	-2	-1	0	+1	+2	+3	+4	+5	8

12. No kādiem informācijas avotiem Jūs galvenokārt iegūstat informāciju par Latvijas valsts aizsardzību?

(Izsniegt kartīti 12! Atzīmēt visas piemērotās atbildes!)

Militāro ziņu portāls www.sargs.lv	1
Žurnāls „Tēvijas Sargs”	2
Aizsardzības ministrijas mājaslapa www.mod.gov.lv	3
Nacionālo bruņoto spēku mājaslapa www.mil.lv	4
Nacionālo bruņoto spēku sociālo mediju tīkls „Latvijas armija”	5
Raidījums „Latvijas karavīrs”	6
Portāls www.lsm.lv	7
Vietējie (t.sk. reģiona, pilsētas, novada) laikraksti	8
Vietējās (t.sk. reģiona, pilsētas, novada) radio stacijas	9
Vietējie (t.sk. reģiona, pilsētas, novada) TV kanāli	10
Vietējie (t.sk. reģiona, pilsētas, novada) ziņu portāli	11
Nacionālie laikraksti	12
Nacionālās radio stacijas	13
Nacionālie TV kanāli	14
Nacionālie interneta ziņu portāli	15
Sociālās saziņas tīkli un blogi (draugiem.lv , twitter.com , facebook.com u.c.)	16
Krievijas mediji	17
Citu ārvalstu mediji	18
Man pastāsta pazīstami karavīri, zemessargi, aizsardzības jomā strādājošie	19
Cits	20
Informāciju par valsts aizsardzību nav ieguvis/-usi	21
Grūti atbildēt/ NA	98

13. Cik lielā mērā piekrītat apgalvojumam: "Nepieciešamības gadījumā es esmu gatavs cīnīties ar ieročiem rokās, lai aizstāvētu Latviju"?

Pilnībā piekrītu	1
Drīzāk piekrītu	2
Drīzāk nepiekrītu	3
Pilnībā nepiekrītu	4
Nezinu/ NA	8

Pētījums: Latvijas iedzīvotāju viedoklis par valsts aizsardzības jautājumiem

14. Sakiet, lūdzu, kas Jums vispirmām kārtām nāk prātā, dzirdot par Kanādu? (Pierakstīt!) Varbūt vēl kaut kas?

15. No 2017.gada Latvijā pastāvīgi atradīsies Kanādas vadītā starptautiskā militārā vienība. Kā Jūs to vērtējat?

Ļoti pozitīvi	1
Drīzāk pozitīvi	2
Neitrāli	3
Drīzāk negatīvi	4
Pilnībā negatīvi	5
Grūti pateikt/ NA	8

16. Kas no šī visvairāk spētu uzlabot Latvijas drošību un militāro aizsardzību? Izsniegt kartīti 16! Viena atbilde!

Labāk apbruņoti Nacionālie bruņotie spēki	1
Palielinātas Zemessardzes rindas	2
Obligātais militārais dienests	3
Lielāks ārvalstu bruņoto spēku skaits Latvijā	4
Grūti pateikt/ NA	8

17. Runājot par Nacionālo bruņoto spēku apbruņojumu un kapitālām iegādēm, kuram no šiem viedokļiem Jūs piekristat? Izsniegt kartīti 17! Viena atbilde!

Labāk iegādāties to bruņojumu, ko šobrīd var atļauties, pat ja tas nav jaunākais un modernākais, lai Nacionālie bruņotie spēki būtu maksimāli kaujas spējīgi jau tagad	1
Ja nevar atļauties iegādāties modernāko bruņojumu tagad, tad labāk uz nākotni atlikt bruņojuma iegādi vispār, rēķinoties, ka Nacionālie bruņotie spēki vajadzības gadījumā nespēs pilnvērtīgi aizstāvēt Latviju	2
Grūti pateikt/ NA	8

18. Vai Latvija ir tā vērtā, lai militāra iebrukuma gadījumā to aizsargātu ar visiem iespējamajiem līdzekļiem, pat ja tas prasītu lielus cilvēku upurus?

Noteikti JĀ	1
Drīzāk JĀ	2
Drīzāk NĒ	3
Noteikti NĒ	4
Grūti pateikt/ NA	8

19. Ja Krievija uzbruktu Latvijai, ko Jūs, visticamāk, darītu? Izsniegt kartīti 19! Viena atbilde!
UZMANĪBU INTERVĒTĀJAM: ja respondents atbild, ka jau tagad ir Zemessardzē vai NBS, atzīmēt atbildi „darītu ko citu” (5)

Stātos Zemessardzē	1
Zemessardzē nestātos, taču bruņoti pretotos citos veidos	2
Sniegtu palīdzību tiem, kuri pretotos (piemēram, piegādātu ēdienu, palīdzētu ievainotajiem u.tml.)	3
Atstātu Latviju	4
Darītu ko citu	5
Neko nedarītu – censtos turpināt dzīvot tāpat kā līdz šim	6
Grūti pateikt/ NA	8

SKDS

sabiedriskās domas pētījumu centrs

Baznīcas iela 32-2, Rīga, Latvija, LV-1010

Tālr.: 67 312 876, fakss: 67 312 874

E-mail: skds@skds.lv

www.skds.lv